

EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNKI TURKU 2011

Turku 2011 -säätiön loppuraportti kulttuuripääkaupunkivuoden toteutumisesta

EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNKI TURKU 2011

Turku 2011 -säätiön loppuraportti kulttuuripääkaupunkivuoden toteutumisesta

Kesäkuu 2012

Toimitus: Jukka Saukkolin | **Työryhmä:** Laura Aalto, Suvi Innilä, Saara Malila, Jere Pensikkala, Anna Pikala, Jukka Saukkolin, Cay Sevón ja Seija Tölkö
Taitto: Petteri Tuukkanen | **Kansi:** Dynamo Advertising

Painopaikka: Hämeen kirjapaino Oy | © Turku 2011 -säätiö | Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Sisältö

1. Johdanto.....	4
2. Organisaatio.....	9
3. Turku 2011 -ohjelma.....	11
4. Tiede ja tutkimus.....	18
5. Logomo, kulttuuripääkaupunkivuoden pääareena.....	20
6. Tukipalvelu	22
7. Viestintä ja markkinointi.....	24
8. Talous	30
9. Tuloksia ja tutkittua tietoa.....	32
10. Kulttuurivuoden jatko	43
11. Kulttuurivuoden projektit	45

1. Johdanto

”Turku palaa” - Haku Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2011

Turun kaupunginvaltuusto päätti maaliskuussa 2004 yksimielisesti ja ensimmäisenä suomalaisena kaupunkina, että Turku hakee Euroopan vuoden 2011 kulttuuripääkaupungiksi. Toinen kulttuuripääkaupungin nimittäjämaa samana vuonna oli Viro. Alusta lähtien tavoitteena oli, että Turun kulttuuripääkaupunkivuosi tarkoittaisi kaupungissa pitkäaikaisia ja pysyviä muutoksia.

Seitsemän vuotta ennen kulttuuripääkaupunkivuoden alkua käynnistynyt hakuprosessi sai vahvan tuen. Turku oli jo useita vuosia panostanut kulttuuriympäristöihin ja -tiloihin, kuten Aurajoen rantojen kehittämiseen kaupunkilaisten olohuoneena, Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemian uusiin tiloihin vanhassa teollisuusrakennuksessa, Turun taidemuseon peruskorjaukseen sekä uuteen pääkirjastoon. Turku oli hankkinut kokemusta suurtaapahtumien kuten Tall Ships Racen ja ulkoilmaesityksenä toteutetun Lentävän Hollantilaisen järjestämisestä. Kaupungin vuonna 2001 asettama kulttuurikomitea teki linjaukset vuoteen 2010 kulttuurin kehittämiseksi. Kaupunkiyhteisössä vallitsi laaja yhteisymmärrys ja tahtotila sille, että Turusta tulisi koko Suomen kulttuuripääkaupunki vuonna 2011.

Kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen jälkeen alkoi voimakas ja laaja toiminta kansallisen kulttuuripääkaupunkikiilpailun voittamiseksi. Opetusministeriö avasi kilpailun Suomen kulttuuripääkaupunkiehdokkuudesta helmikuussa 2005. Turun kulttuuripääkaupunkihakemuksen valmistelusta vastasi apulaiskaupunginjohtaja Kaija Hartialan johtama laajapohjainen tiimi, jossa oli edustettuna yksityinen liike-elämä, tutkimus, taide ja julkinen hallinto. Valmistelutyötä tuki vaikutusvaltainen valtuuskunta, jota johti Turun yliopiston rehtori Keijo Virtanen. Myös monikulttuurisuuden, hyvinvoinnin ja saavutettavuuden sekä lasten ja nuorten kulttuurin asiantuntijaryhmät antoivat merkittävän tuen kulttuuripääkaupunkihauksen valmistelulle.

Käytännön työstä vastannut projektitiimi organisoi eri toimialoja yhdistäneitä visiointipäiviä, kulttuuripääkaupunkiseminaarien sarjan sekä avoimia yleisötilaisuuksia, joihin osallistui tuhansia ihmisiä eri väestö- ja ikäryhmistä. Osana Turun kulttuuripääkaupunkihakua järjestettiin avoin ideahaku Turun kulttuuripääkaupunkivuoden kulttuurihankkeiksi. Hakuun jätettiin yli viisisataa hanke-ehdotusta ja ideoita, joista osa esiteltiin myöhemmin myös

Turun kulttuuripääkaupunkihakemuksessa. Varsinais-Suomen kunnat ja kaupungit ilmoittivat tukensa Turun haulle. Samoin tekivät Porin, Rauman ja Maarianhaminan kaupungit sekä Turun kansainväliset ystävyys- ja yhteistoimintakaupungit.

Avoimen ja laajan valmisteluprosessin tuloksena valmistui Turun oranssi hakukirja ”Turku palaa” alkuvuonna 2006. Lähes kuusikymmentä asiantuntijaa ja kirjoittajaa osallistui tekstin tuottamiseen ja nelisenkymmentä valokuvaajaa ja graafikkoa ulkoasun tekemiseen. Loppuvalmistelu tapahtui Hartialan johdolla ryhmässä, johon kuuluivat projektipäällikkö Suvi Innilä, projektisuunnittelija Jukka Talve (Saukkolin), projektkoordinaattori Niina Helander ja viestintäkoordinaattori Mari Jokinen (Sipilä). Turun hakuprosessin kansainvälinen neuvonantajana oli Robert Palmer, joka toimi vuonna 1990 Glasgow’n ja vuonna 2000 Brysselin kulttuuripääkaupungin taiteellisena johtajana sekä kokosi EU:n komission toimeksiannosta vuonna 2004 laajan kaksiosaisen raportin vuosien 1995-2004 Euroopan kulttuuripääkaupungeista.

Kulttuuripääkaupungin visio 2016 määriteltiin näin: ”Turku 2011 on enemmän kuin vuosi. Se on prosessi, jonka tuloksena Turku vuonna 2016 on edelläkävijä, Itämeren yhteistyön luova keskus, taiteen ja tieteen synnyttäjä ja välittäjä.” Tehdäviksi asetettiin, että ”Turku tekee kulttuuripääkaupunkivuodesta 2011 unohtumattoman koko Euroopalle. Turku 2011 luo rajat ylittäviä kokemuksia ja kohtaamisia, jotka uudistavat arjen ja jäävät elämään.” Toiminnan päätavoitteiksi määriteltiin kansainvälisyys, luova talous sekä hyvinvointi. Keinot tavoitteiden saavuttamiseksi kiteytettiin sanoihin kohtaamiset, uusiutuminen ja vaikuttavuus. Kulttuuripääkaupungin arvoiksi määriteltiin yhteistyö, eurooppalaisuus, ennakkoluulottomuus, kokemuksellisuus, saavutettavuus ja vastuullisuus. Turun kulttuuripääkaupunkiprosessin kannalta tärkeä kulttuurin laaja määritelmä esiteltiin ”Turku palaa” -hakukirjassa. Kulttuurin laajan ymmärtämistavan mukaan kulttuuritoimintaan katsottiin kuuluvan taiteiden lisäksi myös arjen kulttuuri, tiede ja tutkimus, liikuntakulttuuri, työn kulttuuri sekä ruokakulttuuri. Turku 2011 -toiminnan toteutumista suunniteltiin arvioitavan vuoteen 2016 ulottuvalla tutkimuksella.

”Turku palaa” -hakemukseen liitettiin kuvaus 35 hankkeesta esimerkkinä toiminnasta ja yhteistyöstä, jota tavoiteltaisiin varsinaisessa kulttuuripääkaupunkiohjelmassa. Esimerkki-

hankkeet ryhmiteltiin teemoihin: 2011 muistijälkeä, 2011 arjen muutujaa, 2011 sukellusta saaristoon sekä 2011 lähtee lentoon.

Turun hakukirja toimitettiin opetusministeriöön maaliskuussa 2006. Muut suomalaiset hakijakaupungit olivat Jyväskylä, Lahti, Mänttä, Oulu, Rovaniemi ja Tampere.

Turun kulttuuripääkaupunkihakemus syntyi laajan ja osallistumiseen kannustaneen yhteisöllisen toiminnan tuloksena. ”Turku palaa” -kirjassa esitelty visio, tehtävä ja tavoitteet muotoiltiin visiointipäivistä, työpajoista ja avoimista yleisötilaisuuksista kertyneestä mittavasta aineistosta. Moniäänisyys ja aineistolähtöisyys toteutuivat myöhemmin myös Turku 2011 -ohjelmassa ja erityisesti siinä tavassa, jolla eri väestöryhmät osallistuivat kulttuurivuoteen sekä kulttuuriohjelman tekijöinä että kokijoina.

Suomen kulttuuripääkaupunkiehdokkaasta Euroopan kulttuuripääkaupungiksi

Opetusministeriö asetti nelihenken kansallisen raadin arvioimaan suomalaisten kaupunkien kulttuuripääkaupunkihakemuksia. Raati luovutti arviointiraporttinsa kulttuuriministeri Tanja Saarelalle 5.6.2006. Raati totesi raportissaan: ”Pitkä ja huolellinen valmistelu on tuottanut etenkin Turulle hyvät eväät selviytyä menestyksellisesti sekä ohjelman lopullisesta suunnittelusta että sen toteutuksesta.” Päätelmänä raati esitti ministerille, että hän valitsisi joko Turun tai Rovaniemen Suomen kulttuuripääkaupunkiehdokkaaksi. Kulttuuriministeri Saarela nimesi 19.6.2006 Turun Suomen ehdokkaaksi.

”Turku palaa” -hakemus käännettiin englanniksi ja toimitettiin Euroopan Unionin arvioitavaksi joulukuussa 2006. Turun edustajat esiintyivät ensi kerran EU:n arviointipaneelille 4.6.2007. EU:n arviointipaneeli esitti Turun valmistelusta hyvin myönteisen arvion, Turun hakemusta kiitettiin huolellisuudesta, laaja-alaisuudesta ja Itämeren alueen huomioinnista. Euroopan kulttuuriministerineuvosto teki virallisen päätöksen Turun ja Tallinnan kulttuuripääkaupunkinimityksestä 16.11.2007. Päätöstä juhliittiin Aurajoen rannoilla järjestetyllä tuli- ja valoesityksellä.

Turku 2011 -säätio valmistelemaan kulttuuripääkaupunkivuotta

Turun kaupunginvaltuusto antoi 23.4.2007 valtuudet perustaa Turku 2011 -säätion - Stiftelsen Åbo 2011 kaupunginjohtajan asettaman työryhmän esitysten pohjalta ja kaupunginhallituksen esityksestä. Turku oli tuolloin nimetty Suomen ehdokkaaksi ja EU:n kulttuurimi-

nisterineuvoston myönteistä päätöstä Turun virallisesti nimityksestä osattiin odottaa. Turku 2011 -säätio aloitti toimintansa 1.1.2008. Säätio perustettiin määräajaksi 31.12.2016 saakka.

Turku 2011 -säätion sääntöjen mukaan: ”Säätion tarkoituksena on edistää ja tukea Turun kaupungin nimeämistä Euroopan kulttuuripääkaupungiksi sekä toimintaa Euroopan kulttuuripääkaupunkina 2011. Säätio toteuttaa tarkoitustaan huolehtimalla kulttuuripääkaupunkiohjelmasta, järjestämällä ja koordinoimalla Turun kulttuuripääkaupunkitavoitteita tukevia pitkäaikaisia kansallisia ja kansainvälisiä hankkeita sekä vastaamalla näihin liittyvästä viestinnästä ja muista toiminnoista.”

Turku 2011 -säätioillä oli valtuuskunta ja hallitus, johon kuului viisitoista jäsentä vuosina 2008–2012. Turun kaupunginhallitus valitsi Turku 2011 -säätion hallituksen puheenjohtajan, kaksi varapuheenjohtajaa ja kuusi jäsentä. Opetusministeriö, ulkoministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, Varsinais-Suomen liitto, Elinkeinoelämän keskusliitto ja Taiteen keskustoimikunta valitsivat kukin yhden jäsenen.

Turku 2011 -säätion tärkeimpiä työvaiheita ja -tehtäviä vuosina 2008–2012 olivat ohjelmavalmisteluiden osalta avoin hankehaku keväällä 2008, hankehakua seurannut laaja neuvotteluprosessi ja hankepäätökset, kulttuuripääkaupungin avajaiset, kulttuuriohjelman koordinointi sekä Logomon käyttöönotto. Viestinnän ja markkinoinnin tärkeimpiä tehtäviä olivat markkinointiviestinnän suunnittelu ja toteutus, katunäkyvyys, Logomon brändäminen ja kampanjointi sekä kulttuuripääkaupunkivuodesta ja hankkeista tiedottaminen, mediatyö ja toimittajavierailuiden järjestäminen. Organisoitumisen osalta tärkeimpiä työvaiheita olivat säätion oman henkilöstön rekrytointi ja työnjako, kulttuuripääkaupungin yhteistyöverkostojen rakentaminen, kaupunkiorganisaation sitouttaminen, rahoituksen varmistaminen sekä kulttuuripääkaupungin strategisen toiminnan kehittäminen.

EU:n instituutioiden muodostama arviointilautakunta arvioi Turun kulttuuripääkaupunkivuoden valmistelujen etenemistä Brysselissä järjestetyissä kuulemistilaisuuksissa 5.11.2008 ja 28.4.2010. Komissio esitti noin puoli

vuotta ennen suullista kuulemista joukon kysymyksiä, joihin säätiön tuli vastata kirjallisella raportilla etukäteen. Kuulemistilaisuuksien jälkeen lautakunta antoi oman raporttinsa valmistelujen etenemisestä ja suosituksensa työn jatkosta. Kummallakin kerralla säätiötä edustivat toimitusjohtaja ja ohjelmajohtaja, ensimmäisellä kerralla yhdessä Turun kaupungin edustajan kanssa. Ensimmäisen kuulemistilaisuuden jälkeen lautakunta kiinnitti mm. huomiota siihen, että ohjelman kansainvälistä luonnetta piti vahvistaa ja tuoda lisää ”cutting edge” -tuotantoja siihen. Toisen tilaisuuden jälkeisessä raportissa lautakunta ilmaisi huolensa valtion rahoitusosuuden toteutumista. Kummankin raportin yleissävy oli varsin myönteinen, molemmissa kiitettiin mm. säätiön organisointi- ja hallintatapaa. Toisen tilaisuuden jälkeen lautakunta suositteli komissiolle 1,5 miljoonan euron Melina Mercouri -palkinnon myöntämistä Turulle, ja hyvästä valmistelusta annettava palkinto myönnettiin lautakunnan suosituksen mukaisesti.

Alueellinen, kansallinen ja kansainvälinen kulttuuripääkaupunki

Euroopan kulttuuripääkaupunki on EU:n mittava kulttuurihanke, jolla on paikallinen, alueellinen, kansallinen ja eurooppalainen, sekä osaltaan muita maanosia ja Eurooppaa yhdistävä ulottuvuus. Jokaisen kulttuuripääkaupunkina toimivan kaupungin tehtävänä on laatia kulttuuripääkaupunkivuotta varten suunniteltu vuoden kestoinen kulttuuriohjelma, joka toteuttaa eurooppalaista kulttuurin monimuotoisuutta sekä esittelee Euroopan kulttuurien yhteisiä piirteitä. Ohjelma on toteutettava siten, että toiminta edistää kaupunkilaisten osallistumista ja muodostaa kestävän ja kiinteän osan kaupungin pitkäaikaista kehitystä.

Turku 2011 -säätiö kääntyi alkuvuonna 2008 muiden Turun seudun kaupunkien ja kuntien puoleen ja ehdotti yhteistyötä vuoden toteuttamiseksi. Naantalin ja Raision kaupungit päättivät tukea säätiön toimintaa eurolla per asukas vuosina 2010 ja 2011, ja niin nämä kaupungit kuten muutkin alueen ja Varsinais-Suomen kunnat ryhtyivät valmistelemaan osallistumistaan vuoden ohjelmaan. Salon kaupunki teki koko vuoden kestoisen, Turun kulttuuripääkaupunkivuoteen liittyvän ohjelmiston. Pori oli mukana usealla hankkeella ja järjesti mm. vuoden päättäjäiset taidemuseossaan. Naantali avasi Musiikkijuhlansa kesäkuussa 2011 tilauskantaatilla, joka kuului Turku 2011-ohjelmaan. Varsinais-Suomen liitto tuki verkkotoiminnan

kehittämistä ja liiton osallistuminen säätiön hallituksen työhön oli tärkeä yhdysside maakunnan suuntaan.

Suomalaisten kaupunkien kulttuuripääkaupunkihakemuksia arvioinut raati oli kiinnittänyt huomiota siihen, että kansallisen tason toimijoiden roolia tuli vahvistaa Turun kulttuuripääkaupunkiohjelmissa. Kuvataiteessa, designissa ja arkkitehtuurissa syntyi vahvaa yhteistyötä mm. Suomen valokuvataiteen museon, Kiasman, Ateneumin, Muu ry:n, Ornamon ja SAFA:n kanssa. Musiikin alalla mukana olivat useat toimijat kuten Suomen Jazzliitto, Sibelius-Akatemia ja useat orkesterit. Myös sirkuksen, teatterin, performanssin ja kirjallisuuden aloilla toteutui monipuolinen yhteistyö kansallisten toimijoiden kanssa. Mäntän Serlachius-museo tuotti ohjelmaan Turkulaiset-näyttelyn, joka kiersi kaikissa vuoden 2011 vuoden hakijakaupungeissa ja Helsingissä. Kansallinen kulttuurifoorumi, jonka olivat perustaneet seitsemän hakijakaupunkia, Helsinki ja opetusministeriö, kokoontui keskustelemaan kaupunkikulttuurin kehittämistä.

Vuonna 2010 Turun kulttuuripääkaupunkivuotta markkinoitiin kansainvälisesti, yleensä yhdessä Suomen edustustojen tai kulttuuri- ja tiedeinstituuttien kanssa. Kansallinen ja kansainvälinen viestintä oli monipuolista ja tuloksellista. Säätiö toteutti Turku 2011 -promootiotilaisuuksia useissa Euroopan suurkaupungeissa sekä Shanghaiin 2010 Expon Suomi-päivän yhteydessä.

Turun kulttuuripääkaupunki kiinnosti median lisäksi monia organisaatioita kotimaassa ja ulkomailla: kaupunkeja, kulttuuriorganisaatioita, ulkomaiden suurlähetystöjä Helsingissä, yrityksiä, kansainvälisiä järjestöjä sekä verkostoja. Monet vierailivat varta vasten tutustumassa vuoden 2011 kulttuuripääkaupunkiin, toiset tulivat muissa asioissa kaupunkiin ja halusivat samalla kuulla Turku 2011 valmisteluista. Eurocities-järjestön kulttuurikomitea kokoontui keväällä 2011 Turussa. Pohjoismaiden kulttuuriministerit kokoontuivat keväällä Turkuun kulttuuriministeri Stefan Wallinin kutsusta, Ruotsin kulttuurihallinnon virkamiesjohto kävi kaupungissa, kuten myös Tukholman kaupungin kulttuurijohto. Suomeen suuntautui vuonna 2011 kaksi valtiovierailua, Kroatian presidentin ja Itävallan liittopresidentin, ja kummatkin vierailivat myös Turussa tutustuen kulttuurivuoden ohjelmaan ja muun muassa kulttuurikeskus Logomoon, joka toimi Turun kulttuuripääkaupunkivuoden näyttelyiden ja tapahtumien päänäyttämönä. Ruotsin kruununprinssessa Victoria ja prinssi Daniel vierailivat Turussa 19.-20.9.2011 Turun kaupungin, Turku 2011 -säätiön ja Itämeren suojelutyötä tekevän Baltic Sea Ac-

tion Groupin kutsusta. Tiivis yhteistyö japanilaisen EU-Japan Fest Committee'n kanssa toi mm. syksyllä 2011 viisi lasten ja nuorten kuoroa, yhteensä 76 kuorolaista, Turkuun ja Tallinnaan yhdessä komitean korkeimman johdon kanssa.

Helsingin saatua syksyllä 2010 nimityksen Maailman designpääkaupungiksi 2012 (HWDC), käynnistyi kahden peräkkäisen suomalaisen suuren teemavuoden organisaatioiden läheinen yhteistyö välittömästi. Turkulaisten designyriyten ryhmä pääsi mukaan HWDC:n ohjelmaan, yhteisiä promotiotapahdumia oli mm. Pariisissa ja Berliinissä, esiinnyttiin vastavuoroisesti toisen organisaation tilaisuuksissa, eräitä Turku 2011 näkyvyyslementtejä lahjoitettiin HWDC:lle muokattavaksi Helsingin tarpeita varten jne. Kummassakin organisaatiossa ymmärrettiin, mikä merkitys kahdella peräkkäisellä kansainvälisellä teemavuodella oli koko Suomelle.

Euroopan unionin instituutiot Turun tukena

Euroopan unionin instituutioiden Turulle antama tuki oli erityisen merkittävää. Kulttuurikomissaari Androulla Vassiliou osallistui Turku 2011 -vuoden avajaisiin ja osoitti jatkuvasti kiinnostusta ja tukea Turun kulttuuripääkaupunkivuodelle ja Turku 2011 -jatko toiminnalle. Maaliskuussa 2011 komission puheenjohtaja José Manuel Barroso vietti päivän Turussa tutustuen Logomon näyttelyihin, Turku 2011 -ohjelman Keski-ikäisten hiukset -tuotantoon ja sen esiintyjiin, kuvataiteilija Jan-Erik Anderssonin Life on a Leaf -kotiin sekä taiteeseen Turun kaupunkiympäristössä. Elokuussa 2011 EU:n tuomioistuimen tuomareiden ryhmä vieraili suomalaistuomari Allan Rosasin johdolla Turussa ja Tallinnassa. Euroopan parlamentin kulttuurikomitea teki viralliseen ohjelmaansa kuuluvan vierailun Turkuun. EU:n instituutioiden tuki myötävaikuttanut vahvasti siihen, että Turku oli vuonna 2011 aidosti koko Euroopan kulttuuripääkaupunki.

Säätiön edustajat esiintyivät ennen vuotta ja vuoden aikana useissa EU:n instituutioiden tilaisuuksissa kuten komission järjestämässä kulttuuripääkaupunkitoiminnan 25-vuotisseminaarissa ja konsultaatiossa

kulttuuripääkaupunkitoiminnan tulevasta lainsäädännöstä, Euroopan parlamentin lounastapaamisessa, Alueiden komitean Open Days -tapahtumassa, säätiön järjestämän näyttelyn avajaisissa Euroopan parlamentin istunnon aikana Strasbourgissa sekä Turun ja Varsinais-Suomen Brysselin toimiston järjestämässä seminaareissa joulukuussa 2010 ja 2011. Toukokuussa 2011 Turun Taideakatemian opiskelijoiden sirkusryhmä teki viikon ajan yllätysesiihtymisiä EU:n instituutioiden toimitiloissa ja Naton päämajassa Brysselissä. Suomen EU-edustuston jatkuva tuki ja Turun ja Varsinais-Suomen toimiston osaava organisointi olivat korvaamaton apu yhteistoiminnassa unionin kanssa.

Turku 2011 -säätiö osallistui perustamisestaan alkaen aktiivisesti epävirallisen kulttuuripääkaupunkien verkostoon toimintaan. Verkosto koontuu kahdesti vuodessa kyseisen vuoden kulttuuripääkaupungissa tai kaupungissa, joka toimii kulttuuripääkaupunkina lähivuosina. Verkosto kokoontui kesäkuussa 2010 Turkuun onnistuneeseen kokoukseen.

Yhteistyö Suomen ulkomaanedustustojen sekä tiede- ja kulttuuri-instituuttien kanssa

Suomen suurlähetystö ▶ SL Suomen EU-edustusto ▶ S-EU
Pääkonsulaatti ▶ PK Tiede- ja kulttuuri-instituutti ▶ KI

2008

6.–8.10. Bryssel, Open Days, S-EU
29.11.–1.12. Pietari Luova talous, Pietarin PK

2009

18.2. Tallinna, SL ja KI
8.–12.7. Vilna, taidemessut, vastaanotto SL
26.9. Göteborg, kirjamesut, vastaanotto Göteborgin PK
18.11. Bryssel, seminaari, SL

2010

8.3. Berliini, KI
23.–24.3. Bryssel, ECoC 25 v., S-EU
25.5. Shanghai, World Expo, Shanghaiin PK
28.–30.5. Hiidenmaa, näyttely, SL
18.6. Hampuri, Altonale-vastaanotto, Hampurin PK
9.9. Moskova, media-piknik, SL
10.–11.9. Pietari, Pietarin PK
29.9.–9.10. Budapest ja Pécs, Design Road Tour, SL
1.10.–5.11. Tukholma, Konstans Natt; näyttely ja klubit, SL ja KI
2.10. Lontoo, klubit, KI
9.–10.11. Pariisi, pressi ja klubit, SL ja KI
20.11. Lontoo, medialounas, SL
24.11. Berliini, pikkujoulu medialle, SL
25.11.2010–5.2.2011 Saksa, Liisa Ihmemaassa satelliittinäyttely, Berliinin KI
2.12. Rooma, Itsenäisyysvastaanotto, SL
3.12. Budapest, Itsenäisyysvastaanotto ja designnäyttely, SL ja KI

14.12. Pietari, pressi ja Haitaripainia-esitys, Pietarin PK
17.12.2010–29.1.2011 Pietari, valokuvanäyttely, PK

2011

28.2. Tokio, pressi ja kokouspäivällinen EU-Japan Fest -komitealle, SL
9.3. Berliini, Haitaripainia-esitys, SL
16.3. Oslo, media-illallinen, SL
19.–24.5. Bryssel, Sirkustaidetta EU-instituutioissa, S-EU
23.5. Bryssel, kevätvastaanotto, S-EU
13.–14.5. Essen, dialogi Ruhrin kanssa, Suomen Berliinin KI
2.6. Tallinna, Viron uusi itsenäisyys 20-v, SL
15.–16.9. Tallinna, säätöön hallituksen matka, SL
3.10. Tukholma, media- ja sidosryhmätilaisuus SL
11.11. Bryssel, seminaari, S-EU
30.11. Berliini, pikkujoulu medialle, SL

Yhteistoiminta Tallinna 2011 -kulttuuripääkaupungin kanssa

Turun ja Tallinnan yhteinen asema Euroopan kulttuuripääkaupunkina 2011 oli kaupungeille hieno mahdollisuus lisätä Euroopan tietoisuutta Itämeren kulttuuripiiristä. Kaupunkien kulttuuritoimijoiden ja muiden tahojen pitkäaikaiset yhteydet sekä tietenkin maantieteellinen läheisyys ja historiallinen yhteys antoivat yhteistyölle erinomaiset lähtökohdat.

Yhteistoiminta Tallinnan kanssa olikin läheistä heti virallisten nimitysten selvittyä 2007 ja jatkui läpi kulttuuripääkaupunkivuoden. Yhteistoiminta, jossa oli usein mukana myös Tukholma tai Pietari, käsitti kymmenkunta yhteistä ohjelmahanketta, kuten mm. suurteoksen Tanssiva torni, Smeds Ensemble & Von Krahl Theaterin 12 Karamazovia, Kiertotien ja New Baltic Draman. Kahden kaupungin yhteistyötä tehtiin myös isossa EU:n Interreg IVA -rahoitteisessa matkailun edistämishankkeessa Cultural Tourism. Yhteistoiminta tarkoitti myös yhteisiä julkisia esiintymisiä, vastavuoroisia osallistumisia sisäkaupunkien avajaisiin ja päättäjäisiin sekä monipuolista kokemusten ja hyvien toimintamallien vaihtoa.

”Kulttuuri tekee hyvää!”

Turku 2011 -ohjelma oli tärkein osa kulttuuripääkaupunkivuoden toteutusta. Ohjelma koottiin 167 hankkeesta, joista lähes kaksi kolmasosaa valittiin kevään 2008 avoimen hankehaun ehdotuksista. Hankehaun valintakriteerit ja arviointiperusteet pohjautuivat keskeisiltä osin ”Turku palaa” -hakukirjassa esitettyihin strategisiin päätavoitteisiin, keinoihin ja arvoihin. Hankehakuun jätettiin erityisen paljon ehdotuksia kulttuurin ja hyvinvoinnin yhteistyötä toteuttavaksi toiminnaksi, mikä toi Turun kulttuuripääkaupunkivuoden

ohjelmaan kansainvälisesti kiinnostavan ja relevantin teemaattisen painotuksen ja tuki Turun kulttuuripääkaupunkiprosessin osallistumiseen ja kulttuurin laajaan ymmärtämistapaan kannustavaa toiminta-ajatusta.

Ohjelman rakentamisen aikana, sekä toteutetun strategiatyön tuloksena ”Kulttuuri tekee hyvää – kultur gör gott” nousi kulttuuripääkaupungin tunnuslauseeksi ja tavaksi viestiä koko Turku 2011 -ohjelmasta. Tunnuslause yhdistettiin Turku 2011 -pääavoitteisiin esittämällä, että kulttuuri tekee hyvää kaupunkilaisille ja kaupunkiyhteisöille, kaupungin elinvoimaisuudelle ja kilpailukyvyllä sekä kaupungin houkuttelevuudelle ja viihtyisyydelle. ”Kulttuuri tekee hyvää” -tunnuslauseella haluttiin tehdä näkyväksi kulttuuritoiminnan laajoja positiivisia vaikutuksia, joista hyötyvät niin luovien alojen toimijat, kaupunkilaiset kuin matkailijatkin. Samalla Turku 2011 -toiminnassa korostettiin koko kulttuuripääkaupunkiprosessin aikana taiteen itseisarvoa ja taidetoiminnan ensisijaisuutta.

Noin kolmasosa kaikista ohjelmahankkeista toteutti kulttuurin ja hyvinvoinnin yhteistyötä eri tavoin. Turun kulttuuripääkaupunkiprosessissa luotiin uusia kulttuurin monialaisia toimintamalleja hyvinvoinnin, terveyden ja taiteiden välille sekä kehitettiin ja tutkittiin hyvinvointihankkeita. Useat toimenpiteet nousivat kansallisen ja kansainvälisen huomion kohteeksi. Niin kävi erityisesti hankkeelle, jossa Turun kaupungin terveyskeskusten lääkärit jakoivat asiakaskäyntien yhteydessä potilaille kulttuurireseptejä. Vastasyntyneille kulttuuripääkaupunkilaisille annettiin kulttuuripääkaupunkipipot heti sairaalassa. Yhteisöllisen kulttuuritoiminnan osana Turun seudun asukkaat istuttivat 200 000 Tulipa Aboa -tulppaania pihoiheen ja julkisille alueille. Aurajoen rannoilla järjestettiin kirsikkapuiden istutuskoot. Kymmenettuhannelle kulttuurivuoden avajaisiin osallistuneet ja sadattuhannelle Muinaistulien yön ja Cultural 2011 Tall Ships Regatan kävijät nauttivat Turun kaupunkikeskustassa kulttuuripääkaupunkivuoden ainutlaatuisesta tunnelmasta.

Kaupungin julkisiin tiloihin levittäytynyt ja osallistumiseen kannustanut ”Kulttuuri tekee hyvää” -toiminta kohensi turkulaisten mielikuvaa kotikaupungistaan ja itsestään, kuten myös muiden suomalaisten käsitystä Turusta. Tämä näky selvästi syksyllä 2009 käynnistyneen Taloustutkimuksen valtakunnallisten asukaskyselyiden tuloksista.

2. Organisaatio

Kaupungin hallinto, valtion hallinto ja Turku 2011 -säätö

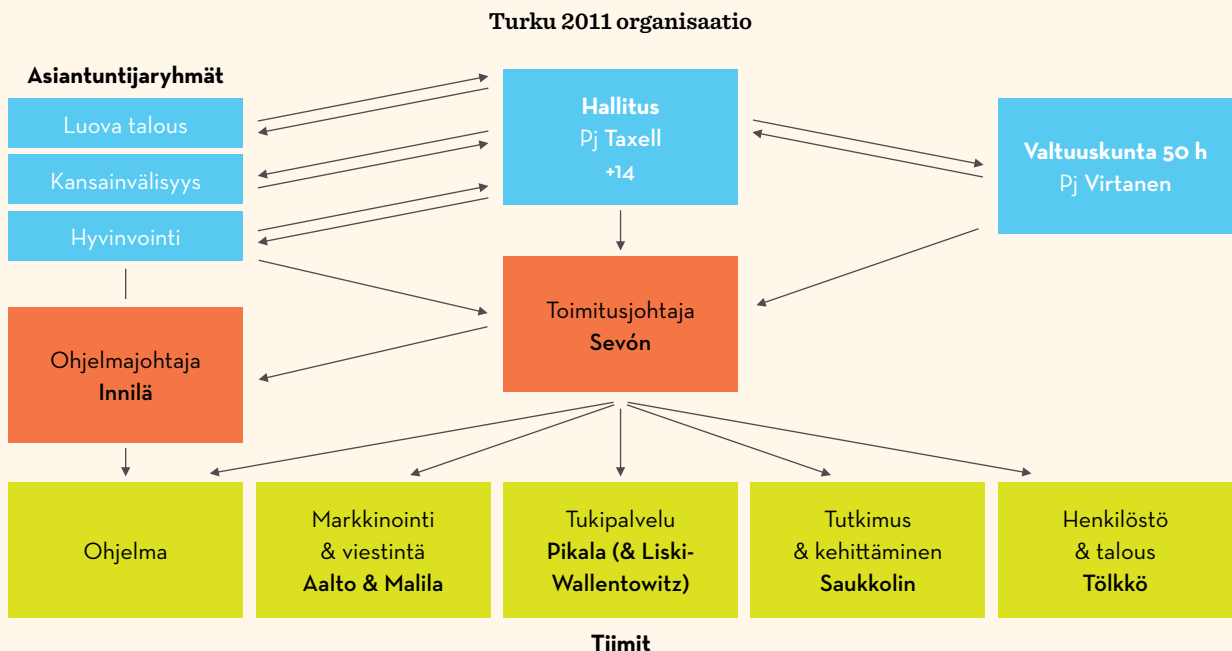
Turku 2011 -säätöön yhteydet Turun kaupunginhallintoon olivat tiiviit läpi kulttuuripääkaupunkiprosessin. Säätiön johto kertoi valmisteluista kaupunginvaltuustolle, -hallitukselle, kulttuurilautakunnalle ja muille kaupungin toimielimille. Virkamiesyhteydet monin hallintokuntiin olivat jokapäiväiset.

Turun kaupunginjohtaja oli säätiön perustamisesta lähtien säätiön hallituksen varapuheenjohtajana, ensin hallituksen varapuheenjohtajana toimi Mikko Pukkinen ja sen jälkeen Aleksis Randell. Myös Turun kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Ruola ja myöhemmin Minna Arve sekä kulttuurijohtaja Minna Sartes ja hänen jälkeensä apulaiskaupunginjohtaja Maija Kyttä toimivat Turku 2011 -säätöön hallituksessa.

Myös valtioneuvoston kanssa yhteydet olivat jatkuvat. Erityisen tiiviit yhteydet olivat luonnollisesti opetus- ja kulttuuriministeriöön, mutta myös muihin säätiön hallituksessa edustettuihin ministeriöihin sekä Taiteen keskustoimikuntaan.

Hallitus, valtuuskunta, asiantuntijatyöskentely

Turku 2011 -säätöön 15 hengen hallituksen kokoonpano säilyi tammikuun 2008 alusta kesäkuun 2012 loppuun pääosin samana. Hallitus kokoontui n. 11 kertaa vuodessa, kuukausittain heinäkuuta lukuun ottamatta. Jäsenet osallistuivat aktiivisesti työhön ja tapahtumiin myös kokousten välisenä aikana. Kaikki päätökset tehtiin yksimielisesti. Hallitus hyväksyi helmikuussa 2009 säätiön toimintasäännön, joka täsmensi sääntöjen määräyksen mm. toimitusjohtajan hankintavaltuuksien osalta sekä siten, että toimitusjohtaja toimi esittelijänä hallituksen kokouksissa.

Turku 2011 -säätön hallitus

Turun kaupungin nimittämät Turku 2011 -hallituksen jäsenet:

Puheenjohtajat

- puheenjohtaja: ministeri Christoffer Taxell
- varapuheenjohtaja: kaupunginjohtaja Aleksi Randell
- varapuheenjohtaja: hovioikeudenneuvos Pirkko Mikkola

Jäsenet

- Turun kaupunginhallituksen puheenjohtaja Minna Arve
- palvelutoimen apulaiskaupunginjohtaja Maija Kyttä
- professori Saara Taalas
- galleristi Virpi Vuori-Valtaoja
- vapaan sivistystyön johtaja Piia Rantala-Korhonen
- muusikko Teemu Brunila

Muiden tahojen nimittämät Turku 2011 -hallituksen jäsenet:

- Opetus- ja kulttuuriministeriö: ylijohdaja Håkan Mattlin
- Ulkoasiainministeriö: valtiosihteeri Pertti Torstila
- Työ- ja elinkeinoministeriö: ylijohdaja Petri Peltonen
- Varsinais-Suomen liitto: professori Kari Immonen
- Elinkeinoelämän keskusliitto: toimitusjohtaja Timo Ketonen
- Taiteen keskustoimikunta: puheenjohtaja Leif Jakobsson

Noin viidenkymmenen henkilön laajuinen Turku 2011 -valtuuskunnan puheenjohtajana toimi Turun yliopiston rehtori Keijo Virtanen ja sen varapuheenjohtajina professori Helena Hyvönen ja SAK:n Varsinais-Suomen aluejohtaja Outi Rannikko. Valtuuskunnan rooli oli merkittävin vuosina 2009–2010, jolloin sen jäsenet antoivat asiantuntemuspanoksensa Turku 2011-toiminnan kehittämiseksi. Valtuuskunta myös levitti tietoa Turun kulttuuripääkaupungista jäsentensä laajojen yhteyksien kautta. Se kokoontui kahdesti vuonna 2008, kolme kertaa vuonna 2009 ja neljä kertaa vuonna 2010. Valtuuskunta piti päätöskokouksena toukokuun lopussa 2012.

Turku 2011 -säätön hallitus perusti itselleen kolme asiantuntijaryhmää, jotka vastasivat ”Turku palaa” -hakukirjassa mainittuja toiminnan päättävöitteita hyvinvointi (pj. Georg Henrik Wrede, OKM), luovat alat (pj. Petra Tarjanne, TEM) ja kansainvälisyys (pj. Timo Heino, UM). Asiantuntijaryhmissä yhdistyi valtakun-

nallinen ja paikallinen asiantuntemus. Ryhmät toimivat aktiivisesti vuosina 2009–2010. Vuonna 2011 osajäsenistä oli mukana ylijohdaja Risto Ruohosen luotsaaman Turku 2011 -jatkotyöryhmän asiantuntijatyöskentelyssä.

Säätiöllä oli lisäksi Ruotsi-kontaktien tukiryhmä - Stödgruppen för Sverigekontakt, johon kuului yhteensä kymmenen suomalaista ja ruotsalaista kulttuurin, median ja hallinnon vaikuttajaa. Ryhmä kokoontui ensimmäisen kerran syyskuussa 2009 ja työskenteli aktiivisesti syksyn 2009 ja vuoden 2010 ajan. Tukiryhmän fasilitaattorina toimi Suomen kulttuuri- ja tiedeintituutit ry:n asiamies Ann Sandelin.

Turun seudun elinkeinoelämän neuvonantajaryhmä kokoontui ensimmäisen kerran elokuussa 2009 säätön hallituksen puheenjohtajan ja EK:n edustajana säätön hallituksessa toimineen Timo Ketosen kutsusta. Kauppaneuvos Clas Göran Hagströmin johdolla toiminut ryhmä kokoontui aktiivisesti aina vuoden 2011 loppuun saakka.

Säätön toimisto: hallinto, ohjelma, tukipalvelu, tutkimus, viestintä ja markkinointi

Säätön operatiivista toimintaa johti toimitusjohtaja Cay Sevón valtuuksilla, jotka soveltuvin osin vastasivat yhtiön toimitusjohtajan valtuuksia. Toimisto toimi tiimeinä, jotka olivat ohjelmatiimi (ohjelmajohtaja Suvi Innilä), viestintä (viestintäpäällikkö Saara Malila), markkinointi (markkinointipäällikkö Laura Aalto 31.5.2011 asti, jonka jälkeen tiimin vetäjänä Seija Tölkö), tuotantojen tukipalvelu (projektipäällikkö Anna Pikkala, äitiysloman sijaisena Hanna Liski-Wallentowitz), tutkimus- ja kehittäminen (tutkimus- ja kehityspäällikkö Jukka Saukkolin) ja hallinto (hallinto- ja henkilöstöpäällikkö Seija Tölkö). Säätiön ensimmäisinä vuosina toimi erikseen ns. Live-tiimi uuteen mediaan liittyvissä tehtävissä. Tiimi yhdistettiin vuonna 2010 osaksi säätön viestintää.

Säätön toimintasäännön mukaisesti tiimivetäjät muodostivat säätön johtoryhmän, joka kokoontui toimitusjohtajan johdolla yleensä viikoittain. Turku 2011 -toimistossa työskenteli nimillään toukokuussa 2011 yhteensä 41 henkilöä.

3. Turku 2011 -ohjelma

Kansainvälisesti avoin hankehaku

Turku 2011 -ohjelma rakennettiin laajan osallistumisen ja avoimuuden periaatteilla. Päämääränä oli monipuolinen ja korkeatasoinen ohjelma, jonka yksittäiset hankkeet muodostaisivat toisiaan tukevan kokonaisuuden, ja joka tarjoaisi uudenlaisia kulttuurikokemuksia mahdollisimman laajalle yleisölle. Kulttuuripääkaupunkiohjelma valmisteltiin EU:n periaatteiden mukaisesti täydentämään Turun olemassa olevaa kulttuuritarjontaa. Esimerkiksi jo vakiintuneita, toistuvia festivaaleja ei liitetty ohjelmaan, vaan niiden kanssa tehtiin viestinnällistä yhteistyötä.

Turku 2011 -ohjelman avoin hankehaku järjestettiin virallisen EU-päätöksen ja Turku 2011 -säätöön perustamisen jälkeen 1.2.-31.5.2008. ”Tule mukaan tekemään Turku 2011 -ohjelmaa” -hankehakuopas kuvasi hankkeiden valinnan ja toteutuksen periaatteet sekä ohjelman tavoitteet. Hankehaku oli avoin kaikille paikallisille, eri puolilta Suomea tulleille ja kansainvälisille hanke-ehdotuksille.

Hankehakua ryhdyttiin markkinoimaan jo vuoden 2007 puolella. Tärkeä osa viestintää oli laaja roadshow, jolla hankehausta kerrottiin Turussa ja Varsinais-Suomessa, kaikissa kulttuuripääkaupunkinimitystä hakeneissa kaupungeissa, Helsingissä sekä Maarianhaminassa, ja lisäksi myös Tallinnassa, Tukholmassa ja Pietarissa. Haku toteutettiin internetissä kaikille yhtenäisellä lomakkeella suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Hankkeiden haku- ja arviointiprosessi toteutettiin Svenska kulturfondenin luoman web-pohjaisen rekisteri- ja hallintaohjelman avulla. Määräaikaan mennessä hakuun jätettiin 1006 ehdotusta, joista kaukaisimmat tulivat Australiasta ja Japanista.

Hankehakemusten arviointi ja valinta Turku 2011 -ohjelmahankkeiksi perustui kaikille hakijoille yhteisiin valintakriteereihin ja arviointiperusteisiin, jotka muotoiltiin ”Turku palaa” -haku-kirjassa esitelyjen strategisten tavoitteiden ja arvojen pohjalta. Yhteistyö oli kaikkien hankkeiden valintakriteeri. Tällä haluttiin vahvistaa kulttuurintekijöiden välistä vuoropuhelua ja osaamista. Muualta tulleiden hanke-ehdotusten kriteereinä oli yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa. Yhteistyön lisäksi kaikkien hankkeiden tuli synnyttää pitkäaikaisia vaikutuksia sekä toteuttaa toiminnallaan vähintään yhtä Turku 2011 -pää-

tavoitteista hyvinvointi, kansainvälisyys ja luova talous. Hankkeiden arviointiperusteissa korostettiin mm. eri taiteenalojen ja muiden toimialojen poikkialaisia kohtaamisia. Kulttuuripääkaupunkiohjelman hakukriteereillä ja arviointiperusteilla hakijoita kannustettiin innovatiiviseen ja ennakkoluulottomaan ajatteluun.

Avoimeen hankehakuun jätettyjen tuhannen hanke-ehdotuksen arviointi tapahtui kaksivaiheisesti kesän ja syksyn 2008 aikana. Hankkeita arvioi ensin 32 taiteiden ja tieteiden kansallista asiantuntijaa, jotka osallistuivat arviointiprosessiin itsenäisinä ja anonyymeinä oman alansa ekspertteinä kirjaamalla näkemyksensä Turku 2011 -säätöön käyttämään sähköiseen hankehallintajärjestelmään.

Asiantuntijoiden tekemän arvioinnin jälkeen Turku 2011 -säätö arvioi kaikki hakemukset strategisten Turku 2011 -tavoitteiden, hankekriteerien sekä ohjelmakokonaisuuden näkökulmista. Säätöön tehty päätökset jatkoon päässeistä hankkeista, kaikille hakijoille lähetettiin vastauskirjeet 1.10.2008.

Neuvotteluiden kautta ohjelma-avaintoihin

Turku 2011 -säätö kutsui neuvotteluihin 162 hankehakuun osallistunutta hanketta, joiden kanssa haluttiin keskustella hankkeen liittämistä viralliseen Turku 2011 -ohjelmaan. Lisäksi 225 hankkeen kohdalla päätettiin jatkaa muita yhteistyöneuvotteluita. Neuvotteluissa hankkeita pyydettiin tarkentamaan suunnitelmiaan mm. sisältöjen, tekijöiden, aikataulujen sekä budjettien osalta. Lisäksi hankkeiden sisältöjä pyrittiin tarvittaessa suuntaamaan paremmin ohjelmakokonaisuuteen sopiviksi. Vuoden 2009 helmikuun loppuun mennessä ensimmäinen neuvottelukierros oli käyty kaikkien 162 hankkeen kanssa. Neuvotteluprosessi osoittautui tärkeäksi ohjelmakokonaisuuden laadukkaan toteutuksen kannalta sekä hyväksi tavaksi lisätä yhteistyötä ja linkitystä hankkeiden ja eri toimijoiden välille.

Säätöön toimitusjohtaja teki ohjelmajohtajan, ja tutkimushankkeiden kohdalla tutkimus- ja kehityspäällikön, esityksestä hankkeiden ohjelmaan liittämistä ja rahoituspäätökset 150 000 euroon asti. Säätöön hallitus teki vastaavat päätökset 150 000 euron ylittäneistä hankehakemuksista. Ensimmäiset päätökset tehtiin keuhällä 2009 siten, että valtaosa ohjelmasta oli päätetty kesään 2010 mennessä, jolloin ensimmäinen ohjelmakirja julkistettiin. Yksittäisiä hankepäätöksiä tehtiin vielä

kulttuuripääkaupunkivuoden aikana. Parikymmentä ”Turku palaa” -kirjan ohjelmaluonnoksessa esiteltyä, ja vuoden 2008 hankehakuun myöhemmin osallistunutta esimerkkihanketta toteutui lopulta varsinaisessa ohjelmassa.

Avoimiin hakuihin on eri kulttuuripääkaupungeissa saatu pääsääntöisesti runsaasti hanke-ehdotuksia, mutta yleensä vain pieni osa ehdotuksista on toteutettu. Hankehaun valintapäätöksistä syntyvien pettymysten haasteeseen vastattiin Turussa hankehaun selkeällä ohjeistuksella ja hakukriteereillä, avoimuudella sekä neuvotteluvaiheella, jolla pyrittiin antamaan hankkeille mahdollisuus edetä ohjelmaan. Hanke-ehdotusten tekijätahojen kanssa tehtiin usein yhteistyötä silloinkin, kun itse hanketta ei valittu ohjelmaan. Yksi tällaisista yhteistyötaivoista oli Turku 2011 viestinviejät -yhteistyö, jota säätiö toteutti kaikkiaan 180 toimijan kanssa.

Samanaikaisesti hankeneuvotteluiden kanssa valmisteltiin tarvittavia täydennystoimenpiteitä sellaisiin ohjelman osaluoksiin, joihin hankehaku jätti aikataulunsa tai luonteensa vuoksi aukkoja. Täydennettäviä alueita olivat mm. ruoka-, populaari- ja katukulttuuri, monikulttuurisuus sekä kirjallisuus. Myös ohjelman kansainvälisyyttä haluttiin vahvistaa. Täydentävät hankkeet olivat usein tilaustuotantoja tai yhteistyöhankkeita, joissa myös säätiöllä oli tuotannollinen rooli. Ohjelmaa täydennettiin myös säätiöön suoraan tulleiden, vapaamuotoisten hankehakemusten perusteella. Avoimen haun ulkopuolelta tulleet hankkeet arvioitiin samoin perustein kuin muutkin hankkeet, ja ne läpikävivät saman päätöksentekoprosessin.

Esimerkkejä hankehaun ulkopuolelta ohjelmaan liitetystä hankkeista ovat mm. Logomon näyttely Tuli on irti! -näyttelyä lukuun ottamatta, avajaiset, The Culture 2011 Tall Ships Regatta, sekä monet kansainväliset yhteistyöhankkeet mukaan lukien Eurocultured sekä Colourscape. Myös jotkin suuret nimet kuten oopperalaulaja Karita Mattila ja pietarilainen Mariinski-orkesteri liittyivät ohjelmaan hankehaun jälkeen.

Säätiö koordinoi ja tuki ohjelmahankkeiden toteutusta

Säätiön tehtävänä oli koordinoita ja osarahoittaa ohjelmakokonaisuutta. Säätiö ei muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta tuottanut Turku 2011 -ohjelmaan valittuja hankkeita, vaan laati yhteistyösopimuksen hankkeen tuotannosta sen päävastuu-

tahon kanssa. Päävastuutahon tuli olla juridinen henkilö, ja se kantoi hankkeen taloudellisen ja juridisen vastuun sekä vastasi hankkeen kokonaistoteutuksesta. Yhteistyösopimuksissa määriteltiin kummankin osapuolen vastuut, velvollisuudet ja oikeudet ja siihen sisällytettiin hanke- ja markkinointisuunnitelmat sekä hankkeen budjetti.

Säätiön tavoitteena oli turvata ohjelman toteutuminen mahdollisimman korkeatasoisena ja onnistuneesti. Hankkeiden toteuttajia tuettiin monin tavoin, hankkeesta riippuen. Tuotannon tukipalvelun, viestintään ja markkinointiin liittyvien toimenpiteiden sekä säätiön rahoituksen lisäksi hankkeiden tukena toimi kullekin hankkeelle nimetty tuotantokoordinaattori, ja tutkimushankkeiden kohdalla tutkimus- ja kehityspäällikkö, joka toimi hankkeen ensisijaisena yhteyshenkilönä säätiöön.

Säätiön rahoitus maksettiin erissä ja se oli sidonnainen hankkeiden etenemiseen ja raportointiin. Hankkeen päävastuutaho toimitti sovituin väliajoin, keskimäärin 2-3 kertaa hankkeen aikana säätiölle väliraportin, jonka avulla säätiö seurasi hankkeen etenemistä sisällöllisin ja taloudellisin kriteerein. Raportoinnin yhteydessä hankkeen tuli ilmoittaa säätiölle myös muista tuotannossa tapahtuvista muutoksista. Hankkeen päätyttyä sen vastuutaho toimitti säätiölle kattavan loppuraportin, jonka jälkeen säätiö maksoi hankkeen viimeisen maksatuserän.

Rahoitusperiaatteet

Säätiö rahoitti hankkeita keskimäärin 41 %:lla. Rahoitusosuus vaihteli 0:n ja 100 %:n välillä. Periaatteena oli, että hankkeilla tuli olla myös muuta rahoitusta. Ohjelmassa oli muutamia sellaisia hankkeita, joiden toteutuminen edellytti niiden luonteen takia poikkeusta tähän periaatteeseen. Tällaisia hankkeita olivat tyypillisesti jotkin tilaustuotannot sekä esimerkiksi avajaiset ja Kaupunginosaviikot. Joissakin hankkeissa, esim. Tom of Finland -näyttelyssä, säätiö kantoi taloudellisen kokonaisvastuun itse, vaikka niihin liittyi muitakin rahoitusta, mm. lipputuloloja.

Hankkeiden mahdollisuudet muun rahoituksen saamiseen vaihtelivat paljon. Yritysmuotoiset toimijat olivat useiden kulttuurirahastojen ja julkisen rahoituksen ulkopuolella. Turku 2011 -säätiön merkittävä taloudellinen panos vaikutti joissakin tapauksissa vähentävästi hankkeiden mahdollisuuksiin saada rahoitusta muista säätiöistä ja rahastoista. Ne hankkeet, joihin osallistuminen oli maksutonta, jäivät puolestaan ilman pääsy-

lippu- tai osallistumismaksuja, mikä huomioitiin budjettien realistisuutta arvioitaessa. Maailman taloustilanteen heikkeneminen hankehaun jälkeen vuoden 2008 loppupuolella vaikeutti joidenkin yksittäisten hankkeiden omarahoituksen saamista, mutta vain yksi hanke jäi tämän vuoksi kokonaan toteutumatta. Sen sijaan eri syistä johtuen kaikkiaan noin 30 hankkeelle päädyttiin myöntämään lisärahoitusta niiden toteutuksen sekä taustatahojen talouden turvaamiseksi.

Säätiö myönsi harkintansa mukaan valmistelurahaa sellaisille hankkeille, joiden se katsoi olevan Turku 2011 -ohjelmaan soveltuvia, mutta jotka vaativat lisävalmistelua ja jatkokehittelyä ennen säätiön kanssa solmittavan yhteistyösopimuksen laatimista. Suoran rahoituksen lisäksi säätiö saattoi joissakin tapauksissa, esimerkiksi sääsidonnaisten ulkoilmatapahtumien kohdalla myöntää rahoitusta myös tappiotakuun muodossa. Sen avulla jaettiin taloudellista riskiä hankkeen toteuttajan kanssa.

Turku 2011 -ohjelmaa ja sen hankkeita tarkasteltiin viiden teeman kautta:

2011 arjen muuttujaa

tuota kulttuurin keskelle arkea ja tekee sen kohtaamisesta helppoa

2011 lentoonlähettä

tarjoaa suuria ja pieniä irtiottoja arjesta sekä vahvistaa Turulle tärkeitä kulttuurinaloja

2011 sukellusta saaristoon

esittelee Turkoa saariston, Itämeren ja Aurajoen kaupunkina

2011 henkilökohtaista

tarkastelee ajankohtaisia identiteetteihin, mieleen ja minuuteen liittyviä kysymyksiä

2011 muistijälkeä

haastaa käsittelemään Turun pitkää historiaa muistin, muistojen ja tarinoiden avulla

167 hankkeen ja yli 8000 tapahtuman kulttuuripääkaupunkiohjelma

Kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelma avattiin 14.1.–16.1.2011 ja päätettiin 16.–18.12.2011 kiitosjuhalla. Avajaiset huipentuivat englantilaisen Walk The Plank -ryhmän toteuttamaan, Aura-joen molemmin puolin nähtyyn ”Tällä puolen, tuolla puolen”-suuresitykseen, jota edelsi Aurajokisinfonia sekä tuhannen lapsen lyhtykulkue Aurajokivarressa. Turun historiaa, tulta, rakkautta ja viestintää yhdistänyt esitys keräsi 80 000 hengen yleisön Forum Marinumin edustalle sekä muualle Aurajokirantaan ja kaupunkikeskustaan. Esityksen jälkeen avajaiset jatkuivat näyttely- ja tapahtumakeskus Logomossa, jossa järjestettiin myös kulttuuripääkaupunkivuoden kiitosjuhla vuoden toteuttamisessa mukana olleille tuhansille taiteilijoille, työntekijöille ja vapaaehtoisille. Kulttuuripääkaupunkivuoden päättänyt kiitosjuhla toi kaupungin julkiseen tilaan sarjan kaikille avoimia ja ilmaisia musiikki-, sirkus-, tuli- ja valotaide-esityksiä. Vuoden viimeinen taide-esitys nähtiin uudenvuodenaattona, jolloin kulttuuripääkaupunkivuoden infopisteen 2011 Kulman rakennukseen heijastettiin 15 kansainvälisen ja kotimaisen taiteilijan toteuttama video mapping-teos Unveil. Samanaikaisesti käynnistyi World Design Capital 2012 -vuosi Helsingissä.

Turku 2011 -ohjelmaan kuului 167 hanketta, jotka toteuttivat kaikkiaan yli 8000 tapahtumaa ja tilaisuutta. Yli 60 % kulttuuripääkaupunkiohjelman tapahtumista ja tilaisuuksista oli kävijöille ja osallistujille ilmaisia. Ohjelmahankkeet olivat hyvin monimuotoisia, mukaan mahtui mm. festivaaleja, konsertteja, esityksiä, näyttelyitä sekä kehittämis- ja tutkimushankkeita. Osa hankkeista kosketti laajoja yleisöjoukkoja, toiset puolestaan kohdentuivat rajatuille kohderyhmille kuten koululaisille tai vanhainkotien asukkaille. Hankkeiden toteuttajat edustivat laajasti yhteiskuntaa, mukana oli taiteen ja kulttuurikentän edustajien lisäksi myös paljon muita toimijoita. Ohjelmahankkeiden päävastuutahoista 22 % edusti yksityistä sektoria, 37 % julkista sektoria ja 41 % kolmatta sektoria.

Useimmat hankkeet alkoivat jo vuoden 2009 tai viimeistään vuoden 2010 aikana. Valtaosassa hankkeita luotiin jotain uutta ja ennen kokemattomaa kuten kantaesityksiä, ensi-iltoja ja uusia toimintamalleja, mikä asetti omat vaatimuksensa hankkeiden kokonaisestolle. Kaikkiin hankkeisiin liittyi jokin huipennus tai yleisötapahtuma vuoden 2011 aikana.

Ohjelma pyrittiin ajoittamaan vuoteen mahdollisimman ta-
saisesti. Kuitenkin esimerkiksi muinaistuliviikonloppuun elo-
kuun lopussa sijoitettiin tietoisesti erityisen paljon ohjelmaa,
koska siitä haluttiin muodostaa vuoden välihuipennus. Luon-
nollista painotusta syntyi myös joidenkin hanketyyppien ja
vuodenaikojen suhteen. Esimerkiksi ulkoilmatapahtumat
painottuivat erityisesti kesään, varsinkin elokuuhun, ja Logo-
mon suurtuotannot ja -esitykset puolestaan alkukevääseen
ja syksyyn.

Joka päivä avoinna ollut Logomon näyttelykeskus oli tärkeä
ohjelman saavutettavuuden kannalta. Siellä kulttuuripääkau-
punki oli esimerkiksi matkailijoiden kohdattavissa silloinkin,
kun tapahtumakalenterissa ei ollut yleisötapahtumia.

Yhteisöllinen kulttuuripääkaupunkiohjelma: taidetta kaduille ja koko maakuntaan

Turku 2011 -ohjelman erityispiirteitä olivat siinä toteutunut
vahva yhteisöllisyys sekä kulttuurihyvinvoinnin tavoite. Ak-
tiivisen osallistumisen ja kokemuksellisuuden periaatteet
ohjelman valmistelussa toteutuivat laajana yhteisöllisyy-
tenä, vuorovaikutteisuutena ja asukaslähtöisyytenä myös
ohjelman toteutuksessa. Yhteisöllisyydestä muodostuikin
keskeinen kulttuurin tekemisen tapa.

Yksi Turku 2011 -ohjelman tavoitteista oli houkutella uusia
kohderyhmiä kulttuurin pariin ja esitellä yleisölle uudenlai-
sia kulttuurimuotoja. Ohjelman saavutettavuuden ja helpon
lähestyttävyyden näkökulmista erityisen tärkeitä olivat sel-
laiset hankkeet, jotka toivat kulttuurin sinne, missä ihmiset
ovat: kaupunkitilaan, kouluille, kotipihoille ja työpaikoille.
Aurajokivarren ympäristötäidenäyttely Flux Aura, Aurajoen
yleisölle avoimet esitykset, Turku 365 -hankkeen yllätysiskut
kaupunkitilaan eli arjen nyrjäytykset ja Kaupunginosaviikot
ovat hyviä esimerkkejä tämänkaltaisista hankkeista.

Turku 2011 -ohjelma myös valtasi uusia kaupunkitiloja kulttuu-
rin käyttöön, tyyppillisesti väliaikaisesti mutta samalla tilojen
tuleviakin käyttömahdollisuuksia laajentaen. Tällaisia uusia
tilavaltauksia olivat mm. Turun linnan esipiha Alvilda in Abo
sekä Henrik ja noitavasara -oopperoissa, Samppalinnan maa-
uimala Alkumeri-festivaalissa ja Abduction of Europa -esityk-
sessä sekä Paavo Nurmen Stadion Taistelu-suuresityksessä.

Ohjelmaa toteutettiin myös muualla Varsinais-Suomen alueella.
Erityisesti saaristosta muodostui keskeinen miljöö ohjelmalle.
Esimerkiksi Contemporary Art Archipelago, Loisto- ja Soivat
kirjeet -konserttisarjat toteutettiin laajasti saariston alueella.

Varsinais-Suomen kunnista erityisen aktiivisen roolin oman
kulttuuripääkaupunkiohjelman toteuttamisessa otti Salo, jossa
Turku 2011 oli esillä koko vuoden erityisellä kulttuuripääkaupun-
kiohjelmalla. Salolaiset toimijat osallistuivat satelliittityyppisillä
omilla hankkeillaan esimerkiksi Pimeyden 876 sävyä -kokonai-
suteen sekä Kulttuurikuntoilun keskuspuistoon.

Lähialueiden yhteistyökaupunkeja olivat myös mm. Naantali,
Raisio, Parainen, Uusikaupunki sekä Pori. Myös Helsinki sekä
kaikki kulttuuripääkaupunkinimitystä hakeneet kaupungit tuki-
vat kulttuuripääkaupunkivalmisteluita osaltaan.

Yhteistyö Tallinnan kanssa ja eurooppalaisuus kulttuuripääkaupungissa

Eurooppalainen ulottuvuus oli Turun kulttuuripääkaupungissa
keskeinen elementti ja menestymisen ehto. Kulttuuriohjelmassa
eurooppalaisuus toteutui sekä kulttuuri- ja taidesisäiltöjen
tematiikassa että hankeyhteistyön kansainvälisyydessä.

Ohjelmallista yhteistoimintaa Tallinnan kulttuuripääkaupunki-
säätöön kanssa ryhdyttiin valmistelemaan jo kulttuuripääkau-
pungin hakuvaiheessa. Hankeyhteistyötä tehtiin sekä suoraan
säätöiden kesken että hankkeiden taustatahojen omasta aloit-
teesta. Yhteistyöhankkeet liittyivät usein temaattisesti Itäme-
reen. Yhteistyöhankkeita toteutettiin kaikkiaan noin kymmenen,
vaikka niiden määrää jouduttiin vuosien varrella vähentämään
lähinnä Tallinnan taloudellisen tilanteen vuoksi. Toteutuneita
yhteistyöhankkeita olivat mm. New Baltic Drama, Tanssiva torni,
Old Spaces Living Art (OSLA), Tutkimusmatka Itämerellä, 12
Karamazovia sekä Kiertotie, joka tutki Suomen, Viron ja Venäjän
jaettua muistia ja historiaa.

Ohjelmassa nousi vahvasti esille eurooppalaisen kaupunkihis-
torian teema, joka satoi Suomen vanhimman ja kauan euroop-
palaisimman kaupungin muuhun mantereeseen. Tätä teemaa
toteuttivat mm. neljä oopperaa, italialainen barokkiooppera Al-
vilda in Abo, italialainen kamariooppera Meedio sekä maailman
kantaesityksensä saaneet Henrik ja noitavasara sekä suurteos
Eerik XIV. Hakuvaiheessa, ohjelmananseerauksessa ja Turku 2011

-ohjelmassa voimakkaasti esillä ollut tulen teema käsitteli eurooppalaisittain merkittävää kaupunkipalojen historiaa sekä paloista johtuneita uudistuksia ja muutoksia kaupunkirakenteessa ja elämäntavoissa. Euroopan raja-alueita ja periferiaa käsiteltiin mm. Esittävän taiteen toukokuussa, saksalaisessa Kiertotie-hankkeessa, New Baltic Drama -kilpailussa sekä teatterituotannossa 12 Karamazovia.

Euroopan kulttuurisia ja yhteiskunnallisia murroksia, muutoksia ja ongelmia tarkasteltiin monin tavoin. Suurteos Taistelu oli dystopia Euroopasta, jossa köyhien maahanmuuttajien massat ravisuttavat yhteiskuntaa. Isaac Julienin mediateos Western Union, Small Boats käsitteli pakolaismuuttoja Afrikasta Eurooppaan ja Eija-Liisa Ahtialan mediateos Where is Where problematisoi suhtautumista toisiin konfliktitilanteissa. Pata, sandaali ja virkattu teltta teki tuhansia pakolaistarinoita näkyväksi taiteen keinoin, ja Meidän perhe -valokuvahanke esitteli turkulaisia muslimiperheitä kodeissaan. Tieteiden ja taiteiden yhteishanke Aboagora pohti valistuksen eurooppalaista perintöä ja merkitystä, ja seminaari Abrahamin lapset yhdisti keskusteluun eri kristinuskon suunnat ja islamin. Yhteys maailmanuskontojen välillä oli lähtökohtana myös virolaissäveltäjä Arvo Pärtin suurteoksessa Adam's Lament, joka loi kulttuuripääkaupunkien ketjun Istanbulista Tallinnaan ja Turkuun. Toiseuden teemaa ja ihmisoikeuksien ensisijaisuutta käsiteltiin mm. näyttelyissä Liisa Ihmemaassa ja Tom of Finland, nukketheateriteoksessa John-Eleanor, vammaistaiteen festivaalissa Sillanrakentajat sekä mielenterveysongelmia käsitelleessä Olemisen monet tarinat -hankkeessa ja sirkusesityksessä Pirjon paras päivä.

Ympäristön ja merten suojelua käsiteltiin muun muassa tiedettä ja taidetta yhdistäneessä Tutkimusmatka Itämerellä -hankkeessa, Contemporary Art Archipelagossa ja Archipelago Logic -symposiumissa, San Diego State Universityn ja Turun yliopistojen yhteisessä Sustainability and Culture in the Baltic Sea region -kesäkoulussa sekä konserttisarjoissa Loisto ja Soivat kirjeet.

Turku 2011 -ohjelmahankkeilla oli yhteistyötä 68 eri maan toimijoiden kanssa. Keskimääräisellä hankkeella oli yhteistyöpartnereita Suomen lisäksi kahdesta muusta maasta. Yhteensä 28 hankkeessa oli yhteistyötä ruotsalaisten toimijoiden kanssa. Seuraavaksi eniten yhteistyötä oli virolaisten (23), englantilaisten (22), saksalaisten (22), yhdysvaltalaisien

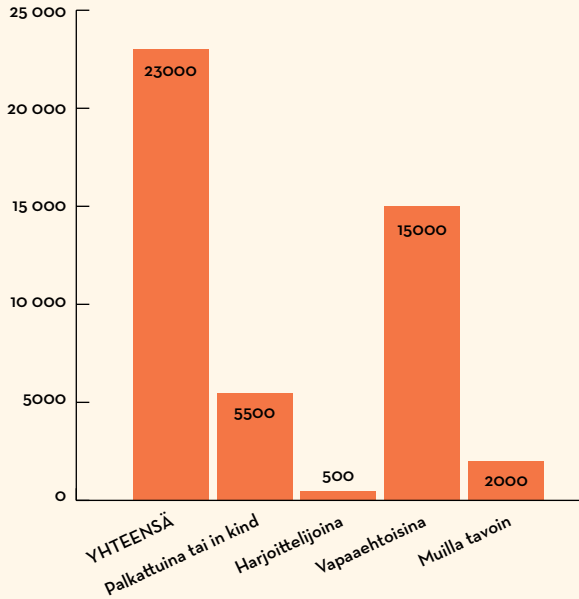
(19), ranskalaisten (11), venäläisten (11) ja norjalaisten (10) toimijoiden kanssa. Ohjelmahankkeiden kaukaisimmat yhteistyökumppanit tulivat mm. Etelä-Koreasta, Japanista, Barbadoselta, Uudesta-Seelannista, Grönlannista, Ugandasta, Kolumbiasta, Somaliasta, Chilestä ja Nepalista.

Turku 2011 -ohjelman toteuttamiseen osallistui kaikkiaan yli 23 000 henkilöä, joista lähes 2 000 oli muualta Euroopasta ja muista maanosista. Esimeriksi Englannista, Japanista ja Yhdysvalloista osallistui henkilömäärällisestikin suuret joukot Turku 2011 -ohjelman toteutukseen.

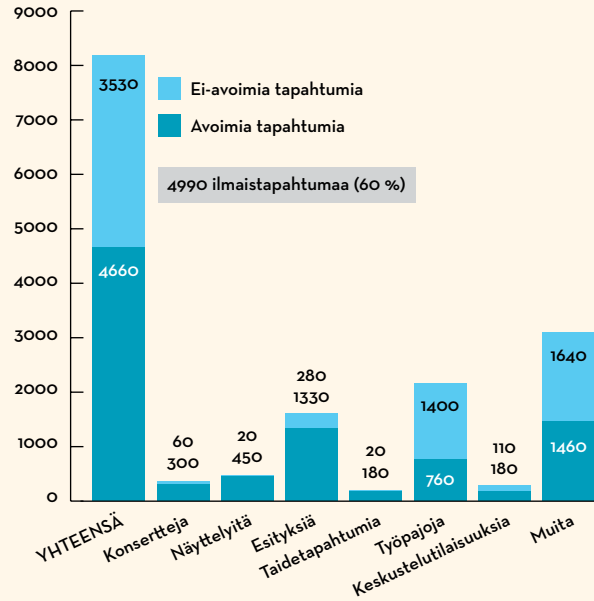
Turku 2011 -ohjelman hankkeiden yhteistyömaat

Afganistan	Itävalta	Puola
Albania	Japani	Ranska
Angola	Kanada	Romania
Azerbaidzhan	Kenia	Ruanda
Barbados	Kiina	Ruotsi
Bosnia ja Hertsegovina	Kolumbia	Saksa
Bulgaria	Kongon demokraattinen tasavalta	Slovakia
Burundi	Kosovo	Slovenia
Chile	Kreikka	Somalia
Espanja	Kroatia	Sveitsi
Etelä-Afrikka	Latvia	Syyria
Etelä-Korea	Libanon	Tanska
Etiopia	Liettua	Thaimaa
Guinea	Luxemburg	Tsekki
Hollanti	Makedonia	Turkki
Intia	Malesia	USA
Irak	Meksiko	Uganda
Iran	Myanmar	Ukraina
Irlanti	Nepal	Unkari
Islanti	Norja	Uusi-Seelanti
Iso-Britannia	Pakistan	Uzbekistan
Israel	Portugali	Venäjä
Italia		Viro

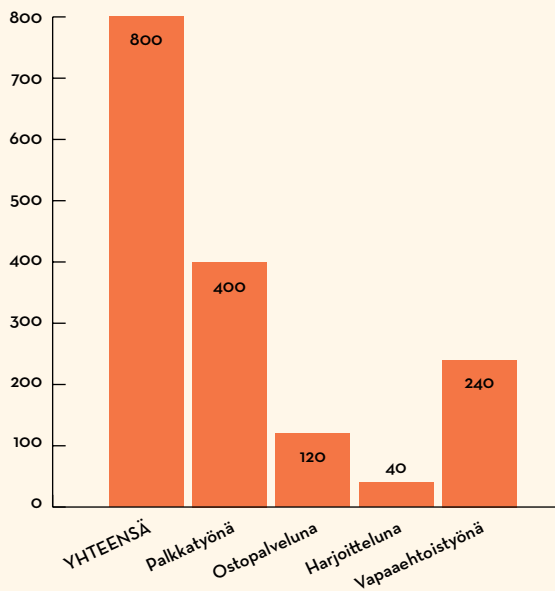
Kuinka monta henkilöä osallistui Turku 2011 -ohjelman toteutukseen? (N=167 hanketta)

Kuinka monta tilaisuutta ja tapahtumaa hankkeissa toteutettiin? (N=167 hanketta)

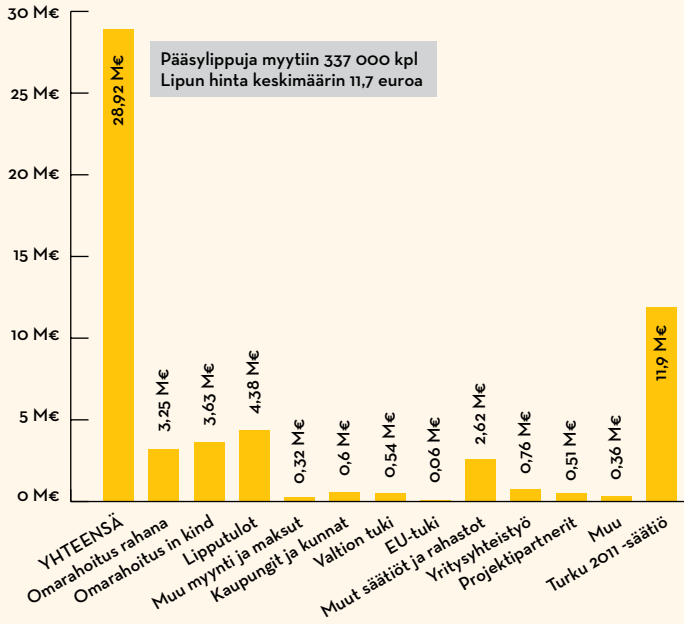

Hankkeissa toteutunut työpanos henkilötyövuosina (N=167 hanketta)

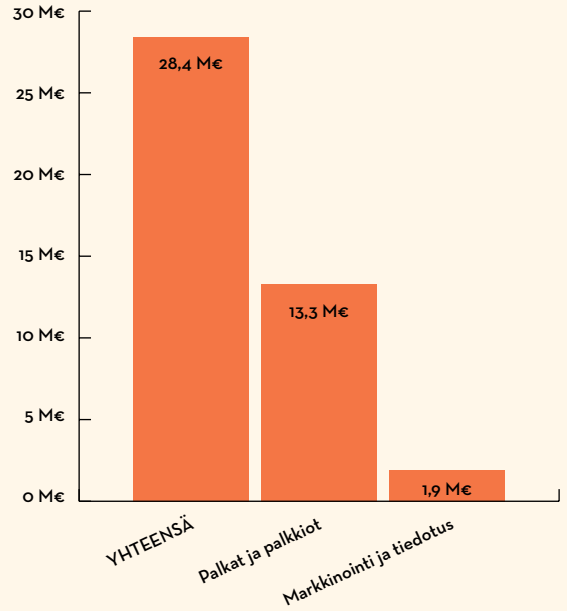
Ohjelmahankkeiden toteutunut rahoitus

(N=167 hanketta)

Ohjelmahankkeiden toteutuneet kulut

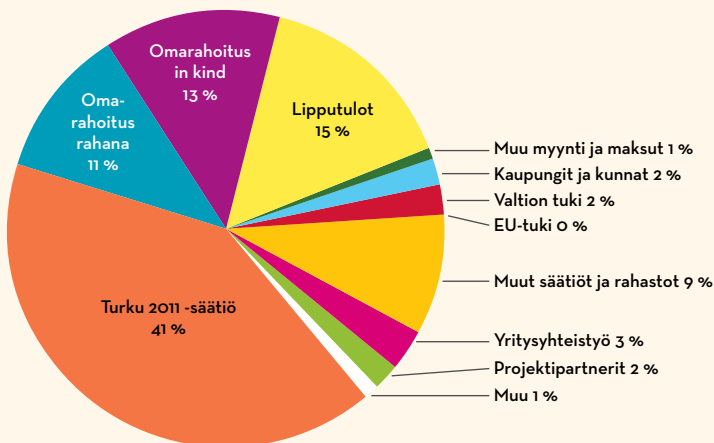
(N=167 hanketta)

Ohjelmahankkeiden toteutunut rahoitus

(N=167 hanketta)

Säätiön keskimääräinen rahoitus hanketta kohden 71 600€
Keskimääräinen 2011-hankkeen kokonaisbudjetti 174 200 €

4. Tiede ja tutkimus

Turun kulttuuripääkaupunkivuoden erityispiirteisiin kuului tieteen ja tutkimuksen panostus kulttuurivuoden valmistelussa, arvioinnissa sekä Turku 2011 -ohjelmassa. Aiemmissa Euroopan kulttuuripääkaupungeissa tutkimuksen tehtävä on painottunut kulttuuripääkaupunkivuoden lyhyen aikavälin vaikutusten arviointiin. Turku oli ensimmäinen Euroopan kulttuuripääkaupunki, jossa tieteellinen arviointi kohdentui kaksivaiheisesti sekä lyhyen että pitkän aikavälin vaikutusten tutkimukseen, ja jossa yliopistot ja tutkimusverkostot tuottivat kulttuuriohjelmaan sarjan yleisöille avoimia tieteiden ja taiteiden yhteishankkeita.

Vahvojen tutkimusperinteiden Turussa on runsaasti monipuolista ja korkeatasoista tutkimusta sekä kulttuurialojen koulutusta. Kahden yliopiston ja neljän ammattikorkeakoulun kaupungissa on yli 35 000 korkeakouluopiskelijaa. Turun kulttuuripääkaupunkivuoden tiedeyhteistyön perusta luotiin kulttuuripääkaupungin hakuvuosina 2005–2006. Kaupungin tiede- ja koulutuskenttä osallistui laajasti Turun kulttuuripääkaupunkihakemuksen valmisteluun ja strategisten tavoitteiden määrittelyyn. Yliopistot ja korkeakoulut johtivat Turku 2011 -neuvottelukuntaa sekä useita muita asiantuntijajohjauksia läpi koko 2011-prosessin.

Tutkimus mukaan Turku 2011 -ohjelmaan

EU ei edellytä kulttuuripääkaupunkina toimivalta kaupungilta erityistä tutkimusohjelmaa tai tutkimuksellista kokonaisuutta. Turku 2011 -kulttuuripääkaupungin omana strategisena linjauksena oli toteuttaa tutkimuksellisesti ja tiedesisällöllisesti vaikuttava kulttuuripääkaupunkiprosessi. Turun kulttuuripääkaupunkistrategian mukaisesti tavoitteena oli edistää monialaisuutta, jossa taide-, kulttuuri- ja myös tiedetoimijat tekivät uudenlaista yhteistyötä yli toimialarajojen.

Turku 2011 -säätö päätettiin vuonna 2008 markkinoida Turku 2011 -ohjelmahakua kohdennetusti yliopistoille Suomessa sekä muualla Euroopassa. Yliopistotoimijat saattoivat hakea Turku 2011 -ohjelmaan kulttuuripääkaupunkivuotta tutkivilla hankkeilla tai kulttuurituotannoilla, joissa tiede ja taide yhdistyivät uusilla tavoilla.

Ohjelmahakuun jätetyistä 1006 hakemuksesta yli sadassa oli mukana tiedeyhteistyötä. Asiantuntija-arvioinnin sekä neuvotteluiden jälkeen Turku 2011 -ohjelmaan valittiin kaksitoista Turku 2011 -tutkimushanketta sekä neljätoista tuotantoa, jotka toteutettiin tieteiden ja taiteiden intensiivisessä yhteistyössä.

Tutkimushankkeiden päävastuutahoina toimivat turkulaiset yliopistot Turun yliopisto ja Åbo Akademi. Ohjelmatoimintaa toteutti toistakymmentä yliopiston oppiainetta viidestä eri tiedekunnasta. Mukana oli satoja tutkijoita ja opiskelijoita eri tieteenaloilta Suomesta ja ulkomailta. Tutkimuskokonaisuudella oli yhteistyökumppaneita kaikkiaan kahdestakymmenestä eri maasta kuten Yhdysvalloista, Hollannista, Kroatiasta, Englannista, Ranskasta, Italiasta, Kosovosta ja Ruotsista. Kaikkiaan tutkimustoimintaa sekä tiede-taide-yhteistyötä toteutti yli 1100 henkilöä.

Tieteiden ja taiteiden kohtaamisia

Turku 2011 -tutkimushankkeet olivat käynnissä vuosina 2009–2012. Monitieteelliset hankkeet tutkivat Turkuja ja Turun kulttuuripääkaupunkiprosessia mm. luovien alojen infrastruktuurien, taiteen hyvinvointivaikutusten, mikrohistorian ja muistitiedon, valokuvaterapian, taidekritiikin sekä kaupunkitilojen väliaikaisten käyttäjien näkökulmista. Kaikilta Turku 2011 -tutkimushankkeilta edellytettiin yhteiskunnallista vaikuttavuutta edistävää työtä sekä avoimia yleisötilaisuuksia, jotka paransivat tutkimuksen ja tieteen saavutettavuutta.

Taiteiden ja tieteiden kokonaisuutena Turku 2011 -ohjelma esitteli mm. kvanttifysiikan ja sirkuksen, antropologian ja kuvataiteiden, neurotieteiden, naurun ja tanssitaiteen, nukketeatterin ja kulttuurihistorian sekä draaman ja maantieteen yhteistuotantoja. Tutkimushankkeiden tilaisuudet sekä tieteiden ja taiteiden yhteistuotannot houkuttelivat yhteensä yli 50 000 kävijää. Toiminta sai myös laajaa medianäkyvyyttä. Toiminnan myötä syntyi uusia tieteiden ja taiteiden välisiä verkostoja, jotka ovat luonteeltaan sekä alueellisia, kansallisia että kansainvälisiä.

Turku 2011 -arviointi- ja seurantaohjelma 2010-2016

Turun yliopisto käynnisti tammikuussa 2010 Turku 2011 -arviointi- ja seurantaohjelman. Vuosina 2010–2016 toimiva Turku 2011 -arviointi- ja seurantaohjelma on itsenäinen ja objektiivinen tutkimuskokonaisuus, joka arvioi Turun kulttuuripääkaupunkipro-

sessin vaikutuksia vuodesta 2006 vuoteen 2016. Ohjelman lähtökohtina ovat Euroopan komission kulttuuripääkaupunkiohjelmalle asettamat kriteerit ja Turku 2011 -strategiassa mainitut tavoitteet sekä niiden saavuttamisen keinot ja niitä tukevat arvot. Ohjelma toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Turun kaupunkitutkimusohjelman ja Åbo Akademin kanssa.

Arviointi- ja seurantaohjelma tutkii Turku 2011 -kulttuuripääkaupunkia prosessina, kulttuuripääkaupungin synnyttämää hyvinvointia, osallisuutta ja kulttuurin saavutettavuutta sekä talouteen, ympäristöön, kaupunkitilaan, kaupungin imagoon ja identiteettiin liittyviä kysymyksiä. Turku 2011 -arviointi- ja seurantaohjelma ottaa ensimmäisenä kulttuuripääkaupunkitutkimuksena käyttöön EU:n komission toimeksiannosta muotoillut, kansainvälisesti vertailukelpoiset indikaattorit. Indikaattorit perustuvat Euroopan kulttuuripääkaupunkeja edustavan tutkimusryhmän (ECOC Policy Group) vuonna 2010 julkaisemaan raporttiin.

Kaksivaiheiseksi suunnitellun Turku 2011 -arviointi- ja seurantaohjelman ensimmäisistä tuloksista kerrotaan loppuvuonna 2012. Pitkäkestoisten vaikutusten seuranta tutkimus valmistuu vuonna 2016.

Tutkimus Turku 2011 -kulttuuripääkaupungissa

1. Turku 2011 -tutkimushankkeet 2009–2012

Yliopistojohtoiset tutkimushankkeet (12 kpl)

- Tutkivat Turku 2011 -prosessia kokonaisuutena sekä Turku 2011 -ohjelmatuotantoja tapaustutkimuksina
- Näkökulmina luova talous, hyvinvointi ja kaupunkitilan käytöt
- Toteuttivat yleisötapahtumia ja -tilaisuuksia yhteistyössä taide- ja kulttuurikentän kanssa

3. Taide-tiede-tuotannot 2009–2011

Taiteiden ja tieteiden yhteistuotannot (14 kpl)

- Toteuttivat kulttuuripääkaupunkivuonna noin 150 tieteitä ja taiteita yhdistänyttä kulttuuritapahtumaa ja tilaisuutta
- Synnyttivät runsaasti uusia verkostoja ja toimintamalleja taide- ja tiedekentän välille

2. Arviointi- ja seurantaohjelma 2010–2016

Turku 2011 -arviointi- ja seurantaohjelman päävastuullinen toteuttajataho on Turun yliopisto. Ohjelman toteuttamisessa ovat mukana Turun kaupunkitutkimusohjelma, Åbo Akademi ja Turun yliopiston kauppakorkeakoulu.

Riippumaton tieteellinen arviointi- ja seurantaohjelma tutkii Turku 2011 -prosessin toteutumista ja sen pitkäkestoisia vaikutuksia Turkuun ja koko Varsinais-Suomeen.

4. Turku 2011 -kehittämistoimet ja hankinnat

- Valtakunnallisten (2009-2012) ja alueellisten (2007-2008) asukaskyselyiden sarja, toteuttajana Taloustutkimus Oy
- Aluetaloudellisten vaikutusten arviointiyhteistyö (2009, 2012), toteuttajana Turun yliopiston kauppakorkeakoulun CCR-yksikkö
- Opinnäyteyhteistyö ja säätiön oma opinnäyteohjelma 2011. Kaikkiaan tekeillä ja valmistunut noin 20 pro gradua ja ammattikorkeakoulun päättötyötä. Tekeillä useita väitöskirjoja
- Turku 2011 -ohjelman hankkeiden, Turun kaupunkiorganisaation, Logomon sekä säätiön henkilöstön kyselyt
- Organisaation strategian kehittäminen

Turku 2011 -tutkimushankkeiden sekä arviointi- ja seurantaohjelman taloudellinen kokonaisvolyyymi oli 3,3 miljoonaa euroa, josta Turku 2011 -säätiön rahoitusosuus oli noin kolmanneksen. Laaja tutkimus- ja tiedetoiminta oli mahdollista Turussa siksi, että Turun yliopisto ja Åbo Akademi osallistuivat suurella omarahoitusosuudella Turku 2011 -tutkimushankkeiden ja arviointiohjelman toteutukseen vuosina 2009-2012.

5. Logomo, kulttuuripääkaupunki- vuoden pääareena

Turku 2011 -ohjelma tarvitsi toteutuakseen uusia muuntautumiskykyisiä esiintymis-, harjoitus- ja näyttelytiloja. Joidenkin esityksellisten kokonaisuuksien sekä näyttelyiden tilatarpeet olivat sellaisia, että ne edellyttivät toteutuakseen isoa teollisuushallia tai vastaavaa tilaa. Näitä tarpeita silmälläpitäen säätiö kartoitti Turussa sijaitsevia kohteita, joihin yleisöä olisi helppo houkutella, ja jonka oli mahdollista toimia runkona pysyvälle luovien alojen keskukselle. Vaihtoehtoista parhaimmaksi valikoitui VR:n konepaja, joka nimettiin myöhemmin Logomoksi.

Turku 2011 -säätiö käynnisti syksyllä 2009 neuvottelut Hartela Oy:n kanssa heidän omistuksessaan olevan VR:n konepajatilojen vuokraamiseksi kulttuuripääkaupunkivuodeksi. Vuokrasopimus Logomon A- ja C-halleista allekirjoitettiin 19.2.2010. Säätiö vuokrasi käyttöönsä yhteensä 8 500 m², josta näyttelyitä varten 4 500 m² ja 4 000 m² esittävää taidetta varten. Näiden lisäksi säätiö vuokrasi loppuvuodesta 2011 B-hallin Eerik XIV -oopperatuotantoa varten.

Hartela Oy peruskorjasi A- ja C-halleja koko vuoden 2010. Samanaikaisesti säätiö käynnisti tilojen sisustussuunnitelmat, tekniikan kilpailutukset, tilojen kalustamisen, siivouksen, valvonnan, kahvilayrittäjän ja cateringyrittäjän valinnat. Sisustussuunnitelman tekijäksi valittiin Arkkitehtitoimisto Sabelström. Sisustussuunnitelma tehtiin yhteistyössä Arkkitehtitoimisto Vapaavuori Oy:n ja Dynamo Advertisingin kanssa. Näin sisustussuunnitelmassa huomioitiin rakennusvaiheen suunnitelmat ja kulttuuripääkaupunkivuoden markkinointi-ilme.

Toteutusvaihe tuli saada valmiiksi tammikuun 2011 alkupäivinä, koska tiloissa järjestettiin kulttuuripääkaupunkivuoden avajaisten ohjelmaa 15.1.2011. MTV3 lähetti aamu tv-lähetyksen Logomon kahvilasta 10.1.2011 lähtien viikon ajan.

Näyttely- ja esitystaiteen keskus otetaan käyttöön

Logomon A-halliin toteutettiin näyttelykeskus, johon sijoitettiin näyttelyt Tuli on irti!, Only a Game?, Liisa ihmemaassa, Tom of Finland ja Kiasma: Eija-Liisa Ahtila ja Isaac Julien/ARSt11. Näyttelyistä Tuli on irti! -näyttely oli kulttuuripääkaupunkivuoden nimikkönäyttely ja sen rakentaminen aloitettiin jo 1.10.2010.

Näyttelykeskuksen kahvila toteutettiin installaationa Nothing Happens for a Reason. Installaatio toteutettiin yhteistyössä saksalaistaitelija Tobias Rehbergerin, Artekin ja Sis.Delin kanssa. Saksasta toimitettiin kahvilaan lattiamatot ja seinätapetit, joiden mukaisesti Artek maalautti kalusteensa osaksi installaatiota.

Näyttelykeskuksen museokaupan toiminta toteutettiin yhteistyössä Turun kaupungin museokeskuksen kanssa. Museokeskus vastasi myynnissä olleista tuotteista ja säätiön vastuulla oli tilan rakentaminen sekä henkilökunnan palkkaus.

Logomon C-halliin toteutettiin esittävän taiteen tila. Tilassa oli 1100-paikkainen katsomo, lämpiötilat ja tilausravintola. Säätiö kilpailutti kustannuksellaan esittävän taiteen tarvitseman tekniikan hankkeiden käyttöön ja kalusti tilausravintolan. Tilausravintolan toiminnasta vastasi Kanresta Oy. Säätiö vastasi tilausravintolan kalustamisesta.

Tilaan toteutettiin kulttuuriohjelmassa olleet tuotannot: 1827 Infernal Musical – hevimusikaali Turun palosta; Hair – Keskiikäisten hiukset -musikaali; Flame-jazzklubit; C.H. Graun Pääsiäisoratorio: J.S. Bachin Matteuspasion Mendelssohn-versio; ENERGO – Maailmankaikkeuden Soundtrack; Tanssiva torni – Aurinkobaletin kansainvälinen juhlateos; Borrowed Light – Tero Saarinen Companyn tanssiteos; Loisto: The Vanguard Jazz Orchestra; International Science Day; Future Circus -festivaali, KekriFest sekä Star Wars Uncut -minifestivaali. Kulttuuripääkaupunkivuoden lopuksi Logomon keskisaliin eli B-saliin toteutettiin maailman kantaesityksenä Mikko Heiniön ja Juha Siltasen Eerik XIV-ooppera.

Vuosi 2011 oli ainoa laatuinen tilaisuus lanseerata luovien alojen keskus kansallisesti ja kansainvälisesti suurelle yleisölle sekä juurruttaa sen toiminta osaksi seudun elinkeino- ja kulttuuritoimintaa ja tuoda näin pysyviä vaikutuksia koko Turun alueelle. Säätiö vuokrasi käytössään olleita tiloja myös muiden tapahtumien kuin ohjelmassa olevien hankkeiden käyttöön. Säätiö päätti jatkaa suuren suosion saaneita Tuli on irti! -ja Only a Game? -näyttelyitä vuodelle 2012.

Logomon henkilökunta

Logomon A-hallin näyttelykeskuksen ja C-hallin esittävän taiteen tilan vetäjät aloittivat työsuhteissaan loppuvuodesta 2010. Näyttelykeskuspäällikkönä toimi Mia Juva ja esittävän

taiteen tilan venue managerina Janne Auvinen. Muu henkilökunta aloitti työsuhteissaan tammikuun alkupuolella 2011.

Näyttelykeskuksen henkilökunnan rekrytoinnissa lähtökohtana oli työllistää työttömiä nuoria. Nuorille haluttiin antaa mahdollisuus päästä työelämään ja tätä kautta helpottaa nuorien jatkotyöllistymismahdollisuuksia. Säätiö teki yhteistyötä rekrytoinnissa Turun työ- ja elinkeinotoimiston kanssa ja valtaosa rekrytoinneista toteutettiin työllistämishankkeena.

Esittävän taiteen tilassa säätiön palkkalistoilla venue managerin lisäksi olivat tuotantomestari/lavamanageri, ovivahtimestarit, siviilipalvelumies ja lipunmyyntihenkilökunta. Hankkeiden vastuulla oli esitystoimintaan tarvittavasta henkilökunnasta huolehtiminen.

Säätiön työntekijöinä Logomolla työskenteli yhteensä 41 henkilöä. Näyttelykeskus oli avoinna seitsemänä päivänä viikossa, mikä vaikutti henkilökunnan määrään.

Tunnuslukuja ja tutkimustietoa

Vuonna 2010 Logomon kävijätavoitteeksi asetettiin 150 000. Logomon näyttelyillä oli kulttuuripääkaupunkivuonna 193 463 kävijää. Esittävän taiteen näyttösten ja Logomo-salin Eerik XIV -oopperan yhteenlaskettu yleisömäärä oli 53 250. Logomon kokonaiskävijämäärä kulttuuripääkaupunkivuonna oli 246 713.

Logomon näyttelykeskuksen kyselytutkimus, 2375 vastausta

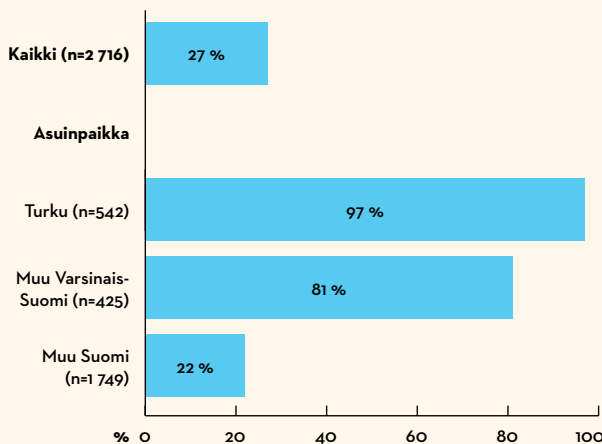
Logomon A-puolen kävijöistä 32 % oli turkulaisia ja 14,5 % muita varsinaissuomalaisia. Vierailijoista 18,3 % oli pääkaupunkiseudulta ja helsinkiläisten osuus oli 12,1 % kävijöistä. Kävijöistä 10,9 % oli kansainvälisiä. Näyttelyistä kulttuuripääkaupunkivuoden nimikkonäyttely Tuli on irti! sai kävijöiltä parhaan asiakaspalautteen. Suurin osa Logomon A-puolen kävijöistä oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä Logomon näyttelyihin, muihin palveluihin ja henkilökunnan toimintaan. Yleisesti ottaen Logomolle toivottiin jatkoa monipuolisena kulttuuripalveluiden ja luovien alojen keskuksena. Syyskuussa 2011 yhteensä 27 % kaikista suomalaisista ja 97 % turkulaisista tiesi Logomon. Kulttuuripääkaupunkivuoden päätyttyä tammikuussa 2012 Logomon tiesi jo 29 % kaikista suomalaisista (Lähde Taloustutkimus 2011, 2012).

Logomon tietäminen ja jälkikäyttö

Suomalaiset 15-79-vuotiaat

”Tiedättekö mikä on Logomo?”

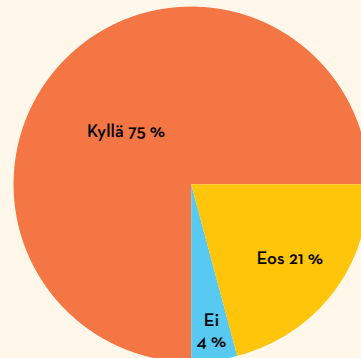
Kyllä

”Olisiko mielestänne hyvä, että Logomo säilyisi kulttuurikeskuksena myös Turku 2011 -vuoden jälkeen?”

Turussa ja Varsinais-Suomessa

asuvat, n=967

Taloustutkimuksen valtakunnallinen kysely, syyskuu 2011

6. Tukipalvelu

Tuotannon tukipalvelu perustettiin tukemaan Turku 2011-ohjelmaan valittuja hankkeita tuotannollisissa asioissa, ensimmäistä kertaa tässä laajuudessa kulttuuripääkaupunkien historiassa. Hankkeille lainattiin tiloja ja tarvikkeita, neuvottiin tuotantoon liittyvissä asioissa sekä järjestettiin koulutuksia ja verkostoitumistilaisuuksia. Tukipalveluiden avulla tuettiin myös yleisön mahdollisuuksia osallistua kulttuuripääkaupungin rakentamiseen ja kokemiseen.

Tuotannon tukipalvelu rakentui neljästä kokonaisuudesta: tukipalvelut 2011-hankkeille, kulttuuripääkaupungin infopiste 2011 Kulma, vapaaehtoisohjelma sekä saavutettavuusohjelma. Lisäksi tukipalvelua käytettiin alusta asti 2011-säätiön omien tapahtumien tukena, erityisesti vapaaehtoisten hankinnassa ja lupa-asioiden hoitamisessa. Tukipalvelu toteutettiin tiiviissä verkostoyhteistyössä eri yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kanssa.

Tukipalvelut 2011-hankkeille

Turku 2011-ohjelman hankkeille järjestettiin vuosien 2009–2011 aikana yli kaksikymmentä info- ja koulutustilaisuutta, joista noin puolet oli avoimia koko kulttuurikentälle. Lisäksi hankkeille järjestettiin Tervetuloa 2011-ohjelmaan -iltoja, verkostoitumistilaisuuksia ja hanketoiminnan lopuksi ”Eväitä jatkoon” -sparrauspäivä, jossa hankkeet saivat tukea jatkoa varten.

Hankkeiden lupa-asioita helpottamaan perustettiin kaupungin virkamiesten ja viranomaisten kanssa lupatyöryhmä, jolla yksinkertaistettiin hankkeiden lupaprosessia. Lisäksi tukipalvelun työntekijät koulutettiin neuvomaan hankkeita lupa-asioissa. Tukipalvelun työntekijät neuvoivat hankkeita kaikissa tuotantoon liittyvissä asioissa, logistiikka-asioita varten oli osa-aikainen logistiikkatyöntekijä. Hankkeille toteutettiin internetiin Hankenet-niminen extranet-palvelu, josta löytyi tuotantoneuvoja ja koulutusten materiaalit.

Hankkeille tarjottiin lainaksi saavutettavuus- ja tuotantovälineistöä sekä kahta neuvotteluhuonetta ja toimistohotellia 2011 Kulmasta. Lisäksi hankkeita varten kilpailutettiin palveluita ja laitevuokria. Hankkeille tarjottiin myös vapaaehtoisia 2011-säätiön vapaaehtoisohjelman kautta.

Kulttuuripääkaupungin infopiste 2011 Kulma

Infopiste 2011 Kulma avattiin jo vuonna 2009, jotta tuleva kulttuuripääkaupunki sai kasvat ja paikan, jonne voitiin tulla kysymään tulevasta ohjelmasta ja kulttuuripääkaupungista. Kulmasta tehtiin kulttuuripääkaupungin olohuone, jossa turistit, kaupunkilaiset, hankkeiden tekijät ja vapaaehtoiset kohtasivat. Kulmassa toimi Turku 2011 infon lisäksi 2011 Café, Lippupisteen palvelupiste sekä tila- ja tarvikelainaus 2011-hankkeita varten. Kulmassa toimi myös projektikauppa Design Shop, joka tarjosi näyttely- ja myyntitilaa muutaman kuukauden välein vaihtuville designyrittäjille ja -yhteisöille. Yhteensä kaupassa myi tuotetaan 15 kollektiivia ja yksittäistä toimijaa. Kulman sisustus tehtiin kulttuuripääkaupunkivuoden markkinointiviestintäilmeeseen mukaisesti. Vapaaehtoistoimintaa koordinoitiin Kulmasta. Vuosien 2009–2011 aikana 2011 Kulmassa vieraili yhteensä yli 230 000 kävijää.

Vapaaehtoisohjelma

Turku 2011 -säätiö halusi antaa kaikille halukkaille mahdollisuuden osallistua kulttuuripääkaupungin rakentamiseen. Kaikille avoimeen ja saavutettavaan vapaaehtoisohjelmaan ilmoittautui mukaan yli 400 vapaaehtoista. Heidät jaettiin kymmeneen tiimiin, esimerkiksi host- ja ensiaputiimeihin ja koulutettiin tehtäviinsä. Vapaaehtoiset tekivät yhteensä yli 8000 vapaaehtoistuntia sekä 2011-hankkeissa että Turku 2011 -säätiön tehtävissä.

Vapaaehtoisohjelma rakennettiin tiiviissä yhteistyössä alueen muiden vapaaehtoistoimijoiden kanssa. Yhdessä heidän kanssaan nostettiin esiin vapaaehtoistyön tärkeyttä ja innostettiin vapaaehtoiset jatkamaan kulttuuripääkaupunkivuoden jälkeen muissa vapaaehtoistehtävissä.

Saavutettavuusohjelma

Saavutettavuus valittiin yhdeksi Turun kulttuuripääkaupunkivuoden arvoista jo valmisteluvaiheessa. Saavutettavuuden huomioon ottamisella varmistettiin kaikille tasa-arvoinen mahdollisuus kokea kulttuuria. Toteutuksen välineinä toimivat tulkaukset, saavutettava vapaaehtoisohjelma sekä saavutettava viestintä, kuten saavutettavuussymbolit ja viittoma- sekä selkokieliiset tiedotteet 2011-säätiön internetsivuilla. Saavutetta-

vuusohjelman puitteissa järjestettiin yhteensä noin 20 viittomakielistä, kirjoitus- ja kuvailutulkkausta sekä erillinen saavutettavuuskatsomo suurimpiin ulkoilmatapahtumiin. Lisäksi 2011-hankkeille lainattiin saavutettavuusvälineistöä, ja hankkeet koulutettiin saavutettavuuden huomioimiseen. Saavutettavuusohjelma toteutettiin tiiviissä yhteistyössä alueellisten ja kansallisten vammais- ja muiden järjestöjen kanssa. Saavutettavuusohjelman kokemuksista tehtiin myös raportti tulevia toimijoita varten.

Tukipalvelut 2011-hankkeille

- Tervetuloa ohjelmaan -tilaisuus ja -opas
- Koulutukset 2011-hankkeille ja Turun seudun kulttuurikentälle
- Verkostoitumistilaisuudet
- Hankkeiden oma extranet, Hankenet
- Neuvonta (tuotannolliset asiat, lupa-asiat, logistiikka)
- Lainattavat tilat: neuvotteluhuoneet ja toimistohotelli
- Lainattavat saavutettavuus- ja tuotantotarvikkeet
- Kilpailutetut palvelut ja laitevuokrat
- Vapaaehtoispankki

Vapaaehtoisohjelma

- Kaikille avoin ja saavutettava
- Yli 400 vapaaehtoista
- 2011-hankkeiden ja Turku 2011 -säätien työn tukena
- Tavoitteena myös nostaa esiin vapaaehtoistyön tärkeyttä

2011 Kulma

- Kulttuuripääkaupungin infopiste
- Lipunmyynti
- Design Shop
- 2011-tuotemyynti
- 2011 Café
- 2011-hankkeille lainattavat tilat (toimistohotelli, neuvottelutilat) ja tarvikkeet
- Yhteensä yli 230 000 kävijää

Saavutettavuusohjelma

- Saavutettavuus yksi kulttuuripääkaupungin arvoista
- Käytännön toimenpiteet:
- Viittomakieliset, kirjoitus- ja kuvailutulkkaukset 2011-hankkeisiin
- Esteettömät katsomot
- 2011-hankkeiden saavutettavuuskoulutukset
- 2011-hankkeille lainattavat saavutettavuustarvikkeet
- Saavutettava viestintä
- Saavutettavuustiimi vapaaehtoisohjelmassa

Tunnuslukuja ja tutkimustietoa

Tukipalvelut hankkeille

43 koulutus- ja verkostoitumistilaisuutta, joihin osallistui yli 2000 henkilöä. Hankenetillä eli hankkeiden omalla extranetillä oli yhteensä 222 käyttäjää

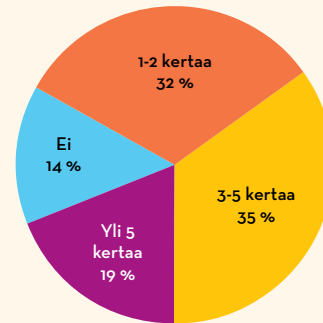
Vapaaehtoisohjelma

Vapaaehtoisia: 422, Tehtyjä tunteja: 8063, Vapaaehtoisia käytti: 62 hanketta, 80 % Turku 2011 -vapaaehtoisista on kiinnostunut kulttuurialan vapaaehtoistoiminnasta myös jatkossa

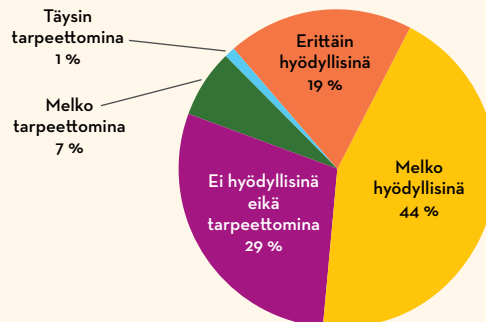
Saavutettavuusohjelma

Viittomakielinen, kirjoitus- tai kuvailutulkkaus yhteensä yli 20 hankkeeseen; Viittomakielisiä ja selkokielisiä sähköisiä uutiskirjeitä 23 kpl; Vapaaehtoisia saavutettavuusavustajia yli 30

Tukipalveluiden vapaaehtoisiin info- ja koulutustilaisuuksiin osallistuminen (N=146 hanketta)

Miten hyödyllisinä piditte tukipalvelun tarjoamia palveluita ja koulutuksia? (N=146 hanketta)

7. Viestintä ja markkinointi

Markkinointiviestintästrategia

Kulttuuripääkaupungin markkinointiviestintästrategian ydin oli luoda kulttuuripääkaupunkivuodelle vahva kattobrändi paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Vahva brändi ja laaja tunnettuus varmistivat kulttuuripääkaupungille kilpailukyisen aseman markkinoilla ja lisäsivät potentiaalisten kohderyhmien kiinnostusta ja halukkuutta kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmasisältöjä kohtaan.

Strategian tavoitteena oli sitouttaa paikalliset toimijat ja yleisöt, tehdä vuodesta valtakunnallisesti uskottava ja kansainvälisesti tunnettu. Näihin tavoitteisiin liittyi myös se, että kaikki markkinointiviestintä tehtiin alusta lähtien suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Pieni osa materiaalista tuotettiin vuoden aikana saksaksi, ranskaksi ja venäjäksi.

Viestinnän keskiöön valittiin ”Kulttuuri tekee hyvää” -viesti. Turku 2011 -ohjelmassa oli paljon hyvinvointia painottavia produktioita, ja viestinnällä haluttiin painottaa kulttuurin laaja-alaista vaikuttavuutta sekä kannustaa kulttuurin paikallisia kuluttajia ja matkailijoita osallistumaan yhteisölliseen kulttuuripääkaupunkitoimintaan.

Markkinointi

Kulttuuripääkaupungin markkinointi lähti ajatuksesta, jonka mukaan Turulla on perinne nähdä asiat toisin. Turulla on Suomessa rooli edelläkävijänä ja uusien vaikutteiden tuojana sekä kaupunkikulttuuri, jossa on tilaa valtakulttuurin ja vastakulttuurin vuoropuhelulle.

Tälle pohjalle rakennettiin kulttuuripääkaupungin markkinointiviestinnän konsepti yhdessä mainostoimisto Dynamon kanssa. ”Mikä se on se kulttuuri? Nyt on koko vuosi aikaa ottaa selvää” -konseptilla luotiin helposti lähestyttävä, kokemuksellinen ja ennakkoluuloton näkökulma Turkuun Euroopan kulttuuripääkaupunkina. Markkinointiviestinnällä pyrittiin varmistamaan paikallisesti laaja sitoutuminen yhteiseen hankkeeseen. Samalla leikkisä ote kulttuuriin puhutteli erottavasti valtakunnan mediassa ja vahvasti kulttuuripääkaupungin sisällöllisiä painotuksia. Perinteisestä poikkeava tapa puhua kulttuurista huomioitiin myös kansainvälisesti.

Ajallisesti markkinointi jakautui kahteen kampanjajaksoon vuonna 2010 ja viiteen kampanjajaksoon vuonna 2011. Avajaisten ympärille ja alkuvuoteen painottui isoja kampanjajaksuja. Tavoitteena oli hyödyntää avajaisten mediahuomio kotimaassa mahdollisimman laajasti ja rohkaista suomalaisia osallistumaan kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmaan.

Kulttuuripääkaupunkivuoden avajaisten jälkeen painotus markkinoinnissa siirtyi markkinointiviestinnän suunnitelman mukaisesti kärkihankkeiden tukemiseen. Merkittävin yksittäinen kokonaisuus, jota markkinoinnissa läpi vuoden nostettiin esille oli Logomo. Sen rooli kulttuuripääkaupungin kohtauspaikkana oli myös markkinoinnin näkökulmasta äärimmäisen tärkeä.

Visuaalinen ilme liekkikruunusta palloon

Kulttuuripääkaupungin logoksi valikoitui vuonna 2006 graafisen suunnittelijan Ilmo Valtosen suunnittelema liekkikruunulogo. Markkinoinnissa hyödynnettiin hakuvaiheen aikana ja sen jälkeen vahvasti oranssia väriä sekä liekkien muotoa ja hahmoa.

Markkinointistrategian ja mainostoimisto Dynamon valinnan myötä vuonna 2010 visuaalinen ilme muuttui. Logoksi muotoutui pelkistetympi ja eri väreissä toimiva yksivärinen liekkikruunu, jonka eteen kirjoitettiin sanat Turku o Åbo 2011. Pallo suomen- ja ruotsinkielisen kaupunginnimen välissä oli samainen pallo, joka symboloi kulttuuripääkaupunkia markkinointi-ilmeessä 2010-2011.

Yritysyhteistyö ja muut kumppanit

Kulttuuripääkaupungilla oli 18 yritysyhteistyökumppania: pääyhteistyökumppaneita olivat Finnair Oyj, Hartwall Oy Ab ja MTV Oy. Jokaisen yhteistyöyrityksen kanssa suunniteltiin yritysmaat�aiset hyödyntämissuunnitelmat, joissa painotukset vaihtelivat business-to-business-hyödyntämisestä laajaan kulltajasuuntaiseen kampanjointiin kulttuuriteemalla. Yritysten toimenpiteet täydensivät kulttuuripääkaupungin markkinointia ja tavoittivat uusia kohderyhmiä.

Muita kumppanuuksia rakennettiin myös vahvasti. Kulttuuripääkaupungilla oli 180 Viestinviejää, joiksi ni-

Okei,
kuka siellä taas leikkii
kulttuurilla?

Mikä se on se kulttuuri?
2011 on koko vuosi aikaa ottaa selvää.
www.turku2011.fi

TURKU ÅBO 2011
EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNKI

mitettiin kulttuuripääkaupungin tärkeimpiä sidosryhmiä. Viestinviejiin kuului ei-kaupallisia toimijoita organisaatioista järjestöihin, oppilaitoksiin ja ministeriöihin. Turku 2011 -säätö antoi Viestinviejille sopimuksella logonkäyttöoikeuden ja teki heidän kanssaan eritasoista yhteistyötä.

Paikallisia yrityksiä varten luotiin Kulttuuriklubi. Sen tapamisissa yritysten edustajat pystyivät verkostoitumaan sekä keskustelemaan toimista kulttuuripääkaupungin hyväksi. Osallistumalla Kulttuuriklubiin yritykset tukivat Turku 2011 -säätötoimintaa myös rahallisesti.

Mainonnan välineet

Mediamainonnan ratkaisut pohjautuivat kulttuuripääkaupungin yritys yhteistyösopimuksiin MTV3 Median, Clear Channelin, Turun Sanomien ja Suomen Lehtiyhtymän kanssa. Maksettua mediamainontaa tukemassa oli Turussa

kulttuuripääkaupungin laaja kaupunkinäkyvyys. Kulttuuri tuli vastaan kaupunkilaista ja matkailijaa paitsi kaupunkitaideteosten ja tapahtumien kautta myös markkinoinnin toteutusten ja kaupunkiopasteiden avulla.

Kaupunkitilan yllättävällä haltuunotolla vahvistettiin kulttuurin kokonaisvaltaista läsnäoloa kaupungissa koko vuoden ajan. Bussilinja nro 1 nimettiin Kulttuurilinjaksi ja neljä kulttuuripääkaupungin ilmeen mukaisesti teipattua bussia kulki sataman ja lentokentän välisellä reitillä. Kaupungin sisääntuloväylille, rautatieasemalle ja lentoasemalle tehtiin näkyvyystoteutuksia.

Yhteistyökumppaneiden medioissa toteutetut kampanjat olivat tärkeitä Turun kulttuuripääkaupunkivuoden mediamainonnalle. Näiden lisäksi lisänäkyvyyttä saatiin kaupungin kanssa yhteistyössä rakennetulla ulkomainonnalla. Turku 2011 -markkinointia tehtiin erityisesti kulttuurisisällön kautta. Kulttuuripääkaupungin kohtaaminen koettiin tärkeäksi ja tätä tarkoitusta varten perustettiin oma 2011 Kulma.

Kulttuuripääkaupunkivuoden markkinoinnissa panostettiin myös tuotteisiin. Vuotta markkinoimaan tehtiin perinteisiä give away -tuotteita, mutta myös erityisempiä liikelahjoja, kuten Turku 2011 -viini Aboa. Tuotteita myytiin lukuisissa myyntipisteissä ympäri Turku.

Viestintä

Viestinnässä pyrittiin saamaan kulttuuripääkaupungille mahdollisimman suuri huomio ennen vuoden alkua. Suurimmat ja merkittävimmät toimenpiteet tehtiin vuosien 2009-2010 aikana. Viestintästrategiana ennen vuotta 2011 oli nostaa markkinointikeinot mediatapahtumiksi, pitää yllä noin 20 kärkihanketta ja houkutella kaupunkiin toimittajia.

Vaikka markkinointi- ja viestintätoimet olivat erillisiä, kaikki toiminta pyrittiin tekemään koordinoitusti yhdessä. Viestintä tuki toiminnassaan vahvasti markkinointi-ilmettä ja pyrki saamaan Turulle nostetta ennen kulttuuripääkaupunkivuotta erilaisilla poikkeavilla, yllättävillä ja osallistavilla mediatempauksilla.

Ohjelmahankkeiden julkistaminen aloitettiin keväällä 2009. Ohjelmaa julkistettiin 1-5 kappaaleen ryppäissä. Ohjelmajulkistustilaisuuksia järjestettiin kaikkiaan 15 kappaletta, joista 2 Helsingissä. Tärkeässä roolissa ohjelman viestinnässä olivat ohjelmakirjat

ja verkkosivusto, joille ohjelmaa koottiin. Ensimmäinen ohjelmakirja julkistettiin kesäkuussa 2010 ja toinen joulukuussa 2010. Ohjelmahankkeet ja -tapahtumat luokiteltiin viestintää silmällä pitäen kulttuurin aloihin: kaupunkitapahtumat, näyttelyt ja kuvataide, muotoilu, arkkitehtuuri ja käsityö, musiikki, teatteri, tanssi, sirkus ja performanssi, elokuva, animaatio ja mediataide, kirjallisuus ja sanataide, lapset ja nuoret sekä tutkimus ja kehittäminen.

Turun kulttuuripääkaupungin alkuvaiheen markkinointiviestintä perustui hakuvaiheesta lähtien käytettyyn ”Turku palaa”-sloganiin. Sloganilla viitattiin Turun kaupunkipalojen värittämään historiaan, mutta ennen kaikkea Turun ja turkulaisten yhteiseen tahtoon ja henkiseen paloon kehittää kaupunkia kulttuurin avulla. Jälkimmäisessä merkityksessä ”Turku palaa”-slogan yhdistyi vahvemmin Turun hakuun Euroopan kulttuuripääkaupungiksi kuin viestintään Turun kulttuuripääkaupungivuoden ohjelmasisällöistä.

Helsinkiläinen viestintätoimisto Drum avusti Turku 2011 -viestinnän kehittämisessä ideoimalla yhteistyössä säätiön kanssa uudeksi Turku 2011 -tunnuslauseeksi ”Kulttuuri tekee hyvää”-sloganin ja siihen perustuvat Kulttuurireseptit ja Kulttuurikirjeenvaihtajaverkoston. Drum oli apuna myös avajais- ja päätätätäisviestinnän suunnittelussa.

Viestinnän välineet

Sähköisessä viestinnässä www.turku2011.fi-verkkosivuston tärkein tehtävä oli tarjota ajantasaista tietoa ohjelmahankkeista uutisten ja tapahtumien muodossa perusinformaation lisäksi. Toiminnassa pyrittiin kattavuuteen, nopeuteen ja sosiaalisen median mahdollisimman laajaan hyödyntämiseen. Sähköiset uutiskirjeet lähetettiin promootiotapahtumissa kerätyille Kulttuurikavereille ja sellaisille organisaatioille, joiden oli hyvä tietää vuodesta. Yritysyhteistyökumppaneille toimitettiin oma uutiskirjeensä ja yritysyhteistyökumppaneiden verkkosivuja hyödynnettiin.

Turun kulttuuripääkaupungivuodesta suunniteltiin digitaalista kulttuuripääkaupunkia, joka olisi toiminut Live2011.com-sivustolla kaksisuuntaisena, uusia verkkopalveluja ja sosiaalista mediaa hyödyntävänä areenana. Sivusto suunniteltiin kehityshankkeeksi, mutta toiminta toteutui myöhemmin pelkistymmin kulttuuripääkaupungin verkkosivustona osoitteessa

www.turku2011.fi. Turku 2011 -ohjelman hankkeille luotiin sivustolle erilaisia mobiilisolvelluksia, joita käytti noin kymmenen hanketta esimerkiksi erilaisina kartta-applikaatioina ja kulttuurisisältöjä välittävinä palveluina. Verkkokehitystoiminnan yhteistyökumppaneina olivat Tekes, Aalto-yliopisto ja Tampereen yliopisto.

Perinteisen viestinnän toimenpiteissä kulttuuripääkaupungivuoden edistymistä ja ohjelmahankkeita nostettiin esiin kausittaisissa tiedotustilaisuuksissa Logomossa ja Kulmassa. Suuremmista kokonaisuuksista kuten avajaisista, elokuun lopun huippuviikonlopusta ja päätätätäisistä järjestettiin omat tiedotustilaisuutensa.

Ilmainen 2011-lehti tehtiin viisi kertaa, ja kaksi lehdistä toimitettiin myös ruotsiksi ja englanniksi. Lehteä jaettiin Helsingin Sanomien, Turun Sanomien ja Åbo Underrättelserin välissä. Lehteä jaettiin lisäksi noin 350 jakelutelineestä huoltoasemilla, kaupoissa ja museoissa. Lisäksi ohjelma koottiin luottokortin kokoiseen, A4-kokoon avautuvaan yleisesitteeseen ja viisi kertaa ilmestyneeseen ohjelmakalenteriin.

Turku 2011 -ohjelman hankkeet olivat itse vastuussa omasta viestinnästään. Hankkeet tiedottivat toiminnastaan, järjestivät lukuisan määrän julkistus- ja tiedotustilaisuuksia ja kutsuivat myös toimittajia. Hankkeet tuottivat myös sisältöjä ja tapahtumapäivityksiä kulttuuripääkaupungin verkkosivuille.

Säätiö kuvautti hankkeista sellaiset produktiot, joiden kuvilla katsottiin olevan käyttöä sekä median suuntaan, omissa viestinnässä tai kulttuuripääkaupungivuoden jälkeen. Videokuvaajina toimivat Turun ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen medialinjan opiskelijat ja Focus-Video Oy. Valokuvia ottivat säätiön palkkaamat ammattivalokuvaajat ja hankkeiden omat kuvaajat. Vuodesta syntynyt noin 100 000 kappaleen valokuva-arkisto sekä tuhansien tuntien videomateriaali siirrettiin Turun kaupungin viestinnän käyttöön ja Turun museokeskuksen arkistoihin niiltä osin, kun säätiö oli ostanut kuviin kaikki oikeudet.

Tavanomaisuudesta poikkeavaa näkyvyyttä tavoiteltiin Kulttuurikirjeenvaihtajat-konseptilla ja Kulttuuriresepteillä. Kulttuurikirjeenvaihtajaverkoston rekrytoitiin 13 Turussa asuvaa, mutta muualta Suomesta kotoisin olevaa henkilöä. He kävivät ilmaiseksi vuoden tapahtumissa ja kirjoittivat niistä blogeja

turku2011.fi-sivuille. Osa kirjoitti juttuja myös kotipaikkakuntansa mediaan.

Kulttuurireseptit-toiminta kehitettiin ”Kulttuuri tekee hyvää”-viestintäkonseptin osaksi. Reseptejä jaettiin Turun terveyskeskuksissa erityisesti sellaisille asiakkaille, joilla oli fyysisiä tai taloudellisia haasteita sekä henkilöille, joiden katsottiin saavan esim. kotoutumiseen liittyvää lisäarvoa tai helpotusta yksinäisyyteensä kulttuuritapahtumiin osallistumisesta. Valituista hankkeista varattiin lippuja, joihin terveyskeskuslääkärin kirjoittaman kulttuurireseptin pystyi vaihtamaan 2011 Kulmassa. Reseptejä jakoi 70 terveyskeskuslääkärinä yhteensä 650 kappaletta. Kulttuurireseptit huomioitiin erityisesti kansainvälisessä mediassa, jossa niitä pidettiin erikoisena, innovatiivisena ja kiinnostavana tapana lähestyä kulttuuria, terveyttä ja hyvinvointia.

Toimittajatyö

Suurin osa kulttuuripääkaupunki Turkuun kaikkiaan tutustuneesta 200 suomalaisesta ja 500 ulkomaalaisesta toimittajasta vieraili Turussa vuoden 2011 aikana. Eniten toimittajia oli avajaisissa, 300 henkilöä. Avajaisiin tehtiin myös koko vuoden kattava kriisiviestintäsuunnitelma yhdessä Turun kaupungin sekä Varsinais-Suomen palo- ja pelastustoimen kanssa.

Säätiö järjesti itse kymmenkunta toimittajavierailua ja vastaanotti yli 40 muiden tahojen järjestämää toimittajaseuruetta sekä kymmeniä yksittäisiä toimittajia. Yhteistyökumppaneita olivat ulkoministeriön julkisuus- ja diplomatiyksikkö, Turku Touring, Matkailun Edistämiskeskus ja Turun kaupunki. Eniten toimittajia Turussa vieraili kesäkuukausien aikana.

Ulkomailla toimittajatyössä avustivat ulkoministeriö, kulttuuri-instituutit sekä kohdemaista ostetut viestintätoimistot. Viestintätoimistopalveluja ostettiin Ruotsista, Norjasta, Tanskasta, Virosta, Venäjältä, Iso-Britanniasta ja Saksasta.

Kotimainen ja kansainvälinen pr-toiminta

Sekä ennen vuotta 2011 että vuoden aikana tehtiin mittava määrä promootiotyötä, jossa Turku markkinoitiin kulttuurisella sisällöllä. Turku 2011 oli esillä niin Rovaniemen torilla kuin Shanghain maailmannäyttelyssä, ja kaikkiin tapahtumiin kutsuttiin aina mediaa.

Keväästä 2009 alkaen kulttuuripääkaupunkia esiteltiin Suomessa Haitaripainia-esityksen avulla. Teos kuvasi Turun ennakkoluulotonta tapaa yhdistää eri kulttuurin- ja elämänalet toisiinsa. Muusikko Kimmo Pohjosen luoma painia ja modernia haitarimuusiikkia yhdistävä teos tai osia siitä nähtiin Turun lisäksi Tampereella, Helsingissä, Pietarissa, Hampurissa, ja Berliinissä.

Etsi kipinä -tapahtumat toivat kulttuuripääkaupunkia tutuksi turkulaisille 2007-2009. Kaupungin työntekijöitä aktivoitiin erilaisin kampanjoin. Kaupunkitapahtumissa kierrettiin toiminnallisissa pisteissä pitkin Aurajokivartta tutustumassa paikallisesti tuotettuun kulttuuritoimintaan. Turkulaisille järjestettiin vuonna 2010 kirsikkapuiden ja Turku-tulppaanien istutustalkoita, kevätkonsertti säätiön pihalla sekä mahdollisuus tutustua säätiön toimistoon. Kaupunkilaisille tarjottiin alkuvuonna 2011 ilmaisesityksiä Turussa kuvatusta Vares-elokuvasta.

Kulttuurityömaa-pakettiauto kiersi suurissa ja pienissä tapahtumissa ympäri Suomea ja samalla markkinoitiin kulttuuripääkaupunkivuotta sekä kerättiin Kulttuurikavereita. Suurimmat promootiotapahtumat olivat ohjelmanjulkistukset kesällä 2010 Turussa ja Helsingissä. Ennen kulttuuripääkaupunkivuotta ja se aikana osallistuttiin lukuisille messuille omalla osastolla mm. Turussa ja Helsingissä kirjamesuille, Helsingissä matkamesuille sekä Berliiniin ITB-messuille.

Turun kulttuuri-ilmiöt pitivät sisällään Night moves -kiertueen Tukholmassa, Pariisissa, Lontoossa ja Berliinissä, jossa turkulaiset DJ:t ja VJ:t esittelivät osaamistaan sekä valokuvaaja Liisa Jokinen Turku Looks -näyttely. Jokinen kuvasi turkulaisia kadunkulkijoita ja katumuotia, josta koottiin näyttely, jota kierrätettiin muun muassa kulttuuri- ja tiedeinstituuttien että suurlähetystöjen avulla ympäri maailmaa.

Turkulaiset-kiertue esitteli kulttuuripääkaupunkivuotta syksyllä 2010 kaikissa kulttuuripääkaupungiksi hakeneissa suomalaiskaupungeissa ja Helsingissä. Kiertue päättyi Turun kauppatorille kesällä 2011 mukanaan kiertueen aikana kerättyjä videotervehdyksiä turkulaisille.

Kansainvälisessä toiminnassa tärkeää oli yhteistyö kansallisten organisaatioiden kanssa. Eniten yhteistyötä tehtiin ulkoministeriön julkisuusdiplomatiyksikön kanssa. Suurin osa kansainvälisestä pr-toiminnasta tehtiin jo ennen vuotta 2011.

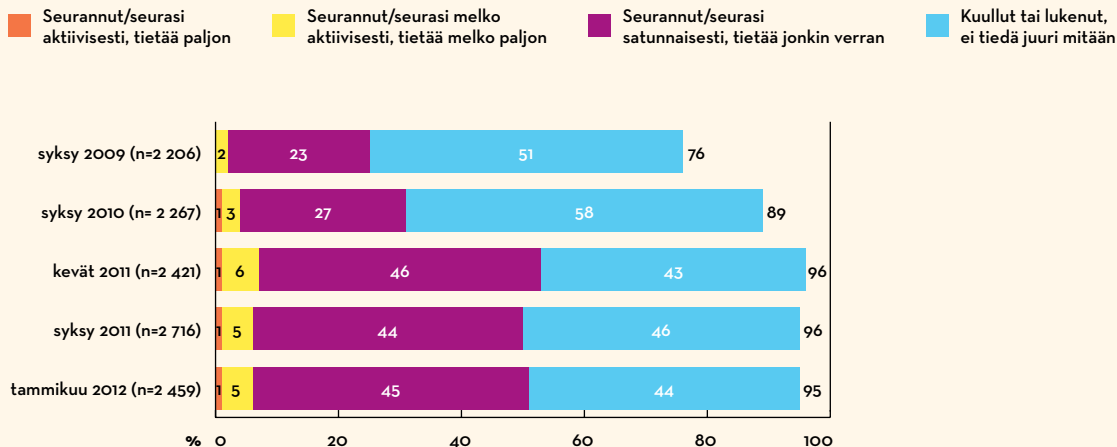
Tunnuslukuja ja tutkimustietoa

Turku Euroopan kulttuuripääkaupunki 2011 oli asiana tuttu suomalaisille jo syksyllä 2009. Valtakunnallisesti tunnettuus parani ja syveni etenkin alkuvuonna 2011, jolloin kulttuuripääkaupunkivuoden medianäkyvyys oli suurinta. Kulttuuripääkaupunkivuoden lopulla lähes 100 % kaikista varsinaissuomalaisista ja 96 % kaikista suomalaisista oli vähintään kuullut Turun kulttuuripääkaupunkivuodesta. Kulttuuripääkaupunkivuoden logon, liekkikruunun, tunnettuus parani koko vuoden 2011 aikana. Kaikista suomalaisista liekkikruunu-logon tunnisti vuoden 2009 syksyllä 8 %, vuoden 2010 syksyllä 14 %, vuoden 2011 keväällä 24 % ja lopulta tammikuussa 2012 kaikkiaan jo 40 % (Lähde: Taloustutkimus).

Tietämys Turku 2011 -kulttuuripääkaupungista 2009-2012

Suomalaiset 15-79-vuotiaat

”Turku on/oli Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2011. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tietämystä Turku 2011 -kulttuuripääkaupungista?”

Taloustutkimuksen valtakunnallinen kysely, tammikuu 2012

Kulttuuripääkaupunkivuoden tärkeimmät tietolähteet olivat järjestyksessä sanomalehdet ja muu printtimedia, televisio, internet, radio ja ystäviltä kuullut kokemukset. Internetin ja ystäviltä kuullun suoran palautteen merkitys kasvoi jatkuvasti vuosien 2010-2011 aikana, mutta printtimedia säilyi tärkeimpänä kulttuuripääkaupungin tietolähteenä läpi koko 2008-2012 prosessin. Vuoden 2012 alussa 91 % kaikista suomalaisista oli saanut tietoa Turku 2011 -kulttuuripääkaupunkivuodesta median kautta.

Mediamainontaa tutkittiin mediatoimisto PMI:n toimesta kesällä 2010 ja helmikuussa 2011. Turku kulttuuripääkaupunkina näyttäytyi mainonnan tutkimusten perusteella monipuolisena ja tapahtumarikkaana. Humoristisista ja samalla informatiivisista mainoksista pidettiin. Naisista 65 % piti kulttuuripääkaupungin mainoksista. Taloustutkimuksen valtakunnallinen kyselytutkimus syksyllä 2010 antoi samansuuntaisia tuloksia. Suomalaiset pitivät etenkin mainonnan sanaleikeistä, värikkyydestä sekä positiivisuudesta.

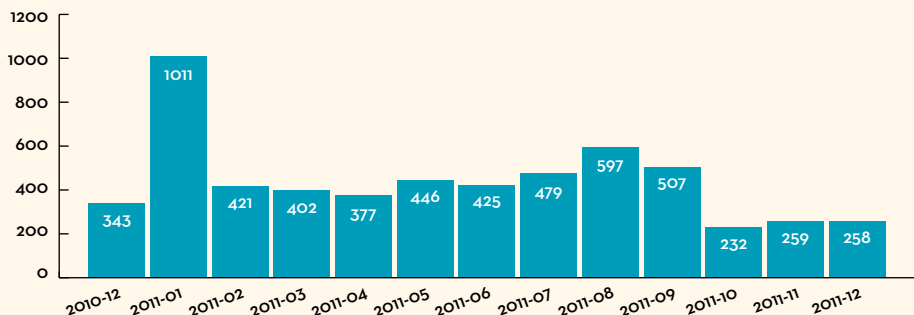
Markkinoinnin ja viestinnän välineet

- www.turku2011.fi-sivusto: 653 353 kävijää (1790 päivässä) 1.1.–31.12.2011
- Facebook/Turku 2011: 19 500 seuraajaa, 25 miljoonaa katsomiskertaa
- Twitter/Turku 2011: 1300 seuraajaa
- YouTube/Live2011.com-kanava: 195 000 katsomiskertaa
- Mobiilipalvelut: 150 000 latausta
- Kulttuurikaverit-uitiskirje: 11 000 vastaanottajaa
- Turku 2011 -uitiskirje: 1350 organisaatiota vastaanottajina
- 2011 Lehti: 5 numeroa, kokonaispainos 4,5 miljoonaa kappaletta
- Z-kortti: painos 85 000 kappaletta
- Ohjelmakalenteri: 5 numeroa, kokonaispainos 167 000 kappaletta

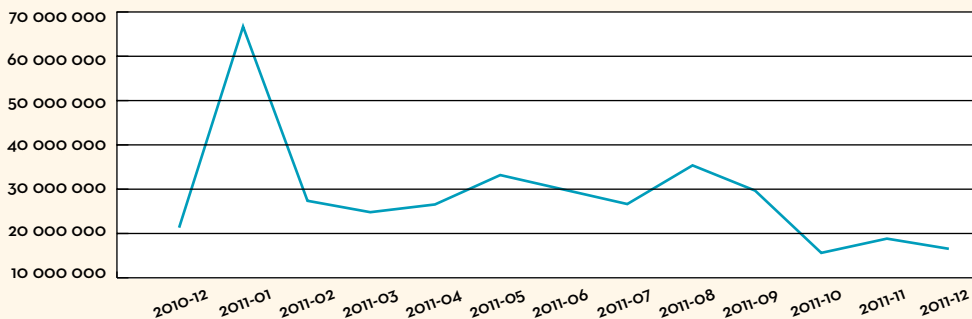
Mediatyö lukuina 2008–2012

(Lähde: Media- ja verkkoseurantayritys M-Brain Median seuranta):

- Medianäkyvyyden markkina-arvo kokonaisuudessaan: v. 2012 tammikuun loppuun mennessä 57,5 M€
- Kotimainen medianäkyvyys: 37,2 M€
- Kansainvälinen medianäkyvyys: 20,3 M€
- Toimittajavieraita: 700, joista 500 ulkomailta

Osumien lukumäärä,
koko mediakenttä

Osumien levikki,
painettu media

8. Talous

Budjettimalli

Kulttuuripääkaupunkivuoden tulot ja menot kanavoituivat vain osaksi Turku 2011 -säätiön kirjanpidon kautta. Kulttuuriohjelman projekteja toteuttaneet päävastuutahot saivat keskimäärin 59 prosenttia projektinsa rahoituksesta muualta kuin säätiöltä: pääsylipputuloina, julkisina avustuksina, yksityisten säätiöiden ja rahastojen avustuksina, projektikohtaisina sponsorituloina sekä yhteisön omana rahoituksena.

Säätiön taloudellinen volyyymi vuosina 2008–2012 on 38,49 M€. Ohjelmiston projekteja rahoitettiin muulla kuin säätiön tuella kaikkiaan 17,02 M€. Kulttuuripääkaupunkitoiminnan 2008–2012 kokonaistaloudellinen volyyymi on 55,51 M€.

Kulttuuripääkaupunkivuoden kokonaistalouden tavoitteeksi oli hakuvaiheessa esitetty 55 M€. Hanke toteutui asetetun tavoitteen mukaisesti.

Kolmikantarahoitus

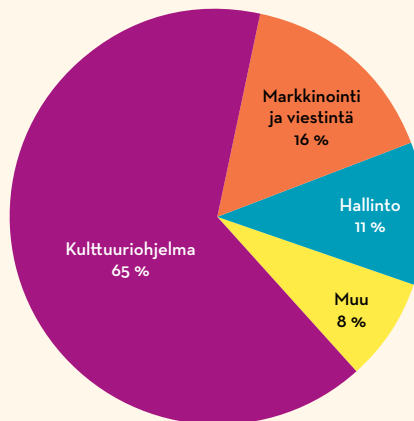
Turun kaupunki osoitti säätiölle vuosittain 2008–2011 budjettipäätöksillä yhteensä 17,21 miljoonan euron avustuksen. Tämän lisäksi kaupunki rahoitti hallinnoimia ohjelmahankkeitaan sekä pienemmässä määrin myös eräiden muiden toimijoiden hankkeita.

Kulttuuripääkaupunkihankkeen rahoitus yhteensä 2008–2012	Tavoite	Toteuma
Turun kaupunki	18 000 000	17 806 410
Seutu ja yhteistyökaupungit / muu julkinen rahoitus	2 000 000	4 619 228
Valtio	18 000 000	17 314 515
Yritysyhteistyö	6 000 000	3 034 908
Osallistumismaksut, lipputulot, myynti jne.	4 000 000	4 384 208
Muu rahoitus	7 000 000	4 717 005
In-kind		3 633 593
Yhteensä	55 000 000 €	55 509 867 €

Kulttuuripääkaupunkitoiminnan 2008–2012 kokonaistaloudellinen volyyymi

Turku 2011 -säätiö ja ohjelmahankkeet, noin 55,5 M€ volyyymi

Kulttuuripääkaupungin 2008–2012 kokonaistaloudellisen volyymin jakautuminen

Valtion osallistuminen kulttuuripääkaupunkivuoden toteuttamiseen vahvistettiin valtioneuvoston periaatepäätöksellä 7.2.2008. Päätöksessä valtioneuvosto sitoutui osoittamaan hankkeelle suorana tukena enintään 18 miljoonaa euroa edellyttäen, että Turun kaupunki sitoutuu samansuuruiseen 18 miljoonan euron osuuteen. Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) osuudeksi valtion rahoituksessa vuosille 2008–2011 päätettiin yhteensä 10 miljoonaa euroa ministeriön talousarvioihin merkittäväksi. Muiden ministeriöiden osuudeksi jäi 8 miljoonaa.

Valtion suora tuki toteutui vuosittaisissa budjettipäätöksissä suunnitellusti opetus- ja kulttuuriministeriön osalta. Jo varhaisessa vaiheessa kävi ilmi, että muiden ministeriöiden osuus ei tulisi toteutumaan kuin vähäisessä määrin, koska muita kuin lakisääteisesti sidottuja varoja oli vähän. Lisäksi vuoden 2008 kesästä alkanut Suomen talouden nopea heikkeneminen vaikeutti tilannetta. Tässä tilanteessa valtioneuvosto päätti vuoden 2010 viimeisessä lisätalousarviossa esittää eduskunnalle myönnettäväksi vuoden 2011 budjetissa vielä 6,5 miljoonaa euroa lisää tukea Turun kulttuuripääkaupungille OKM:n kautta. Muuta rahoitusta myönnettiin mm. työ- ja elinkeinoministeriön kautta sekä OKM:n kautta joillekin hankkeille, Turku 2011 -säätiön tutkimustoiminnalle ja tukipalvelulle.

Taulukon ”Kulttuuripääkaupunkitoiminnan 2008–2012 kokonaistaloudellinen volyymi” kohtaan seutu- ja yhteistyökaupungit / muun julkinen rahoitus sisältyy sekä EU:lta saatu Melina Mercouri -palkinto hyvin suoritetusta vuoden valmistelusta (1,5 miljoonaa euroa) että eräiden EU:n osarahoitteisten hankkeiden (erityisesti Cultural Tourism -Interreg IV A -hanke) rahoitus. Muu rahoitus tässä kohdassa koostuu Lounais-Suomen kuntien omista rahoitusosuuksistaan Turku 2011 -ohjelman hankkeisiin ja Varsinais-Suomen maakuntaliiton avustuksista. Kaksi Turun naapurikaupunkia, Naantali ja Raisio, osallistuivat suoraan säätiön tukemiseen euro per asukas -periaatteella vuosina 2010–2011, omien Turku 2011 -ohjelmahankkeidensa rahoituksen lisäksi.

Kolmas talouden tukijalka oli yksityisen sektorin tuki sekä omasta toiminnasta johtuvat tulot, erityisesti tulot yritys yhteistyöstä, pääsilyppujen myynnistä ja vuokrista.

Turku 2011 -säätiön kautta kanavoitu rahoitus

Turku 2011 -säätiön vuosien 2008–2012 taloussuunnitelmassa lähdettiin siitä, että vuodet 2008, 2009 ja 2010 olivat tulokeltaan ylijäämät. Näin voitiin varmistaa mm. hankkeiden avustukset päätöksiä tehdessä. Vuodet 2011 ja 2012 vastaavasti suunniteltiin alijäämäisiksi, ja syntyvä alijäämä katettiin edellisten vuosien ylijäämällä.

Turku 2011 -säätiön tilinpäätökset 2008–2011, miljoonaa euroa						
	2008	2009	2010	2011	2012 (ennuste)	Yhteensä
Kulttuuriohjelma		0,573	4,695	11,850	4,005	21,124
Tutkimus- ja kehittäminen			0,345	0,516	0,138	0,999
Tuotannon tukipalvelu			0,149	0,146	0,036	0,330
Viestintä		0,384	2,652	3,132	0,990	7,159
Hallinto (sis. muut kulut)	1,170	1,724	2,286	2,785	0,900	8,865
Menot yhteensä	1,170	2,682	10,128	18,429	6,069	38,490
Turun kaupunki	1,550	3,660	6,0	6,0	0	17,210
Valtio	1,0	3,0	4,149	7,615	1,129	16,892
Muu rahoitus	0,036	0,126	2,415	1,808	0	4,385
Tulot yhteensä	2,586	6,786	12,564	15,424	1,129	38,490
Tilikauden tulos	1,416	4,104	2,435	-3,005	-4,950	

Yritysyhteistyö

Turku 2011 -säätio ja Infront Finland Oy allekirjoittivat syyskuussa 2008 sopimuksen yritys yhteistyön toteuttamisesta. Kulttuuripääkaupunkivuoden yritys yhteistyösopimuksia solmittiin 18 tahon kanssa, joista pääyhteistyökumppaneita olivat Finnair Oyj, Hartwall Oy Ab ja MTV Oy. Muut yhteistyökumppanit olivat Clear Channel Oy Ab, Eastway Oy, Hartela Oy, Itella Oyj Ab, Kanresta Oy, Lippupiste Oy Ab, Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö, Muuttopalvelu Niemi Oy Ab, Puustelli Group Oy, RTK-Palvelu Oy, Suomen Lehtiyhtymä Oy, Turun Osuuskauppa/S-ryhmä, Tallink Silja Oy Ab, Turku Energia Oy Ab, TS-Yhtymä Oy, Turun Sanomat. Lisenssituotemyyntiä hoiti MoreOn Oy.

Turku 2011 -säätion solmimien yritys yhteistyösopimusten arvosta 1,184 M€ oli rahaa ja 1,090 M€ säätion ja hankkeiden tarvitsemia tavaroita ja palveluita. Lisäksi hankkeiden päävastuutahot solmivat yritys yhteistyösopimuksia kaikkiaan 0,760 M€:n edestä.

9. Tuloksia ja tutkittua tietoa

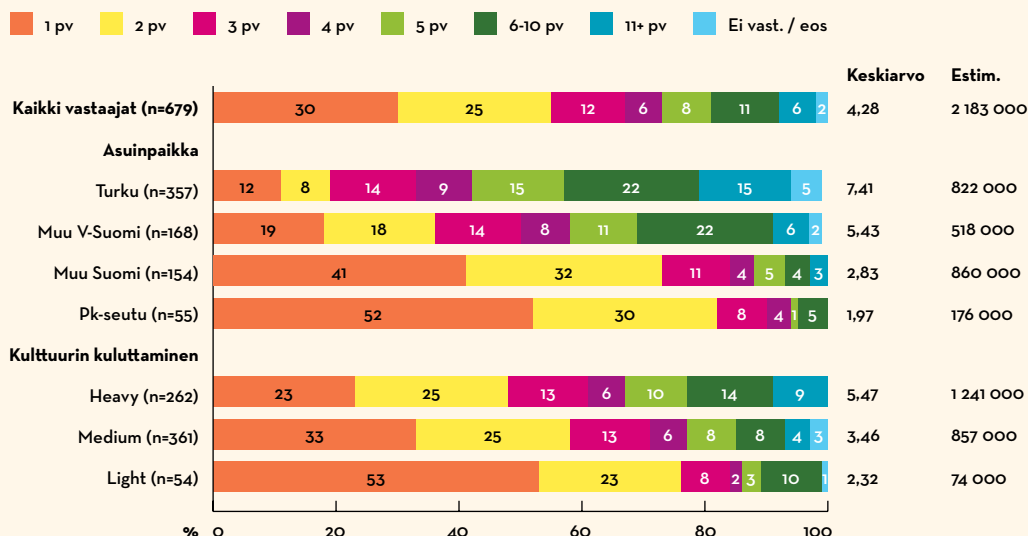
Turku 2011 -tutkimustiedot on koottu useista eri lähteistä, joista tärkeimpiin kuuluvat Taloustutkimus Oy:n Turku 2011 -säätion toimeksiannosta toteuttamat valtakunnalliset asukaskyselytutkimukset vuosina 2009–2012, Turku 2011 -ohjelmahankkeiden loppuraportointiaineistot 2011–2012, Turun yliopiston kauppakorkeakoulun tekemät aluetaloudellisten vaikutusten selvitykset 2009 ja 2012 sekä Turku 2011 -arviointiohjelman ja tutkimushankkeiden kokoamat tiedot vuosina 2010–2012. Taloustutkimus Oy:n nettipaneelitutkimuksina toteutuilla asukaskyselyillä selvitettiin 15–79-vuotiaiden suomalaisten odotuksia, mielikuvia ja kokemuksia kulttuuripääkaupungista. Jokaiseen kyselyyn osallistui noin 2500 vastaajaa.

Turku 2011 -ohjelman kokonaisyleisömäärä oli noin 2,2 miljoonaa, mikä ylitti Turku 2011 -säätion asettaman 2 miljoonan käyntitavoitteen. Kotimaisia 15–79-vuotiaita kävijöitä oli Taloustutkimus Oy:n valtakunnallisten asukaskyselyiden mukaan yli puoli miljoonaa. Tyypillinen kotimaan kulttuuripääkaupunkikävijä osallistui vuoden 2011 aikana neljään Turku 2011 -ohjelman tapahtumaan. Kulttuuripääkaupunkivuosi houkutteli myös kymmeniätuhansia kansainvälisiä kävijöitä.

Osallistuminen Turku 2011 vuoden tapahtumiin: osallistumispäivinä

Suomalaiset 15–79-vuotiaat, tapahtumiin osallistuneet

”Kuinka monena päivänä arvioitte osallistuneenne kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumiin, tilaisuuksiin tai vierailleenne Turku 2011 -vuoden kulttuurikohteissa?”

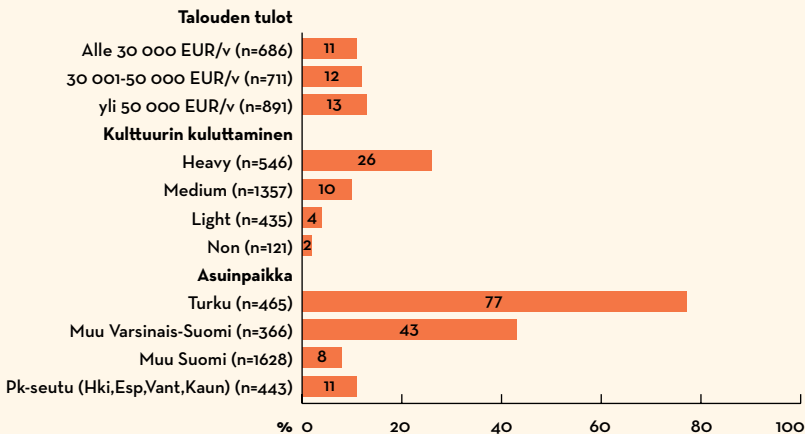
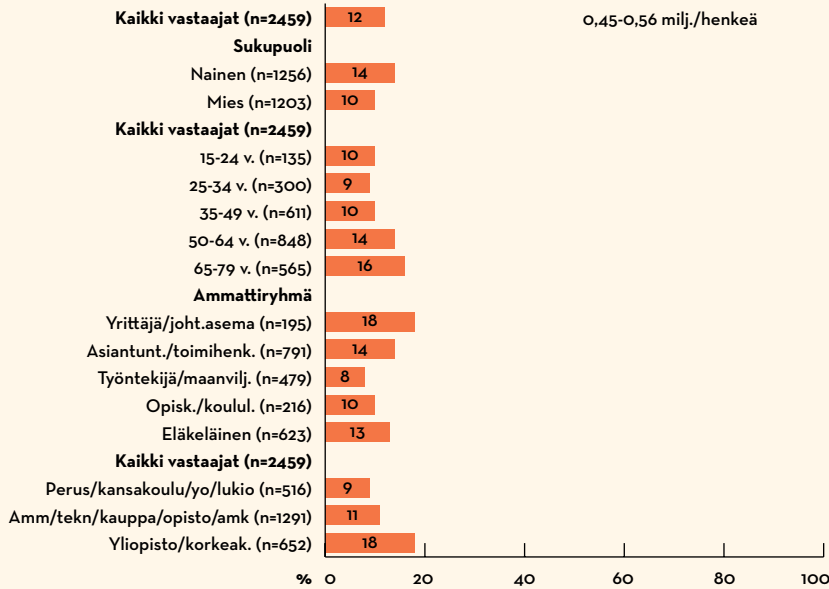

Taloustutkimuksen valtakunnallinen kysely, tammikuu 2012

Turku 2011 -kulttuuripääkaupunkivuosi: toteutuneet osallistumiset

Suomalaiset 15-79-vuotiaat

”Osallistuitteko Turun kulttuuripääkaupunkivuoden tilaisuuksiin, tapahtumiin tai vierailitteko muissa Turku 2011 -kulttuurikohteissa vuoden 2011 aikana?”

Taloustutkimuksen valtakunnallinen kysely, tammikuu 2012

Yhteensä 77 % kaikista turkulaisista, 43 % muista varsinaissuomalaisista ja 8 % muista suomalaisista osallistui kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumiin vähintään yhden kerran. Tyypillinen turkulainen 2011-kävijä osallistui kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumiin seitsemän kertaa. Muualta Varsinais-Suomesta tulleet kävijät osallistuivat keskimäärin viisi kertaa ja muualta kuin Varsinais-Suomesta tulleet kävijät keskimäärin kahdesti.

Alueellisen painotuksen lisäksi suomalaisten kulttuurin kuluttamistottumukset vaikuttivat osallistumiseen. Yhteensä lähes neljännemiljoona kulttuurin suurkuluttajaa kaikkialta Suomesta osallistui vähintään yhteen kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumaan, ja kaikkiaan kulttuurin suurkuluttajat osallistuivat Turku 2011 -vuoden tapahtumiin yli miljoona kertaa.

Taloustutkimuksen kyselyaineisto osoittaa, että Turun kulttuuripääkaupunkivuosi synnytti kävijöissään innostuksen osallistua tapahtumiin yhä uudestaan. Monet kulttuuripääkaupunkivuoden avajaisiin 14.-15.1.2011 osallistuneista 80 000 kotimaan ja ulkomaiden kävijöistä osallistuivat tapahtumiin useita kertoja myöhemmin vuoden 2011 aikana.

Kulttuuripääkaupunkivuoden yleisöt olivat monipuolisia. Kävijöitä oli tasaisesti eri ikä- ja tuloryhmissä. Tyypillinen kulttuuripääkaupungin kävijä oli turkulainen, kulttuurista entuudestaan paljon kuluttava yli 50-vuotias korkeasti koulutettu nainen.

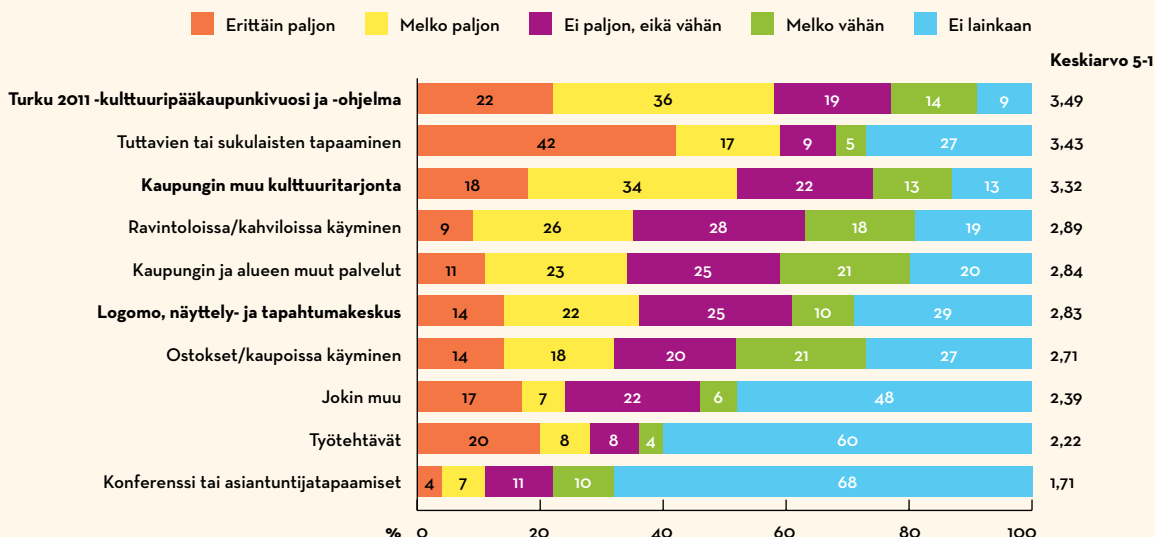
Kulttuuripääkaupunkivuosi ja Logomo matkailun vetonauloina

Kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelma ja Logomo olivat tärkeitä Turkuun kohdistuneen matkailun motivaatiotekijöitä vuonna 2011. Kulttuuripääkaupunkivuoteen osallistuneista ei-turkulaisista matkailijoista noin 60 % tuli Turkuun nimenomaan kulttuuripääkaupunkivuoden takia. Kaikesta Turkuun vuonna 2011 kohdistuneesta kotimaan matkailusta noin 25 % oli kulttuuripääkaupunkivuoden motivoimaa, eli kulttuuripääkaupunkivuosi kannusti myös osaa niistä suomalaista, jotka eivät osallistuneet yhteenkään 2011-tapahtumaan matkustamaan Turkuun vuonna 2011.

Turussa vierailuun vaikuttaneet tekijät

Suomalaiset 15-79-vuotiaat, ei asu Turussa, kävi Turussa vuoden 2011 aikana, osallistui tapahtumiin, n=321, N=397 000

”Missä määrin seuraavat asiat vaikuttivat Turussa vierailuunne tai vierailuihin vuoden 2011 aikana?”

Taloustutkimuksen valtakunnallinen kysely, tammikuu 2012

Turun kulttuuripääkaupunkivuosi nosti kaupungin kotimaan toiseksi vilkkaimmaksi kongressikaupungiksi. Vuonna 2010 Turku oli kotimaan kongressikaupunkina vasta viidennellä sijalla. Turun kongressitoiminta lähes kaksinkertaistui ja osallistujamäärä lähes kolminkertaistui vuonna 2011 edelliseen vuoteen verrattuna. Turussa järjestettiin vuonna 2011 yhteensä 68 kongressia, joihin osallistui 8 600 henkilöä. Vuonna 2010 Turussa järjestettiin 35 kongressia, joiden osallistujamäärä oli yhteensä 3050 henkilöä. Vuonna 2011 kukin ulkomainen

kongressivieras viipy Suomessa keskimäärin viisi vuorokautta ja kulutti yli 200 euroa jokaisena maassaolopäivänään. (Lähde: Finland Convention Bureau/Taloustutkimus Oy)

Turkua edeltäneet Euroopan kulttuuripääkaupungit ovat raportoineet keskimäärin noin 12 % matkailukasvusta kulttuuripääkaupunkivuonna. Turun kulttuuripääkaupunkihakemuksessa ”Turku palaa” matkailun kasvutavoitteeksi asetettiin 15 %. Turussa vietettyjen hotelliöiden määrä kasvoi kulttuu-

ripääkaupunkivuonna 6,2 % ja koko Varsinais-Suomessa 7,0%. Samanaikaisesti hotellioiden määrää vähensi mm. Turun telakan työllisyystilanne, joten kulttuuripääkaupunkivuoden suoraa matkailulisäystä on vaikeaa arvioida yksinomaan hotellioiden lukumäärällä.

Taloustutkimus Oy:n toteuttamilla valtakunnallisilla kyselyillä selvitettiin kotimaisten Turku 2011 -yleisöjen yöpymistietoja. Kyselyiden mukaan vain hieman yli puolet Turun ulkopuolelta tulleista Turku 2011 -kävijöistä yöpyi Turussa. Noin 45% kotimaan ei-turkulaisista kävijöistä oli ns. päiväkävijöitä. Turussa yöpyneistä kävijöistä lähes puolet yöpyi maksutta ystäviensä tai tuttavien luona. Ainoastaan 27% kertoi yöpyneensä hotellissa.

Turun yliopiston kauppakorkeakoulun BID Innovaatiot ja yrityskehitys -yksikkö on kehittänyt yhdessä Turku Touringin kanssa mittariston, jolla arvioidaan vuosittain matkailuvolyymia ja -tuloa Turussa. Tutkimusmenetelmän mukaan Turkuun

tehtiin vuonna 2010 yhteensä 2 590 000 matkailupäivää ja vuonna 2011 yhteensä 3 005 000 matkailupäivää. Turun matkailu kasvoi vuonna 2011 noin 16% edeltävästä vuodesta. Saman tutkimusmenetelmän mukaan matkailutulo kasvoi noin 33% vuodesta 2010. (Lähde: Turku Touring)

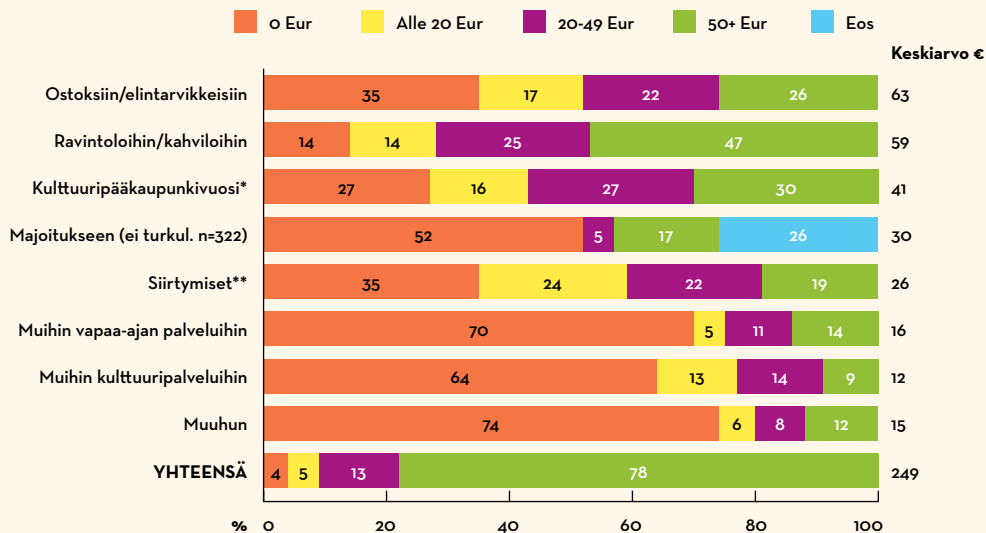
Kulttuuripääkaupunkivuoden aluetaloudelliset ja työllisyysvaikutukset

Turku 2011 -prosessin osana selvitettiin aikaisempia kulttuuripääkaupunkeja laajemmin, miten kulttuurivuoteen osallistuneet yleisöt kuluttivat rahaa tyypillisen osallistumispäivänsä aikana. Rahaa kulutettiin keskimääräisenä osallistumispäivänä yhteensä 249 euroa, josta 41 euroa kulutettiin Turku 2011 -tapahtumien pääsylippuihin, oheistuotteisiin ja muihin palveluihin. Yhteensä noin 590 000 2011-osallistumispäivän aikana kulttuuripääkaupunkivuoden omiin palveluihin ei käytetty lainkaan rahaa.

Rahankäyttö Turku 2011 vuoden tapahtumiin osallistuessa

Suomalaiset 15-79-vuotiaat, tapahtumiin osallistuneet, n=679

”Kuinka paljon arvioitte kuluttaneenne rahaa euroina yhtenä keskimääräisenä osallistumispäivänänne Turku 2011 tilaisuuden tai tapahtuman yhteydessä? Arvioikaa vain henkilökohtaista kulustanne, vaikka olisitte ollut liikkeellä seurueen kanssa.”

*) Pääsyliput, osallistumismaksut, oheistuotteet

**) Polttoaine, taksit, julkiset kulkuvälineet

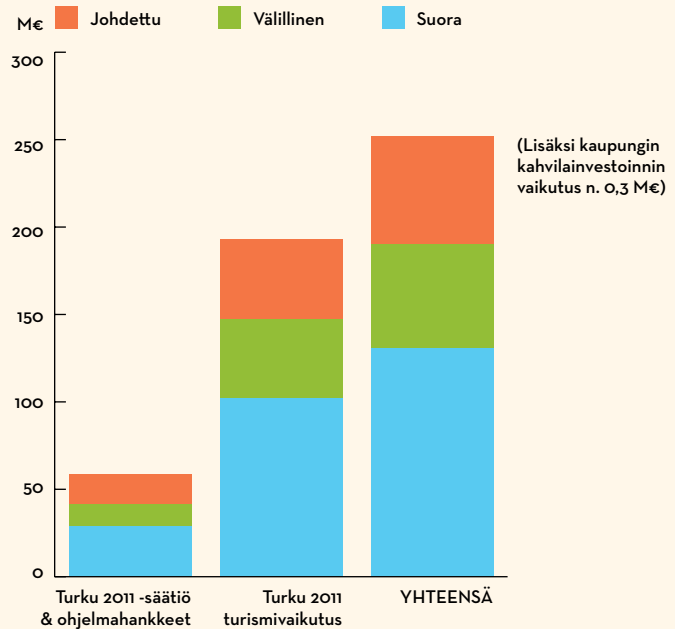
Taloustutkimuksen valtakunnallinen kysely, tammikuu 2012

Kulttuuripääkaupunkimatkailu toi Turulle ja koko Varsinais-Suomelle tuntuvan tuotanto- ja matkailulisäyksen. Turun Kauppakorkeakoulun Kilpailuinstituutti teki syksyllä 2009 ennakoarvion siitä, minkälaisen aluetaloudellisen vaikutuksen kulttuuripääkaupunkivuosi voisi onnistuessaan synnyttää. Etukäteisarvio perustui Taloustutkimuksen valtakunnallisen selvityksen ennakkotietoihin suomalaisten osallistumisaikeista sekä aiempien Euroopan kulttuuripääkaupunkien raporttoimiin tietoihin siitä, miten kulttuuripääkaupungin yleiset olivat kuluttaneet rahaa kulttuurivuoden ohjelmanpalveluihin ja kaupungin muihin palveluihin. Kauppakorkeakoulun ennakoarvion mukaan kulttuuripääkaupungin Varsinais-Suomeen kohdistuva aluetaloudellinen vaikutus olisi voinut olla 200 miljoonaa euroa, josta arviolta 160 miljoonaa euroa olisi kohdistunut Turun seutukuntaan. Henkilötyövuosien lisäksi arvioitiin 2300 koko maakunnan laajuudessa, josta 1800 henkilötyövuoden lisäyksen arvioitiin kohdistuvan Turkuun ja lähialueille.

Keväällä 2012 Turun yliopiston kauppakorkeakoulun CCR-tutkimuspalveluyksikkö selvitti toteutuneen kulttuuripääkaupunkivuoden suorat, johdetut ja välilliset vaikutukset Varsinais-Suomen aluelouteen. Panos-tuotos-analyysin aineistona CCR-yksikkö käytti tietoja Turku 2011 -säätien ja Turku 2011 -ohjelmahankkeiden toteutuneesta taloudesta sekä Taloustutkimus Oy:n selvittämiä tietoja siitä, miten nimenomaan kulttuuripääkaupunkivuoden takia Turkuun matkustaneet ja matkansa yhteydessä kulttuuripääkaupunkitapahtumiin osallistuneet suomalaiset kuluttivat rahaa käyntipäivänsä aikana.

CCR-yksikön mukaan Turun kulttuuripääkaupunkivuosi toi Varsinais-Suomeen yhteensä 260 miljoonan euron tuotantovaikutukset, joista noin 200 miljoonaa euroa oli lisääntyneen kulttuuripääkaupunkimatkailun ja 60 miljoonaa euroa Turku 2011 -säätien ja ohjelmahankkeiden toteutuneen toiminnan seurauksena. Arviolta noin 80 % eli 200 miljoonan euron tuotantovaikutukset jäivät selvityksen mukaan Turun seutukuntaan.

Arvio kulttuuripääkaupunkivuoden kokonaistuotantovaikutuksista Varsinais-Suomessa

Turun yliopiston kauppakorkeakoulu, CCR-yksikön selvitys Turku 2011 -vuoden taloudellisista vaikutuksista 2012

Kulttuuripääkaupungin työllistävä vaikutus Varsinais-Suomessa oli selvityksen mukaan 3300 henkilötyövuotta, kun vuoden 2009 ennakoarviona pidettiin 2300 henkilötyövuoden työllisyyslisäystä. Yhteensä 3300 henkilötyövuoden lisäyksestä Turku 2011 -säätien, Logomon ja Turku 2011 -ohjelmahankkeiden yhteenlaskettu osuus oli alle 930 henkilötyövuotta.

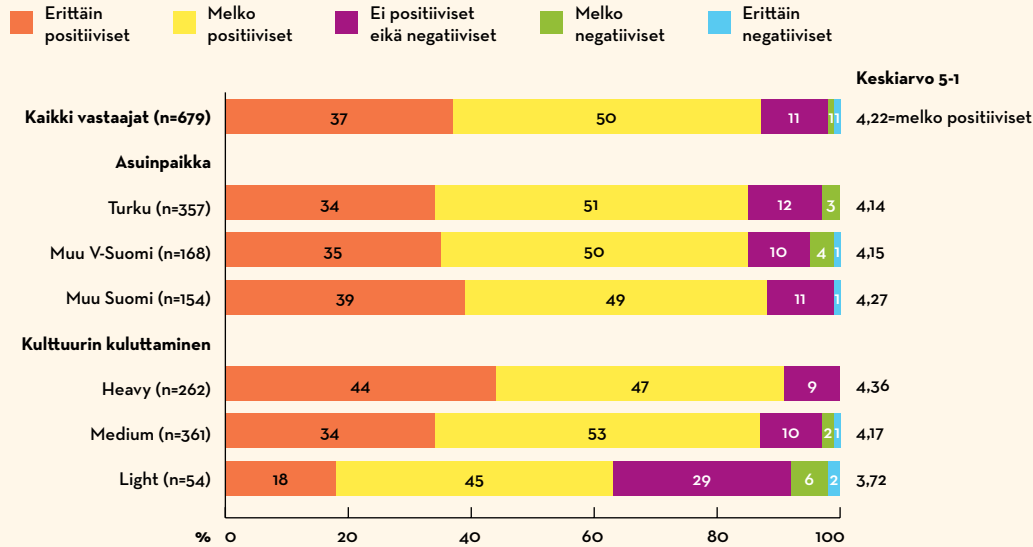
Kulttuuripääkaupunkivuosi koettiin onnistuneeksi

Taloustutkimus Oy:n toteuttamalla valtakunnallisten kyselyiden sarjalla selvitettiin suomalaisten odotuksia (2009-2010) ja kokemuksia (2011-2012) kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmatarjonnasta. Kulttuuripääkaupunkivuotta edeltäneissä kyselyissä suomalaiset kertoivat odottavansa kulttuuripääkaupunkivuodelta etenkin ohjelmaa Turun viihtyisässä kaupunkiympäristössä, kansainvälisten huippujen esityksiä ja

Kokemukset Turku 2011 vuoden tapahtumista

Suomalaiset 15-79-vuotiaat, tapahtumiin 2011 aikana osallistuneet

”Miten luonnehtisitte kokemuksianne kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumista, tilaisuuksista ja niistä Turku 2011 -kulttuurikohteista, joihin osallistuitte? Olivatko kokemuksenne yleisesti ottaen...”

Taloustutkimuksen valtakunnallinen kysely, tammikuu 2012

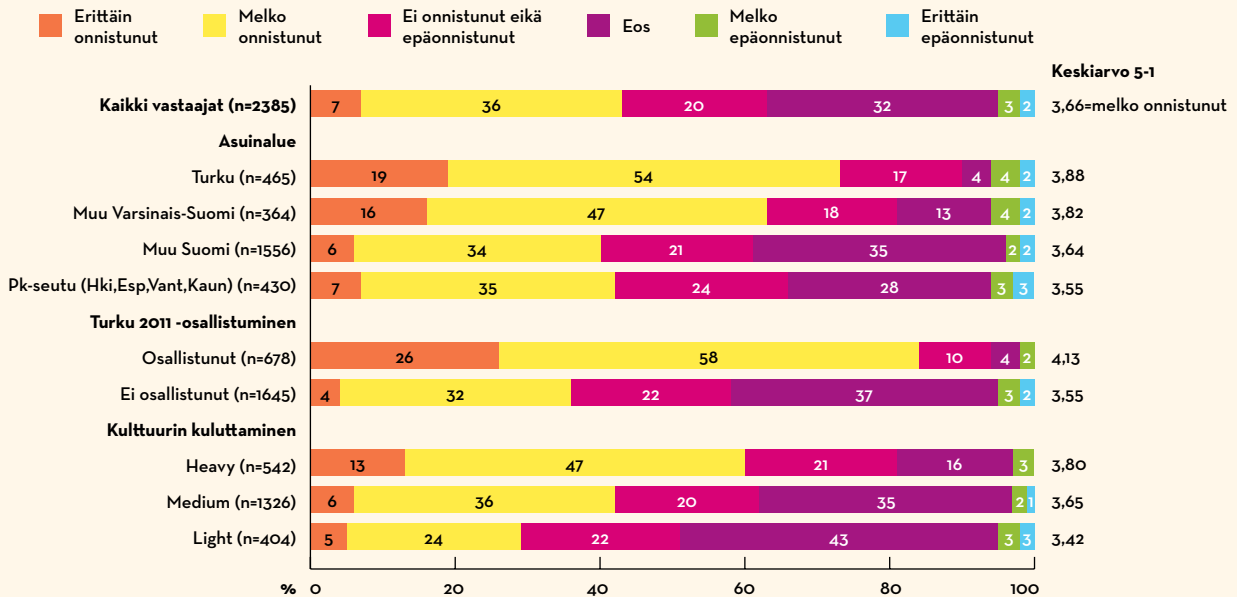
näyttelyitä, suurtapahtumia sekä monipuolisuutta. Kulttuuripääkaupunkivuoden päätteeksi tehdyt kyselyt osoittivat, että suomalaiset 2011-kävijät olivat yleisesti ottaen tyytyväisiä kokemaansa ja pitivät kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmaa onnistuneena.

Kulttuurivuoden ohjelmasisällöistä onnistuneimpina suomalaiset kävijät pitivät avajaisia, Logomon näyttelyitä ja esityksiä, Cirque Dracula, Colourscapea, Carl Larsson -näyttelyä, Karita Mattilan konsertteja sekä Eerik XIV -oopperaa. Kaupungin julkisissa tiloissa järjestetty kaikille avoin ja ilmainen ohjelmatarjonta kuten ympäristötaideprojekti Flux Aura keräsi myös paljon kiitosta etenkin turkulaisilta.

Noin 85 % kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumiin osallistuneista suomalaisista piti Turku 2011 -vuotta onnistuneena. Kaikista suomalaisista kulttuuripääkaupunkivuotta piti onnistuneena 43 % ja epäonnistuneena 5 %. Kulttuuria normaalistikin enemmän kuluttavat suomalaiset pitivät yleisesti ottaen Turku 2011 -vuotta onnistuneempana kuin ne suomalaiset, jotka kuluttavat kulttuuria vain vähän.

Näkemykset Turku 2011 -kulttuurivuoden onnistumisesta Suomalaiset 15-79-vuotiaat, kuullut/lukenut kulttuuripääkaupungista

”Turku 2011 -kulttuuripääkaupunkina...”

Taloustutkimuksen valtakunnallinen kysely, tammikuu 2012

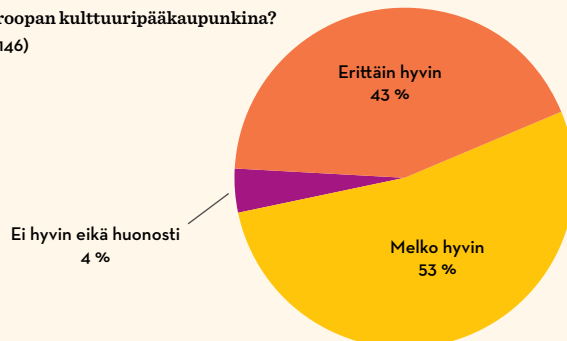
Kulttuuripääkaupunkiohjelman hankkeiden toteuttamiseen osallistui yhteensä yli 23 000 henkilöä. Mukana olivat taiteilijoita, tuottajia, kehittäjiä sekä tutkijoita Varsinais-Suomesta, muualta Suomesta sekä ulkomailta. Lisäksi mukana oli tuhansia vapaaehtoisia ja talkoolaisia, jotka osallistuivat hankkeiden to-

teutukseen eri tavoin. Myös Turku 2011 -ohjelman toteuttajat pitivät sekä kulttuuripääkaupunkivuotta että heidän toteuttamaansa hanketta yleisesti ottaen varsin onnistuneena. (Lähde: Turku 2011 -hankkeiden loppuraportointiaineisto)

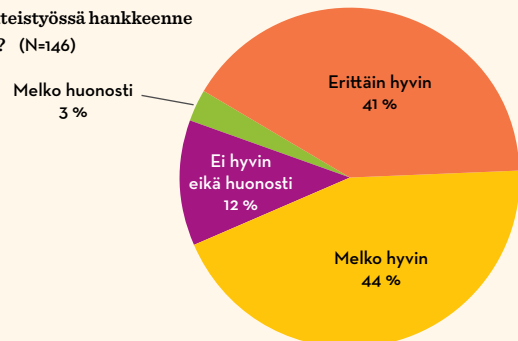
Miten hyvin Turku 2011 -säätio onnistui tehtävässään...

Lähde: Turku 2011 -hankkeiden loppuraportointi

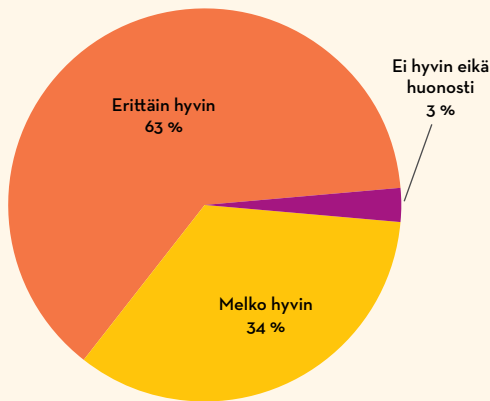
Euroopan kulttuuripääkaupunkina?
(N=146)

Hankeyhteistyössä hankkeenne kohdalla? (N=146)

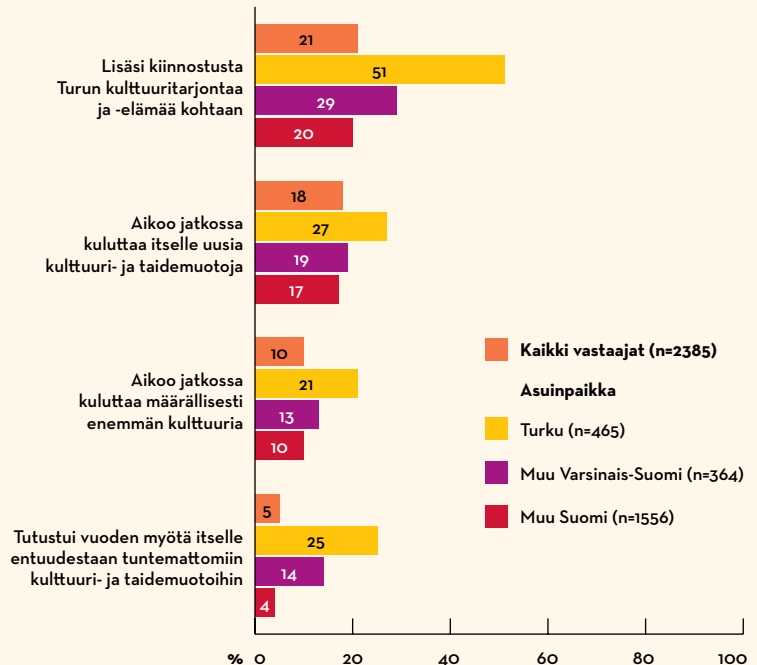

Miten hanke onnistui tärkeimpien tavoitteidensa kannalta? (N=146)

Turku 2011 vaikutus omaan kulttuurin kuluttamiseen, tammikuu 2012

Suomalaiset 15-79-vuotiaat, kuullut/lukenut kulttuuripääkaupungista

Hankkeet olivat pääasiassa myös tyytyväisiä yleisö- ja osallistujamääriinsä sekä saamaansa medianäkyvyyteen. Kaikkiaan 35 % hankkeista kertoi kävijätavoitteensa ylittyneen, 21 % totesi kävijöitä olleen odotettua vähemmän. Yhteensä yli 70 % hankkeista kertoi loppuraportoinnissaan olleensa tyytyväinen säätiön tukeen hankkeen markkinoinnissa ja viestinnässä.

Pitkäkestoisia vaikutuksia: yleisöt ja tekijät

Kulttuuripääkaupunkivuosi lisäsi Turussa ja Varsinais-Suomessa kulttuurin kulutusta. Taloustutkimuksen syksyn 2009 tutkimuksen taustakysymysten mukaan 23 % turkulaisista ja 11 % muista varsinaissuomalaisista oli kulttuurin suurkuluttajia. Tammikuun 2012 kyselyn mukaan vastaavat luvut olivat turkulaisten osalta 30 % ja muiden varsinaissuomalaisten osalta 17 %. Yhteensä 43 % turkulaisista ja 22 % muista varsinaissuomalaisista kertoi käyneensä vuonna 2011 enemmän

kulttuuritapahtumissa kuin tavallisesti. Vastaava luku kaikkien suomalaisten kohdalla oli 6 %. Lisäksi 25 % turkulaisista ja 14 % muista varsinaissuomalaisista kertoi tutustuneensa kulttuuripääkaupunkivuoden myötä heille entuudestaan tuntemattomiin taide- ja kulttuurimuotoihin. Vastaava luku kaikkien suomalaisten kohdalla oli 5 %.

Yhteensä 21 % kaikista turkulaisista ja 10 % kaikista suomalaisista kertoi aikovansa kuluttaa jatkossa enemmän kulttuuria kuin ennen kulttuuripääkaupunkivuotta. Kaikkien kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumiin osallistuneiden suomalaisten vastaava luku oli vieläkin korkeampi 26 %. Lisäksi 38 % kulttuurivuoden kotimaan yleisöistä kertoi aikovansa jatkossa tutustua heille uusiin taide- ja kulttuurimuotoihin. Kulttuurivuoteen osallistumattomien suomalaisten osalta vastaava luku oli ainoastaan 14 %.

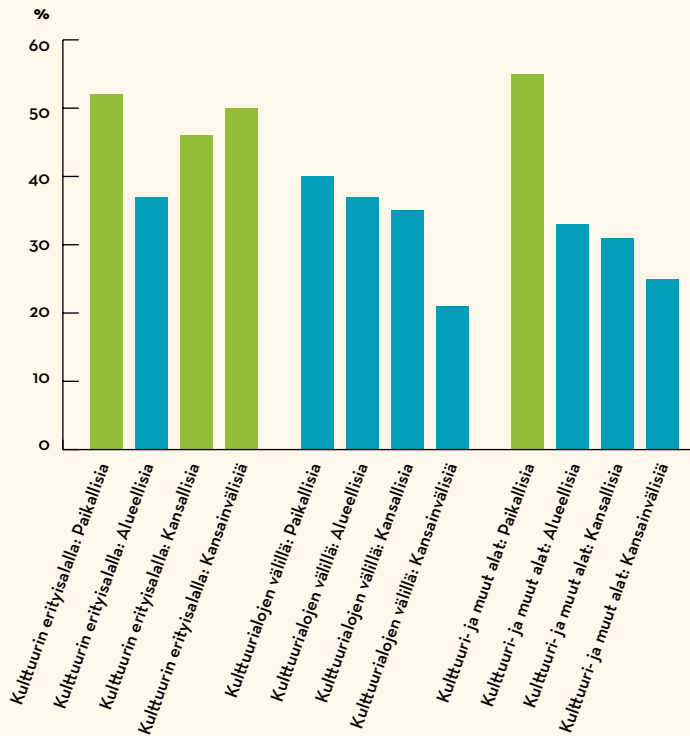
Kulttuuripääkaupunkiohjelman tuotannot saivat toimintansa myötä erittäin runsaasti uusia kontakteja ja verkostoja. Kaikkiaan 96 % yhteensä 167 ohjelmahankkeesta kertoi saaneensa uusia yhteistyökumppaneita. Yli 90 % uusia verkostoja ja kontakteja saaneista hankkeista kertoi hankkeiden loppuraportoinnin yhteydessä aikovansa jatkaa uutta yhteistyötä uusien tahojen kanssa myös tulevaisuudessa.

Uusia verkostoja syntyi monipuolisesti. Eniten ohjelmatuotannot saivat uusia paikallisia, kansainvälisiä ja kansallisia kontakteja omalla kulttuurin erityisalallaan. Toisaalta hankkeet saivat etenkin paikallisesti uusia kontakteja myös muilta kuin kulttuurialoilta. Hankkeita kannustettiin monialaisuuteen ja kulttuurin laajaan käsittelytapaan jo vuoden 2008 avoimessa ohjelmahaussa.

Lähde: Turku 2011 -hankkeiden loppuraportointi

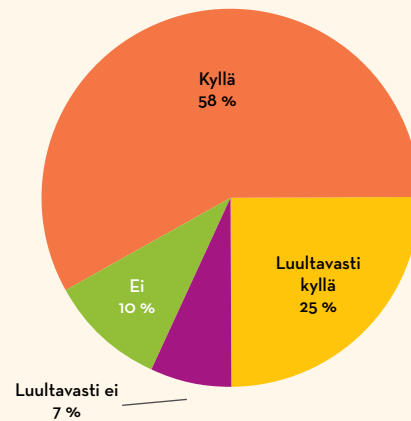
Minkälaisia uudet verkostot olivat?

(N=146 hanketta)

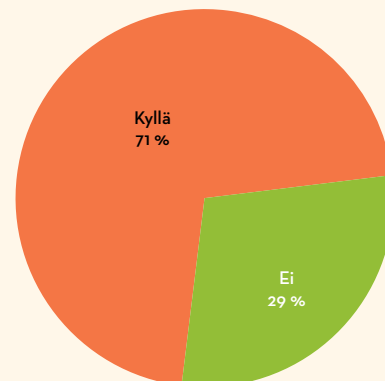
Jatkuuko hankkeen toiminta sopimuksen

päättyamisen jälkeen? (N=146 hanketta)

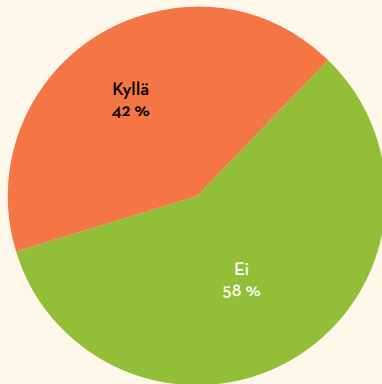

Syntyikö hanketoiminnan aikana uusia

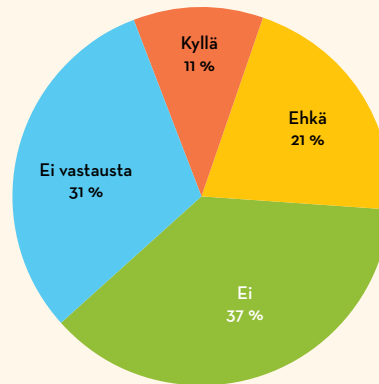
toimintamalleja tai pysyvää/toistuvaa toimintaa? (N=146 hanketta)

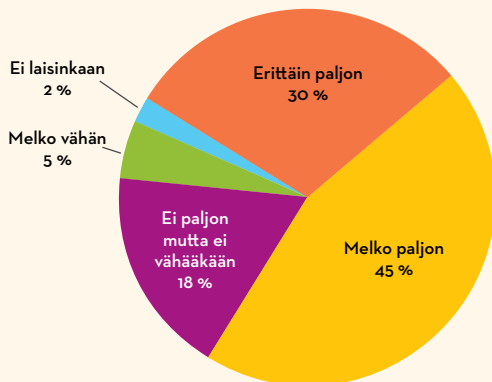
Oliko hankkeessanne toimintaa, jota voisi arvionne mukaan tuotteistaa liiketoiminnaksi? (N=146 hanketta)

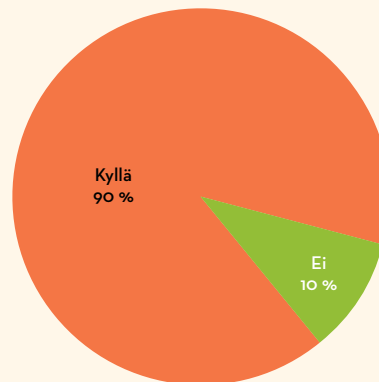
Onko toiveenanne tai ajatuksenanne tuotteistaa hankkeenne toimintaa? (N=146 hanketta)

Vahvistiko Turku 2011 -hankkeena toimiminen toimintaedellytyksiänne taide- ja kulttuurikentällä? (N=146 hanketta)

Opiteko uusia, jatkossakin tarpeellisia tietoja tai taitoja Turku 2011 -hankkeena toimimisen myötä? (N=146 hanketta)

Kulttuuripääkaupunkihankkeen toteuttaminen vahvisti toimijoiden itsearvioinnin mukaan heidän edellytyksiään toimia jatkossa taide- ja kulttuurikentällä. Lähes 90 % hankkeista arvioi lisäksi oppineensa kulttuuripääkaupunkivuoden hanketoimintansa myötä jatkossakin tärkeitä tietoja ja taitoja. Yli puolet ohjelmahankkeista kertoi hanketoiminnan jatkuvan varmasti kulttuuripääkaupunkivuoden jälkeen, ja yhteensä 83 % piti jatkoa luultavana. Yli 40 % yhteensä 167 hankkeesta arvioi myös, että toteutettua hanketoimintaa tai sen osaa voisi tuotteistaa liiketoiminnaksi.

Turku Eurooppalainen kulttuurikaupunki

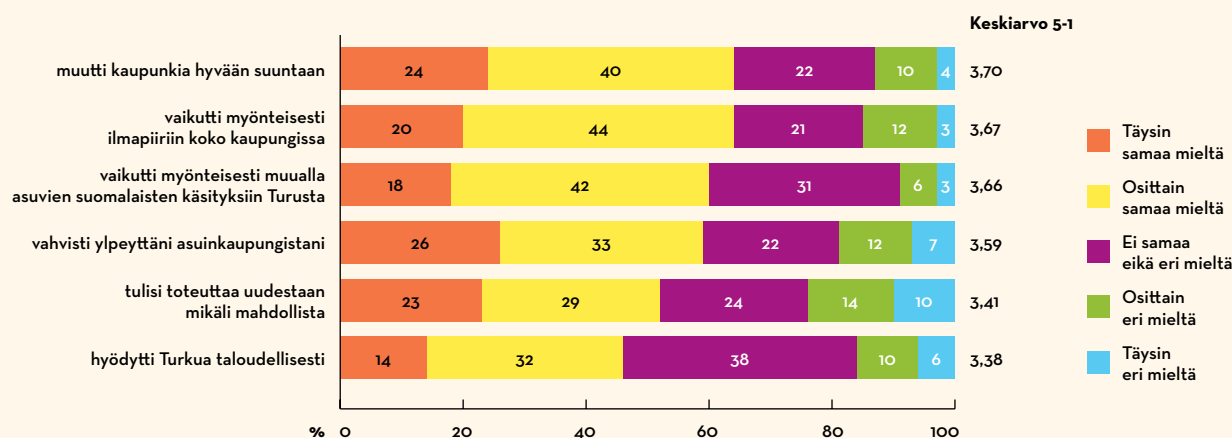
Turun kulttuuripääkaupunkiprosessi toi myönteisen sysäyksen Turun imagoon kulttuuri- ja tapahtumakaupunkina. Yli puolet turkulaisista ja viidennes kaikista suomalaisista kertoivat, että Turun vuosi Euroopan kulttuuripääkaupunkina lisäsi heidän kiinnostustaan seurata Turun kulttuurielämää ja -tarjontaa

jatkossakin. Turun kulttuuripääkaupunkivuosi vahvisti entisestään Turun imagoa eurooppalaisena kulttuurikaupunkina. Vielä syksyn 2010 kyselytutkimuksissa turkulaiset suhtautuivat kulttuuripääkaupunkivuoden vaikutuksiin muita suomalaisia kriittisemmin, mutta tammikuun 2012 alussa turkulaiset kokivat vuoden vaikuttaneen kaupunkiin monipuolisesti myönteisellä tavalla.

Turkulaisten käsitykset Turku 2011 -vuoden vaikutuksista

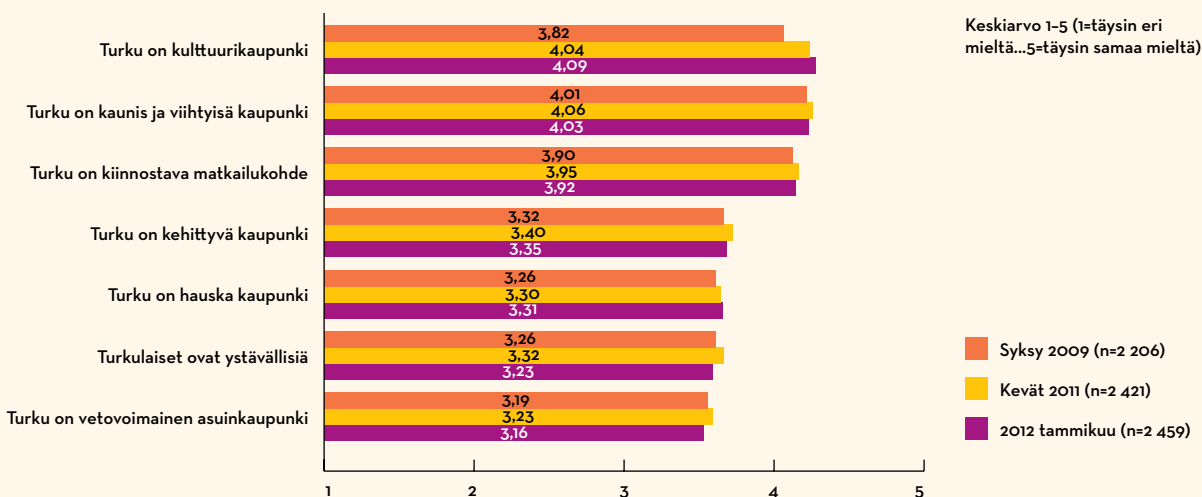
Turkulaiset 15-79-vuotiaat, kuullut/lukenut kulttuuripääkaupungista, n=465

”Turku 2011 -kulttuuripääkaupunkina...”

Mielikuvat Turusta väittämien avulla syksyllä 2009-tammikuussa 2012

Suomalaiset 15-79-vuotiaat

Taloustutkimuksen valtakunnallinen kysely, tammikuu 2012

10. Kulttuurivuoden jatko

Turku 2011 -jatkotyöryhmä

Turussa ryhdyttiin vuoden 2011 alussa suunnittelemaan, miten kulttuuripääkaupungin jatkuvuus voitaisiin turvata. Turku 2011 -säätiön ja Turun kaupungin maaliskuussa 2011 aloittamat keskustelut johtivat Turku 2011 -jatkotyöryhmän perustamiseen säätiön hallituksen toimesta toukokuun alussa 2011. Ryhmän puheenjohtajaksi kutsuttiin valtion taidemuseon ylijohtaja Risto Ruohonen ja fasilitaattoriksi Katja Lindroos Idealist Group Oy:sta. Ryhmän jäsenenä toimi 24 kulttuurin, tieteen, yrityselämän ja hallinnon edustajaa.

Jatkoryhmän tavoitteena oli työskennellä avoimesti ja eri tahoja kuullen. Ryhmä perusti itselleen kolme asiantuntijaryhmää kulttuuripääkaupunkivuoden päätavoitteiden mukaisille teemoille hyvinvointi, luovat alat ja kansainvälisyys. Ryhmien asiantuntijoina toimi osittain samoja henkilöitä, jotka olivat aiemmin osallistuneet Turku 2011 -asiantuntijatyöskentelyyn säätiön hallituksen perustamissa ryhmissä.

Turku 2011 -jatkoryhmä järjesti touko-marraskuun 2011 aikana avoimia kuulemistilaisuuksia, suunnattuja asiantuntijakeskusteluja ja verkkokeskustelun. Varsinaissuomalaisten näkemyksiä kulttuuripääkaupunkivuoden jatkosta selvitettiin lisäksi Taloustutkimuksen kyselyillä, ja myös Turku 2011 -ohjelma-hankkeilla oli mahdollisuus osallistua keskusteluun. Lisäksi noin kolmenkymmenen kulttuuri-instituution ja taiteilijajärjestön edustajista koottu ryhmä kokoontui syksyn 2011 aikana neljä kertaa ideoimaan joukon toimintaehdotuksia Turku 2011 -jatkotyöryhmän työskentelyn tueksi.

Ylijohtaja Ruohonen esitti säätiön hallitukselle väliraportin toiminnasta syksyllä 2011. Ryhmän loppuraportti luovutettiin säätiön ja kaupungin johdolle 19.12.2011. Raportin liitteenä julkaistiin kolmen asiantuntijaryhmän ja kulttuuritoimijoista kootun ryhmän ehdotukset kulttuuripääkaupunkivuoden jatkotoiminnan suuntaamiseksi.

Turku 2011 -jatkotyöryhmä totesi raportissaan kulttuuripääkaupunkivuoden onnistuneen. Ryhmä hahmotti jatkotoiminnan kolmeen teemaan, joihin kulttuuripääkaupunkivuoden tärkeimmät myönteiset vaikutukset voitiin tiivistää: taide ja kaupunkitila, elinkeinoelämä ja luovat alat sekä hyvinvointi ja

osallisuus. Vuosi vahvisti monipuolisesti taiteen ja kulttuurin tekijöiden toimintamahdollisuuksia ja näkyvyyttä toimialarajat ylittävällä tavalla. Kaupunkilaiset osallistuivat aktiivisesti vuoden tapahtumiin, ja osallisuus kulttuuriin vaikutti myönteisesti hyvinvoinnin kokemuksiin ja kaupunginosien elinvoimaisuuteen. Vuoden tapahtumilla oli taloudellista toimeliaisuutta ja kilpailukykyä lisäävää vaikutusta erityisesti kulttuuri- ja matkailutoimialoilla.

Kulttuuripääkaupunkitoiminnan jatkon mandaatista ryhmä esitti, että vuoden myönteisten kokemusten rohkaisemana Turun kaupungin tulisi tehdä päätös, jolla kulttuurin toimiala otetaan strategiseksi painopisteeksi tulevaisuuden ratkaisuja tehtäessä. Kaupungin tulisi kehittää organisaatiotaan tavalla, joka tukee kaupungin johdon kykyä ja mahdollisuuksia kantaa vastuu kulttuurin toimialan tulevaisuudesta. Tärkeässä asemassa tässä nähtiin kulttuuripääkaupunkivuonna vahvistuneen poikkihallinnollisen työn jatkaminen ja ohjelmallinen kehittäminen. Jatkotyöryhmä totesi, että ainakin kulttuuripääkaupunkimandaatin siirtymävaiheessa olisi perusteltua nähdä Turussa toimija, jolla olisi resurssit ja kyky tukea ja koordinoida kulttuurin tapahtumatuotantoa, ja että Turun kaupungin tulisi yhdessä Turku 2011 -säätiön kanssa olla asiassa aloitteellinen.

Toiminnan jatkuminen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä

Jatkotyöryhmän raportin valmistumisen jälkeen Turku 2011 -säätiö on vuoden 2012 aikana omalta osaltaan toiminut vuoden 2011 jatkuvuuden takaamiseksi. Säätiön päätökset ovat perustuneet seuraaviin periaatteisiin:

- 1. Lisärahoituksen myöntäminen Turku 2011 -ohjelman hankkeille**
Lisärahoitusta on voitu myöntää hankkeiden menestyksellisen loppuunsaattamisen turvaamiseksi tai hankkeen tulosten hyödyntämiseksi loppujulkaisuna. Esimerkiksi kuvanveistohankkeesta Wäinö! julkaistaan katalogi, kuvataidehankkeesta 2011 Omakuvaa tuotetaan prosessijulkaisu, Contemporary Art Achipelagosta tehdään kansainvälinen artikkelikokoelma, ja Eerik XIV -oopperasta tuotetaan dvd yhdessä Turun kaupungin kanssa
- 2. Avustuksen myöntäminen taholle, joka toteuttaa vuonna 2012 tapahtuman tai toimintaa, joka jatkaa suoraan menestyksellistä kulttuuripääkaupunkivuoden hanketyötä**
Esimerkiksi Liisa ihmemaassa -näyttely on esillä Espanjan Cádizissa, Flame Jazz ry jatkaa Suomen Jazzliiton konserttitoimintaa,

Kaupunginosaviikkojen tuki ry tekee tapahtumaviikkoja ympäri kaupunkia, Kylämatka toteutetaan Varsinais-Suomen kylissä, rakastetut haahkat palaavat Aurajokeen, suosittu Colourscape tulee taas Kupittaanpuistoon, Eurocultured-festivaali toteutetaan toistamiseen, kulttuurisuunnitelma-toimintaa ympärivuorokautisessa hoidossa oleville vanhuksille jatketaan ja kehitetään KUYVA II -hankkeessa, jalkapallonäyttely Only a Game? muuttaa muotoaan ja jatkaa More Than a Game -nimisenä sekä tieteen ja taiteen rajoilla liikkuva Aboagora toteutuu uudestaan 2012.

3. Tuen myöntäminen uudelle tapahtumalle tai toiminnalle, joka edustaa jatkoryhmän raportissa todettuja kiinnostavia aloitteita ja kulttuuripääkaupungin perinnön kannalta tärkeitä teemoja. Tällaisena hankkeena on nähty laaja Aurajokiverkosto, joka muun muassa kokoaa ohjelmaa eri tuottajien kesäkuultuuritoiminnasta.

Kaikki tuetut jatkohankkeet toteuttavat myös vähintään yhtä jatkotyöryhmän painottamasta kolmesta pääteemasta: taide ja kaupunkitila, elinkeinoelämä ja luovat alat sekä hyvinvointi ja osallisuus. Säätiön ratkaisuihin on lisäksi otettu huomioon Turku 2011 -ohjelmahankkeiden suuri kiinnostus jatkotoiminnalle sekä hankkeiden ilmoittama kyky jatkaa toimintaa vuoden jälkeen. Hankkeista 83 % kertoi loppuraportoinnissaan, että hanketoiminta jatkuu vähintään luultavasti Turku 2011 -säätiön rahoituksen päättymisen jälkeen. Hieman yli puolet hankkeista piti jatkoa varmana. Säätiö on tehnyt vuoden 2012 ensimmäisenä puolivuotena rahoituspäätöksen noin viidestäkymmenestä vuosina 2012-2013 toteutettavasta hankkeesta.

Kulttuuripääkaupunkivuoden perintö

Euroopan kulttuuripääkaupunkeja arvioidaan keskeisesti sen perinnön mukaan, jonka vuosi jättää kaupunkiin ja Euroopalle. Risto Ruohosen johtama jatkotyöryhmä totesi raporttinsa päätteeksi, että: ”Myönteiset kokemukset kulttuurin hyvinvointivaikutuksista, ja alueen ihmisten elämän laadun korostaminen voi olla se näkökulma, jonka Turku voi tarjota myös laajempaan käyttöön eurooppalaisen kulttuuripääkaupunkijärjestelmän ja sen toiminnan tulevaisuudelle”.

Vuoden jälkimarkkinointia tehdään valokuvakirjalla Flashback, noin tunnin dvd-koosteella vuoden tapahtumista ja tunnelmista ja valokuvanäyttelyllä Kulttuuri kuvina. Näyttely on nähty Turun lisäksi hakijakaupungeissa Rovaniemi ja Mänttä, Romanian Targovistessa ja Brysselissä Alueiden komitean tiloissa sekä yhdessä Liisa Ihmemaassa -näyttelyn kanssa Cádizissa.

11. Kulttuurivuoden projektit

Kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelman 167 hanketta toteuttivat yhteensä yli 8000 tapahtumaa ja tilaisuutta 23 000 tekijän voimin. Useita hankkeita oli toteuttamassa useampi kuin yksi taho. Seuraavassa listauksessa on mainittu kunkin hankkeen päävastuullinen toteuttaja, jonka kanssa säätiö solmi yhteistyösopimuksen.

Hankkeiden kävijätiedot ovat peräisin hankkeiden vastuullisilta koordinaattoreilta, johtajilta ja tuottajilta. Suurempien yleisötapahtumien kävijäarviot on saatu viranomaisilta. Kävijäluvuissa ei ole huomioitu hankkeiden verkkosivujen kävijöitä, televisiointien katsojia, internetiin tuotettujen taidesisältöjen kuten live-streamausten ja mediataidevideoiden katselukertoja eikä julkiseen tilaan tuotujen taideteosten katsojia.

Kulttuuripääkaupunkivuoden avajaisten televisiointia seurasi yli 400 000 katsojaa. YouTuben Live2011.com-kanavalla ja sen mediataidevideoilla oli yhteensä 220 000 katsomiskertaa.

Näyttelyhankkeiden sekä julkisen tilan taidehankkeiden kohdalle taulukointiin on merkitty ainoastaan näiden hankkeiden toteuttamat muut tapahtumat ja tilaisuudet. Näyttelyiden aukiolopäiviä ja julkisen tilan taideteosten esilläolopäiviä oli kulttuuripääkaupunkivuonna yhteensä yli 6000, ja näiden katsojamäärä oli useita miljoonia.

Turku 2011 -säätiön hankkeille myöntämä rahoitus ei kanavoitunut aina hankkeiden päävastuulliselle toteuttajataholle. Muutamissa tapauksissa säätiö on vastannut hankkeen tuotannosta ja osasta hankkeen kustannuksista, ja joidenkin hankkeiden kohdalla tukea on osoitettu myös muulle yhteisölle. Hankkeissa toteutuneen vapaaehtoistyön arvoa ei ole pääsääntöisesti huomioitu hankkeiden kokonaiskustannuksissa.

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
Aikavaellus	Tuorlan observatoriolta Turun yliopistolle kulkeva 13,7 km vaellusreitti kertoo maailmankaikkeuden 13,7 miljardin vuoden historiasta kivipäaseihin kiinnitetyillä tietolaatoilla	Turun yliopisto
Eurocultured	Katukulttuurifestivaali työpajoihin esitteli monimuotoista eurooppalaista katutaidetta musiikista tanssiin ja graffiteista action sport -lajeihin	Spearfish Ltd
Fantasia-Armada	Kuvataiteilija Jan-Erik Anderssonin yhdessä ruotsinkielisten koulujen oppilaiden kanssa rakentama Aurajoessa lipunut taideteos, jossa esitettiin Tanssiteatteri ERIn koreografia	Tanssiteatteri Erin Kannatusyhdistys r.y.
Kadonnut Kaupunki esittää: Elämyspuisto Turku 2011	Fiktiota ja fantasiaa yhdistänyt teatteriesitys, joka toteutettiin ympäri Turku retkinä, työpajoina, klubi-iltoina, pelineinä ja nettiesiintymisinä	Flow ry
Kaupunginosaviikot	Turun kaupunginosien erityispiirteitä korostavien 14 teemaviikon ohjelma kumpusi asukkaiden ideoista ja toteutui yhdistysten järjestämänä	Turku 2011-säätiö
Kaupunki itää!	Turun kävelykadulle tuotiin oraalla oleva ohrapelto, joka jaettiin kaupunkilaisille	Suomen maatalousmuseo Sarka
Keinutuolien kokoon-tumisajot	Yritysten lahjoittamat ja taiteilijoiden tuunaamat keinutuolit koottiin Aurajokivarteen päiväksi	Tuotantoyhtiö Koti osk.
Kohtaamisia kirjastossa	Pääkirjasto toimi keskuspaikkana maksuttomille vuoden teemoista kumpu-aville tapahtumille	Turun kaupungin kulttuuriasi-ainkeskus, Turun kaupungin-kirjasto
Koroinen - Turun syntysija	Alueen asukkaat nostivat paikallishistoriaa ja nykypäivää esille näytelmän, kyläjuhlien ja markkinoiden muodossa	Kotiseutuyhdistys Halinen-Räntämäki ry
Kulttuurikuntoilun keskuspuisto	Liikuntaa ja kulttuuria yhdistänyt hanke sisälsi kuukausittaisia tapahtumia, käyttötaideteoksia, Unelmapuisto-suunnitelman ja 8 uutta kulttuurikuntou-lureittia	Turun kaupungin kulttuuriasi-ainkeskuksen kanslia ja Turun kaupungin liikuntapalvelu
LogoMotion Turku 2011 Party	Vuoden avajaisjuhlat Logomossa, jossa 10 yhtyettä ja useita dj-vieraita	Eastway Sound & Lightning Oy
Lähiuoka Turussa	Lähiuokakonsepti kahdeksassa Turun ravintolassa	UBC/ympäristösihteeristö
Muinaistulien yö	Tulen sytyttämisen haastekampanja Itämeren suojelemiseksi elokuun viimeisenä lauontaina yhdessä mm. Tallinnan ja Riikan kanssa	Turku 2011 -säätiö
Muistettu kaupunki	Muistelutyöpajoja turkulaisvanhusten kanssa ja muistoihin pohjautuvat muistelureitit	Taideyhdistys Olohuone ry

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)
19.5.2011 (pysyvän reitin avajaiset)	13	450	10 000 €	148 480 €
21. - 22.5.2011	67	15 545	281 389 €	305 897 €
15.7. - 30.8.2011	36	17 000	26 700 €	38 133 €
21. - 27.7.2011	33	507	38 000 €	51 333 €
16.1. - 6.11.2011	288	33 118	169 077 €	173 896 €
23.4.2011	1	4000	1 005 €	3 068 €
28.5.2011	1	650	5 000 €	10 772 €
20.1. - 14.12.2011	444	13 050	39 157 €	213 713 €
5.12.2010 - 28.8.2011	21	6263	20 000 €	76 458 €
hanke käynnistyi vuonna 2009	28	15 356	220 750 €	855 716 €
15.1.2011	1	3500	118 850 €	181 750 €
2009 - 2011	8	584	0 €	50 000 €
27.8.2011	1	*		
9.5. - 12.6.2011	13	2450	7 471 €	21 354 €

* Kävijät mukana The Culture 2011 Tall Ships Regatan / The Elements -esityksen tiedoissa

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
Neitsytperunafestivaali	Uuden sadon perunan arvostusta nostettiin Varvintorilla festivaalilla	Lounais-Suomen ruokakulttuurijärjestys Kaffeli ry
NYT2011 Naantalin ja Raision nykyaiteenkesä	Nykyaiteiden näyttely Naantalissa ja Raisiossa kaupunkilaisten henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi	Naantalin ja Raision kaupungit
Pata, Sandaali ja Virkattu telttä	Kolme installaatiota muodostuivat ympäri maailman pakolaisnaisilta koottuista esineistä ja tarinoista	Shiffa ry
Pimeyden 876 sävyä	Pimeys-temaan keskittyvä noin 20 eri tapahtumakokonaisuuden sarja näyttelyitä, konsertteja, luentoja, antologioita, kaupunkitaideteoksia ja esityksiä Turussa ja Salossa	Turun kaupungin kulttuuriasiainkeskuksen kanslia
Saarten Triennaali	Turun saarilla yhteisöllisesti ja asukaslähtöisesti toteutettu tapahtumien ja näyttelyiden sarja	Hirvensalo-seura ry
Salon 2011	Salon kaupungin oma ohjelmakokonaisuus, joka korosti arjen kulttuuria, yhdessä tekemistä ja paikallisuutta	Salon kaupunki
Sillanrakentajat	Integroidun taiteen ja kulttuurin hanke toteutti vammaislokuva festivaalin, integroidun tanssin ja teatterin päivät, suunnittelukilpailun sekä TaiKa-festivaalin	Kynnys ry
Speak No Evil	Keskiaikaiseen kulkueäytelmäperinteeseen pohjautuva, 400 hengen yhteisöllinen nukketatteri, musiikki- ja videoesitys Turun linnan puistossa	CulturaMobila rf
Syksyn Sato	Lähi- ja luomuruuan tuottajat esittäytyivät Turun kauppatorilla	Event Company Rami Lehtinen Ky
Taidepyöriä ja pyörätaiteilijoita	Maksuttomat polkupyörien tuunauspajat, jotka huipentuivat Taidepyörätahtumiin ja taidepyörien huutokauppaan	Valonia - Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus
Taiteilija naapurina	Yhteisö- ja ympäristötaideprojekti aktivoi kaupunkilaisia ja elävöitti arkista elinympäristöä erityisesti keskustan ulkopuolisilla asuinalueilla	Turun kaupungin kulttuuriasiainkeskuksen kanslia
The Culture 2011 Tall Ships Regatta	Kulttuuripääkaupunkivuoden kunniaksi järjestetty vanhojen purjealusten regatta Liettuasta Turun kautta Puolaan	Turun kaupunki
Turku 2011 Pihakilpailu	Pihakilpailu eri asumismuotojen ja julkisten alueiden pihoille Turun alueella	Turkuseura-Åbosamfundet ry
Turku 365	Kaupunkitaidehanke, joka koostui julkiseen tilaan asukkaiden kanssa toteutetuista esityksistä ja teoksista sekä vuorovaikutteisista kalenteri- ja verkkosisällöistä	Kaupunki 365 ry

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)
17. - 19.6.2011	1	4000	45 000 €	39 835 € *
12.6. - 14.8.2011	*	**	0 €	36 656 €
23.2. - 27.10.2011	172	9014	83 000 €	169 016 €
10/2010 - 12/2011	265	13 0167	226 731 €	727 512 €
27.1. - 7.12.2011	48	12 000	15 000 €	70 746 €
16.1. - 10.12.2011	202	19 300	24 500 €	239 694 €
13.4. - 3.12.2011 (tapahtumat)	52	1780	55 758 €	161 243 €
29.10.2011	12	3000	90 000 €	169 333 €
10.9.2011	6	5010	10 990 €	11 993 €
5.3. - 3.4.2011 (pajat) ja 27.4.2011 (tapahtuma)	11	1742	16 800 €	35 039 €
vuosi 2011	54	4424	70 500 €	123 458 €
26. - 28.8.2011	40	350 000	0 €	900 000 €
15.6. - 30.11.2011	8	270	6000 €	7 481 €
1.1. - 31.12.2011	134	50 440	313 989 €	374 762 €

* Ylijäämä käytetty vuoden 2012 festivaalin järjestämiseen

* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä
** Pysyvien teosten ja ulkoilmanäyttelyiden kävijöitä ei kirjattu tapahtumien kävijämääriin

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
Turku Colourscape Festival	Kupittaaanpuiston sadan värikkään kuplan kammiolabyrintissä nautittiin värimaailmasta, konserteista ja vauvojen värikylyistä. Colourscapen vierailun aloitti ja päätti Music of the Spheres -esitys Aurajoessa	Eye Music Trust
Turku Grand Prix -alamäkiäjä	Turun Taidemuseonmässä järjestetty rinne- ja mäki-autojen kilpailu oli avoin ja ilmainen yleisötapahtuma	R-Beat Oy
Turku lautasella -kirja	Kuvaus turkulaisesta ravintola- ja ruokakulttuurista	TS-Yhtymä Oy, Turun Sanomat
Tällä puolen, tuolla puolen -avajaisesitys	Kansainvälisten ja kotimaisten ammattilaisten sekä satojen vapaaehtoisten toteuttama suurshow avasi vuoden Aurajoen rannoilla	Walk the Plank
Yksinkertaisesti hyvää Uudestakaupungista	Lähi- ja luomuruokaa sekä perinteitä korostanut ruokakulttuurihanke	Uudenkaupungin kaupunki
2000 & 11 omakuva	Kotimaisten ja kansainvälisten taiteilijoiden työpajoissa syntyi 2600 omakuva, projektiesitys ja kirja, jotka esiteltiin näyttelyissä Turussa ja Helsingissä	Turun AMK, Taideakatemia, kuvataiteen koulutusohjelma
BOX	Minna Maija Lappalaisen ja Kati Immosen digitaalisilla metallilevykollaaseilla kaunistettiin 25 Turun keskustan sähkökaappia	Turun Taiteilijaseura ry
Carl Larsson	Suurnäyttely taiteilijan elinympäristön ja läheisten vaikutuksesta hänen taiteeseensa	Konstföreningen i Åbo - Turun Taideyhdistys ry / Turun taidemuseo
Close Your Eyes and Tell Me What You See	Kansainväliset kuratointikurssit ja Studia Generalia -luennot sekä 12 kansainvälisen taiteilijan näyttely Göteborgin taidemuseossa ja Turun tähtitornimäellä	Stiftelsen Pro Artibus
Contemporary Art Archipelago	Nykytaidenäyttely Turun saaristossa koostui 23 osin paikkasidonnaisesta teoksesta kansainvälisiltä ja saaristossa asuvilta taiteilijoilta teemanaan saaristo ja sen tulevaisuus	Länsi-Turunmaan kaupunki
EDEN II	Tea Mäkipään teos osana Contemporary Art Archipelago -näyttelyä	Länsi-Turunmaan kaupunki
EU-Man Boat	Kansainvälisten taiteilijoiden Halistenkoskelle tekemä veneaiheinen näyttely maahanmuuttoteemasta	EU-MAN European Union Migrant Artists' Network
European Eyes on Japan	Kalle Katailan ja Krista Mölderin valokuvanäyttely japanilaisuudesta toteutettiin EU-Japan Fest komitean tuella	Turku 2011 -säätö
Flux Aura 2011	Ympäristö- ja poikkitaiteellinen hanke, joka toi Aurajokivarteen mm. haahkat, päivänkakkaran ja 10 muuta teosta	Turun Taiteilijaseura ry

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)
23.7. - 14.8.2011	122	27 596	50 391 €	147 450 €
21.8.2011	3	5000	40 000 €	56 533 €
kirja julkaistu 10/2010	20	10	0 €	*
15.1.2011	1	80 000	500 033 €	500 033 €
vuosi 2011	20	3240	17 500 €	28 566 €
5.10.2011 - 15.1.2012 (näyttelyt)	131	1680	166 994 €	264 114 €
17.7.2011 (pysyvien teosten julkistus)	*	**	10 600 €	21 360 €
16.9.2011 - 8.1.2012	93	50 200	60 000 €	291 980 €
21.9. - 30.11.2011	8	1548	42 100 €	198 609 €
18.6. - 30.9.2011	50	40 040	247 297 €	534 878 €
18.6. - 30.9.2011	*	5000	26 000 €	30 236 €
12.8. - 15.9.2011	2	1625	0 €	18 000 €
21.9. - 16.10.2011	*	1000	20 883 €	20 883 €
20.6. - 31.8.2011	60	10 600	175 677 €	241 545 €

* Tieto ei saatavilla raportin mennessä painoon

* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä
** Pysyvien teosten ja ulkoilmanäyttelyiden kävijöitä ei kirjattu tapahtumien kävijämääriin

* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä

* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
Jatulintarhat	Uusia jutulintarhoja rakennettiin asukkaiden toimesta Lemuun, Turkuun, Saloon ja Paimioon	Maskun kunta, vapaa-aikatoimi
Johan Verkerkin valoteos	Härän tähtikuvio -valotaideteos kerrostalon päädyssä Härkämäessä avasi kaupunginosaviikot	Härkämäkiseura ry
Kiasma / ARS11: Eija-Liisa Ahtila ja Isaac Julien	ARS11-mediataideteokset: Eija-Liisa Ahtila "Where Is Where?" ja Isaac Julien "Western Union: Small Boats"	Nykytaiteen museo Kiasma, Kiasman Tukisäätiö ja Turku 2011 -säätiö
Kohtaa Sarja Kuvia	Sarjakuvia kaupunkikuvassa ja kirjastossa mm. liikennemerkkien ja muovipatsaiden muodossa	Turun Sarjakuverho ry
Liisa ihmemaassa	Suurin Suomessa nähty nykyvalokuvataiteen näyttely	Suomen valokuvataiteen museo ja Turku 2011 -säätiö
Martha Schwartz - Barkeripuisto	Aurajokivarressa sijaitsevan puiston kunnostussuunnitelma kuulun maisema-arkkitehdin johdolla	Turun kesäyliopisto
Meidän perhe	Valokuvaaja Tuomo Mannisen turkulaisista maahanmuuttajista kertova kuvasarja heijastettiin Turun pääkirjaston julkisivuun	Turku 2011 -säätiö
Nosturitaide	Telakkanosturin yhteyteen toteutettu Tarja Ervastian taideteos juhlisti vuoden päättymistä ja jäi pysyväksi muistoksi jokirantaan	Turun kaupungin kulttuuriasiankeskus, Turun museokeskus
Nothing Happens for a Reason	Saksalaistaiteilija Tobias Rehbergerin, Artekin ja Sis.Delin toteuttama kahvila ja instaallitio	Turku 2011 -säätiö
Olet kaunis!	Kolmeen eri kaupunkitilaan asukkaiden kanssa kukkasipuleilla toteutettu ympäristötaideteoskokonaisuus	Suunnittelutoimisto BOTH Oy
Only a Game?	Ilmainen ja interaktiivinen koko perheen näyttely jalkapallokulttuurista	Album (Belgia)
Punasiirtymä	Valo- ja äänitaideteos Turun ratapihan ylittävällä sillalla	Petteri Nisunen Oy ja Turku 2011 -säätiö
Remains	Espanjalaistaiteilija Vhilsin laivan keulateos kunnioittaa Turun historiaa merenkulun kaupunkina	Spearfish Ltd
Rosario	Taiteilija Saara Ekströmin suomalaista Maaria-myyttiä tulkitseva videotriptyykin Rosario Turun linnassa	Turun kaupungin kulttuuriasiankeskus, Turun museokeskus

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)	
6.3. - 31.10.2011 (tapahtumat kpk-vuonna)	20	2350	7 020 €	22 728 €	
16.1.2011 (pysyvän teoksen julkistus)	1	400	8 500 €	25 719 €	
16.1. - 18.12.2011	*	38 396	49 188 €	116 117 €	* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä
1.6. - 4.9.2011	6	*	25 200 €	30 321 €	* Pysyvien teosten ja ulkoilmanäyttelyiden kävijöitä ei kirjattu tapahtumien kävijämääriin
16.1. - 18.12.2011	13	38 396	83 082 €	283 995 €	
suunnitelma valmistui 2010	11	120	83 200 €	83 200 €	
2. - 16.4.2011	2	*	16 335 €	16 335 €	* Pysyvien teosten ja ulkoilmanäyttelyiden kävijöitä ei kirjattu tapahtumien kävijämääriin
17.12.2011 (pysyvän teoksen julkistus)	*	**	30 099 €	30 099 €	* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä ** Pysyvien teosten ja ulkoilmanäyttelyiden kävijöitä ei kirjattu tapahtumien kävijämääriin
16.1. - 18.12.2011	*	**	94 671 €	94 671 €	* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä ** Kävijät mukana Logomon tiedoissa
vuosi 2011	3	1000	10 000 €	28 477 €	
16.1.2011 - 15.4.2012	*	**	130 000 €	130 000 €	* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä ** Kävijät mukana Logomon tiedoissa
14.1. - 27.3.2011	*	**	48 250 €	48 250 €	* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä ** Pysyvien teosten ja ulkoilmanäyttelyiden kävijöitä ei kirjattu tapahtumien kävijämääriin
9.8.2011 (pysyvän teoksen julkistus)	*	**	89 306 €	89 306 €	* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä ** Pysyvien teosten ja ulkoilmanäyttelyiden kävijöitä ei kirjattu tapahtumien kävijämääriin
12.8.2011 - 29.1.2012	2	35 185	18 290 €	29 790 €	

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
SaunaLab	Saunakulttuuri ja taide yhdistyvät kaupunkitilaan tuoduissa käyttötaidesau-noissa Hot Cube, The Sounding Dome, Sauna Solaris ja Sauna Obscura	Turun kaupungin kulttuuriasi-ainkeskus, Turun museokeskus
Savi kaupungissa	Hanke toi Turkuun pysyvät keramiikkataideteokset: Karin Widnäsän Kimono, Pekka Paikkarin Iglu ja Kim Simonssonin Temppele	Atitudi Ky
Sisäiset maisemat	Japanilaisten keramiikkataiteilijoiden ja suomalaisen valokuvataiteilijan tur-kulaisvanhusten muistoihin pohjautuva näyttelykokonaisuus Turun linnassa	Valokuvakeskus Nykyaika ry
Tom of Finland	Suomen tunnetuimman kuvataiteilijan homoeroottisten töiden retrospektiivi	Homotopia (Unity Theatre Limited), Tom of Finland Foundation & Turku 2011 -säätio
Tuli on irti!	Tulta interaktiivisesti esitellyt vuoden nimikonäyttely	Turun kaupungin kulttuuriasi-ainkeskuksen kanslia
Turku kuuntelee	Äänitaidehankkeeseen kuului kolme kansainvälisen taiteilijan ääniteosta ja vuoden avajaisissa ensiesityksen saanut Simo Alitalon säveltämä Aurajoki-sinfonia	Suomen Akustisen Ekologian Seura ry
Turkulaiset	Konttinäyttely esitteli humoristisesti Turku ja turkulaisia kulttuuripääkau-pungiksi hakeneissa kaupungeissa, Helsingissä ja Turussa	Serlachius-museot
Turku-Pietari-Köln	Taiteilija Vesa Aaltosenideoima valokuvaprojekti esitteli nuorten työpa-joissa ottamia kuvia kaikissa kolmessa kaupungissa	Turun kaupunki, Kasvatus- ja opetusvirasto, Puolalanmäen lukio
Tutkimusmatka Itämerellä	Itämeren teemaa käsitelleessä hankkeessa purjehdittiin kaarnalaivalla Viroon, toteutettiin Kohina-paviljonki ja tehtiin levistä käyttötaidetta	Capsula ry
Urban Nature-semi-naari	Kansainväliset, monialaiset seminaarit ja työpajat luonnon ja puutarhan terveydellisistä vaikutuksista	Turun kesäyliopisto
Usko, toivo ja rakkaus	Hirvensalon taidekappelissa esitetty espanjalaistaiteilijoiden kutsunäyttely	Taidekappelin taidetoimikunta
Viimeinen Ehtoollinen ja Passio	Kokonaisuus, jossa Turun tuomiokirkossa taiteilijoiden Pauno Pohjolaisen sekä Francine LeClercqin installaatiot sekä Tanssiteatteri ERIn Passio-tanssiteos	Turun ja Kaarinan seurakun-tayhtymä
WÄINÖ! -kuvanveisto-näyttely 2011	Toi yhteen kuvanveiston konkareita ja nuoria Galleria Maaret Finnber-gin, Turun Piirustuskoulun paviljongin ja Turun kaupunginkirjaston pihan kutsunäyttelyissä	Wäinö Aaltosen Seura ry

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)
1.6. - 31.8.2011	3	5000	230 466 €	302 963 €
15.1. ja 21.6.2011 (pysyvien teosten julkistukset)	7	200	208 770 €	410 368 €
17.6. - 30.10.2011	2	55 151	33 250 €	69 660 €
16.1. - 18.12.2011	10	38 396	*	82 548 €
16.1.2011 - 31.7.2012	1363	112 977	824 467 €	1 828 496 €
15.1. ja 26.5. - 30.8.2011	56	66 500	151 600 €	169 193 €
27.8. - 10.10.2010 (kiertue) ja 6. - 23.6.2011 (Turku)	9	22 172	176 718 €	403 960 €
18.8. - 31.10.2011 (näyttelyt)	31	*	70 482 €	147 406 €
28.5. - 31.8. (näytte-ly) ja 20. - 30.10.2011 (esitys)	14	10 000	73 000 €	249 830 €
8. - 9.9.2011	4	276	25 000 €	103 797 €
1.5. - 28.8.2011	62	13 400	6000 €	27 451 €
18.4. - 31.7.2011	16	67 000	103 880 €	252 344 €
4.5. - 26.6.2011	2	3000	18 042 €	21 542 €

* Taloudellinen vastuu säätiiöllä, nettovoitollinen

* Pysyvien teosten ja ulkoilmanäyttelyiden kävi-jöitä ei kirjattu tapahtumien kävijämääriin

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
ARKturku	Arkkitehtuurinäyttely Turun pääkirjastossa nykyarkkitehtuurista sekä klassikoista videoteosten muodossa	Visual Aspect Ay
Jokipaviljonki -kilpailu	Säätiön järjestämällä kilpailulla etsittiin Aurajokeen esitys- ja juhlatilaa, joka olisi samalla taideteos	Turku 2011 -säätiö
Modernismi ja puun ulottuvuudet	Alvar Aallon huonekalutuotantoa ja puurakentamista esitelty näyttely Galleria Maaret Finnbergissä	Kaarinan kaupunki
Muotoilijan kädenjäljet Turussa	Turkulaisten muotoilijoiden työn esiinnostamista Muotoilubongaus-kartan, tapahtumien ja verkoston avulla	Teollisuustaitteen Liitto Ornamo ry
Pudelma -paviljonki	Kaupungintalon puistikkoon toteutettiin Pudelma arkkitehti Eero Lundenin johdolla	Columbian yliopisto, Oulun yliopisto ja Aalto-yliopisto
Tarinamatot	Nosti suomalaisen räsymaton imagoa osana kansankulttuuria järjestämällä kuteiden leikkuutapahtuman sekä useita mattoaiheisia näyttelyitä ja koulutuksia	Varsinais-Suomen käsi- ja taideteollisuus ry
Turku Design ILMIO	Turkulaista muotoiluosaamista ja verkostomaista toimintaa esiin nostanut kokonaisuus	Klo Design Oy
Turku-Tallinn Fashion Awards	Opiskelijoille suunnattu vaatesuunnittelukilpailu, jossa haettiin kestävän kehityksen mukaisia ja voimaannuttavia vaatteita	Yrkeshögskolan Novia
Alkumeri	Samppalinnan maauimalassa järjestetty ikärajan festivaali, jonka musiikki oli sitä varten räätälöityä ja jonka ohjelmassa korostui hyvinvointi eri muodoissa	Zontik Oy
Arvo Pärt: Adam's Lament	Virolaissäveltäjä Arvo Pärtin Istanbuliin 2010 säveltämän kuoroteoksen esitys Mikaelinkirkossa	Turku 2011 -säätiö
Biisilinna	Työpaja ja seminaari lauluntekijöiden kouluttamiseksi ja kansainvälistämiseksi	Music Export Finland
Eerik XIV	Turun kaupungin tilaama suurproduktio esitettiin neljä kertaa Logomo-salissa, jonka se vihki käyttöön	Turun musiikkijuhlasäätiö
Ergo	Ilkka Niemeläisen teknologiaa hyödyntävää dramatisoitua musiikkiesitystä tähditti lauluyhtye Rajaton	Musicmakers Oy
Flame-jazzklubit	28 jazz-konserttien sarja Turun klubeilla ja konserttisaleissa	Suomen Jazzliitto ry

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)	
3.6. - 30.7.2011	*	32 010	27 500 €	62 478 €	* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä
9. - 30.9.2011 (kolme paviljonkia -näyttely)	*	**	92 845 €	92 845 €	* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä ** Pysyvien teosten ja ulkoilmanäyttelyiden kävijöitä ei kirjattu tapahtumien kävijämääriin
1.12.2010 - 6.2.2011	*	3000	20 000 €	61 945 €	* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä
12.5.2011 (reitit avajaiset)	23	5777	15 000 €	75 324 €	
19.8.2011 (teoksen julkistus)	*	**	15 447 €	15 447 €	* Tapahtumat merkitty näyttelypäivinä ** Pysyvien teosten ja ulkoilmanäyttelyiden kävijöitä ei kirjattu tapahtumien kävijämääriin
11.1. - 27.10.2011 (tapahtumat)	328	21 493	124 858 €	274 788 €	
9. - 15.5.2011 (Turku Design Festival)	18	8000	87 536 €	112 613 €	
3/2011 - 10/2011	3	*	0 €	27 000 €	* Tieto ei saatavilla raportin mennessä painoon
6. - 7.8.2011	1	1000	90 000 €	134 185 €	
7.12.2011	1	391	40 469 €	45 967 €	
8. - 11.5.2011	3	50	19 000 €	90 748 €	
22. - 29.11.2011	7	8390	290 000 €	1 058 838 €	
18. - 20.3.2011	3	3714	120 000 €	241 804 €	
4.2. - 9.12.2011	32	5514	50 000 €	121 106 €	

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
Henrik ja Noitavasara -kansanooppera	Kansanooppera 1600-luvun noitavainoista syntyneen kahden kuoron, orkesterin ja solistien yhteistyönä Turun linnan pihalle	Åbolands Kammarkör rf
Loisto-konserttisarja	Länsirannikon musiikkifestivaalien järjestämä konserttisarja eri puolilla saaristoa ja Logomossa	Pori Jazz 66 ry
Mariinski-teatterin orkesteri ja Valeri Gergiev	Mariinski-teatterin orkesteri vieraili Valeri Gergievin johdolla kahdessa konsertissa	Turun musiikkijuhlasäätiö
Meedio	Kari-Pekka Toivosen ohjaama kamariooppera vanhassa elokuvateatteri Dominossa yhdisti esityksiin keskustelutilaisuuksia	Saaristo-oopperayhdistys ry
Opera d'Alvilda in Abo	Vuonna 1692 sävelletyn oopperan libretton tutkimustyö ja ensiesitys tarinan oikealla huipennuspaikalla Turun linnan pihalla	Oopperakamari ry
Puolustushallinnon hankkeet	Suomen Puolustushallinto tuotti Kulttuuripääkaupunkiin MILjazz-ilmaiskonsertin Aurajokirannassa ja Tattoo 2011 -sotilasmusiikkishown HK-Areenalla	Puolustusministeriö
Pääsiäisen Ilo!	TFO ja Turun kuorot: J.S. Bachin Matteus-passion Mendelssohn-versio Logomossa ja Graunin Pääsiäisoratorio Turun tuomiokirkossa	Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä
Romanit - tuntematon vähemmistöme	Romanikulttuurien esiintuomista seminaarissa sekä romanitaiteilijoiden klassisen musiikin konsertissa	Turun Seudun Romanit ry
Soivat kirjeet -konserttisarja	Pohjoismaisen yhteistyön konserttisarjassa matkattiin vanhaa postitietä Tukholmasta Ahvenanmaan ja Kustavin kautta Turkuun	Kulturföreningen Katrina rf
Solistina Turku	Turkulaisilta kerättyihin Turku-aiheisiin kaitafilmeihin perustunut konsertti	Mikkelin ammattikorkeakoulu Oy
Sävölsilta	Turun filharmonisen orkesterin verkkokonserttipalvelu ja juhlakonsertit	Turun kulttuuriasiaksekskus, Turun filharmoninen orkesteri
Turku 2011-klubit Dynamossa	Klubi-illoissa esiintyi ajankohtaisia elektro-, pop- ja rockmusiikin artisteja Suomesta ja ulkomailta	Appelsiini Klubi Oy
Turku 2011-klubit Klubilla	Klubi-illoissa esiintyi ajankohtaisia elektro-, pop- ja rockmusiikin artisteja Suomesta ja ulkomailta	Turun Kulttuurikamari Oy
Turku Modern Experiment	Konserttitapahtuma yhteistyössä Kokeellisen elektroniikan seuran ja Titanik-gallerian kanssa osana Turku Modern -festivaalia	Sähkö Recordings TG Oy

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)
27.8. - 4.9.2011	13	2928	80 000 €	388 198 €
28.4. - 22.7.2011	17	3870	164 345 €	318 221 €
11. - 12.8.2011	2	2004	44 000 €	165 093 €
14. - 22.10.2011	6	1000	47 700 €	77 300 €
5. - 17.8.2011	28	5364	140 000 €	427 644 €
27.8. ja 14.9.2011 (tapahtumat)	3	40 000	0 €	165 000 €
9.3. ja 24.4.2011	2	1500	84 280 €	169 654 €
8.4.2011	2	170	20 000 €	20 941 €
15.6. - 7.8.2011	22	2100	50 000 €	93 234 €
14.4.2011	7	300	46 354 €	88 712 €
5.1. - 3.12.2011	30	189 397	145 000 €	899 858 €
21.1. - 14.11.2011	8	1000	20 400 €	24 570 €
19.2. - 19.11.2011	6	*	25 360 €	61 700 €
21. - 24.7.2011	4	1000	22 410 €	31 142 €

* Tieto ei saatavilla raportin mennessä painoon

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
Viva la Diva!	Kotikaupunkiinsa paluun tehnyt oopperalaulaja Karita Mattila hurmasi yleisön kahdessa konsertissa Turun linnan puistossa	Live Nation Finland Oy
12 Karamazovia	Ohjaaja Kristian Smedsin yhdessä nuorten virolaisnäyttelijöiden kanssa työstämä teos Dostojevskin Karamazovien veljeksistä esitettiin Turussa, Tallinnassa, Berliinissä, Hampurissa ja Riikassa	Smeds Ensemble ry
1827 Infernal Musical	Hevimusikaali vuoden 1827 Turun palosta	Turun Nuori Teatteri - Åbo Unga Teater ry
Abduction of Europa	Venäläisen Engineering Theatre AKHEN ja turkulaisten nukketheateriopiskelijoiden ja -ammattilaisten yhteistyönä syntynyt esitys Sämpälän maauimalassa	Turun AMK, Taideakatemia, esittävän taiteen koulutusohjelma
Anna palaa!	Turun Ylioppilasteatterin kansainvälinen opiskelijateatterifestivaali, yleisöseminaari ja keskustelutilaisuus harrastajateattereiden kansainvälisestä toiminnasta	Turun ylioppilasteatteri ry
Blackmarket	Tapahtumassa saattoi keskustella 52 asiantuntijan joukosta valitsemansa henkilön kanssa hiljaisuudesta tai salakuunnella muiden käymiä keskusteluja	Mobile Academy
Borrowed Light	Tero Saarinen Companyn ja vanhan musiikin kokoonpanon The Boston Cameratan suurteos	Into Liikkeessä ry / Tero Saarinen Company
Cirque Dracula	Kansainvälisten huippuesiintyjien sirkusvarietee Mannerheimipuistoon kesäksi rakennetussa peiliteltassa	ArtTeatro ay
ERI-klubit	Kuusi tieteitä ja tanssitaideita yhdistänyttä klubi-iltaa	Tanssiteatteri Erin Kannatusyhdistys ry
Esittävän taiteen toukokuu	Turun Kaupunginteatterin festivaaleilla esityksiä Suomesta, Itämeren alueelta ja Euroopan laidoilta	Turun kaupungin kulttuuriasiainkeskus, Turun Kaupunginteatteri
Future Circus -festivaali	Kansainvälinen sirkusfestivaali sisälsi korkeatasoisia, helposti saavutettavia, ennakkoluulottomia ja kokemuksellisia sirkusesityksiä kaikille ikäryhmille	Turun ammattikorkeakoulu, Taideakatemia, esittävän taiteen koulutusohjelma
Hair - Keski-ikäisten hiukset	128 tavallisen turkulaisen tekemä Hair-musikaali ammattilaisten ohjauksessa	Turun kaupunki Sosiaali- ja terveystoimi
Haitaripainia & Taistelu	Kimmo Pohjosen painiurheilua ja haitarimusiikkia yhdistänyt Haitaripainia toimi vuoden promotioesityksenä. Taistelu oli Kari Heiskasen ohjaama visuaalisten efektien kuvittama suurteos Paavo Nurmen stadionilla	Popzoo Promotions Oy / Eastway Sound & Lighting Oy
John-Eleanor	Nukketheateriesitys aikuisille 1300-luvulla eläneestä englantilaisesta ristiinpukeutujasta	Esittävän Taiteen Yhdistys Elefantti ry

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)
19. - 22.8.2011	2	8000	120 000 €	550 000 €
4.10. - 24.11.2011	35	3870	45 889 €	176 704 €
21.1. - 15.5.2011	45	29 500	50 000 €	314 151 €
12. - 15.10.2011	5	923	35 750 €	69 991 €
7. - 10.4.2011	39	1721	19 600 €	51 917 €
20.10.2011	1	200	114 309 €	114 309 €
6. - 7.5.2011	2	2069	31 180 €	82 482 €
23.6. - 14.8.2011	42	9170	170 000 €	379 730 €
19.2. - 19.11.2011	8	703	20 000 €	49 985 €
2. - 22.5.2011	46	3512	186 227 €	541 485 €
17. - 26.8.2011	32	15 000	132 453 €	347 905 €
13. - 20.2.2011	32	8438	60 000 €	188 798 €
22.4. - 22.8.2010 & 31.8. - 3.9.2011	15	8500	240 000 €	515 612 €
18.2. - 29.4.2011	18	804	20 000 €	28 478 €

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
Joutomaa	Näytelmä joutomaista ja Raunistulan asukkaiden tarinoista vanhalla tehdasalueella esitettynä	Luojakunta ry
KekriFest	Nykykansantanssin- ja musiikin festivaali Logomossa, Kärenilla ja Turun tuomiokirkossa	Läntinen tanssin aluekeskusyhdistys ry
Kylämatka	Yhdeksän varsinaissuomalaisen kylän muistoista tehtiin näytelmät ammattiohjaajien johdolla	Framil ry, Framil rf
Mieletön oopperan historia	Humoristinen esitys oopperan stereotyyppioista	Linnateatteri yhdistys ry
Mikropatia! -festivaali	Koko vuoden kestänyt kaupunkitaidetapahtuma tarjosi mikrokokoisia teatteriesityksiä julkisissa tiloissa	Sixfingers Teatteriyhdistys ry
New Baltic Drama	Itämeren alueen kirjoittajille suunnatun näytelmäkirjoituskilpailun tuloksena syntyi neljä uutta näytelmätekstää, jotka esitettiin Suomessa, Ruotsissa, Virossa ja Venäjällä	Turun kaupungin kulttuuriasiankeskus, Turun Kaupunginteatteri
Nukketeatterijuhla TIP-Fest	Kansainvälisillä nukketeatterifestivaalilla nähtiin esityksiä 13 eri teatteriryhmältä	The Turku International Puppetry Connection ry
Performanssi 2011	Kansainvälinen performanssitaiteen festivaali Turussa, Helsingissä, Riikassa ja Hampurissa	MUU ry
Pirjon paras päivä	Animaatiota ja nykysirkusta yhdistelleessä esityksessä käsiteltiin yksinäisyyttä ja mielenterveyttä	Varieteeyhdistys Kasataide ry
Skarvholma Gästhamn	Harrastaja- ja ammattilaisteatterien sekä Länsi-Turunmaan kaupungin yhteistyössä syntynyt ruotsinkielinen revyy Paraisilla ja Turussa	Länsi-Turunmaan kaupunki
SOJIKU -nykytanssiteossarja	Koreografi Niina Airaksisen neliosainen suomalais-japanilainen tanssiteossarja japanilaisista ilmiöistä, estetiikasta ja mentaliteetista	Cultural Youth Centre - Kulttuurinen nuorisokeskus ry
Tanssiva torni	Aurinkobaletin 30-vuotisjuhlateos 10-metrisessä terästornissa, johon venäläisohjaaja Sasha Pepeljajev loi monitaiteellisen esityksen	Aurinkobaletin kannatusyhdistys ry
Tarinoiden toukokuu	Improvisaation perustuva tarinateatterihanke toteutettiin turkulaisille maahanmuuttajille ja lietolaisille kulttuuripääkaupunkivuonna 70 vuotta täyttäneille henkilöille	Metropolia Ammattikorkeakoulu, esittävän taiteen koulutusohjelma
Thalia-gaala	Valtakunnallinen teatterialan gaalan toteuttaminen suorana TV-lähetyksenä Logomosta	Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto ry

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)
18.8. - 28.8.2011	15	406	40 500 €	62 886 €
14. - 16.10.2011	7	950	32 000 €	48 599 €
11.6. - 28.8.2011	214	3422	36 300 €	77 148 €
26.1. - 31.12.2011	14	3523	45 600 €	130 271 €
26.11.2010 - 22.11.2011	152	4508	25 000 €	35 931 €
9. - 19.11.2011 (festivaali)	12	448	124 198 €	406 873 €
18. - 22.11.2011	75	3000	25 000 €	85 266 €
27. - 29.5.2011	29	2180	35 000 €	101 048 €
9.11. - 16.12.2011	17	397	28 247 €	40 405 €
1.10 - 31.12.2011	27	4831	30 000 €	222 110 €
22. - 27.3.2011 (esitykset)	48	3078	35 000 €	137 800 €
14. - 30.4.2011 (esitykset Turussa)	31	9278	150 000 €	483 813 €
11. - 15.5.2011	3	280	1335 €	14 005 €
27.3.2011	1	600	30 000 €	134 559 €

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
The Elements	Tulitaidetta ja ilma-akrobatiaa Aurajoen yllä	Helsingin sirkusammattilaiset ry
Turun Palo	Kaksiosainen tanssiteos, jossa Kihlakahvit kiehumaan esitteli vuoden 1827 elämää Luostarinmäellä ja Ilmiliekeissä kuvasi Turun palon katastrofia	Pojo Dans - Tanssia Pohjalla ry
Uki-Nyki	Nukketeatterikomedia Uudenkaupungin rauhasta ja New Yorkin sykkeestä	Esittävän Taiteen Yhdistys Elefantti ry
Vastakertomus2011	Kaksi näyttämöteosten kantaesitystä Tähtien hetki eli Kevyt kyyneläinen tarina ja Animalis, kansainvälinen Counter Histories 2011 -tapahtuma ja Trinh T. Minh-han elokuvien festivaali	Kolmas Tila - Tredje Rummet ry
2011 Mobiilianimaatio	Turkulaisten animaatio-opiskelijoiden 46 lyhyttä elokuvaa Turusta	Turun AMK, Taideakatemia, elokuvan ja television koulutus- ohjelma
Animoi	Turussa ja Porissa toteutettu yhteistyöhanke sisälsi näyttelyitä, taiteilijata- paamisia, animaatioesityksiä, työpajoja ja teemapäiviä	Konstföreningen i Åbo-Turun Taideyhdistys ry / Turun taidemuseo
Kiertotie	Suomessa, Venäjällä ja Virossa kuvattu ja esitetty elokuvahanke tutki maiden yhteistä historiaa ja muistoja	Atelier Limo
Klaffi	Toteutti kolmen tunnin kestoisia lyhytelokuvatyöpajoja ammattilaisten ohjauksessa	Frame Graphics Oy
Live 2011 Grand Prix	Maailmanlaajuinen kilpailu ja tapahtuma nosti esiin digitaalista mediaa, mediataiteilijoita ja -teoksia	Turku 2011 -säätio
Musicam Video	Kolmen poikkitaiteellisen musiikki- ja videoteoksen sarja, taiteilijasymposium ja konsertit Turussa ja Porissa	Poikkitaiteellinen yhdistys Poike ry
POLYGLOT	Eurooppalainen lyhytelokuvakilpailu, jonka voittajat tekivät lyhytelokuvat Turun saaristosta	NISI MASA
Taistelu Turusta	Jouko Aaltosen puhutteleva dokumenttielokuva Turun kaupunkimiljöön muutoksesta ja vanhan rakennuskannan purkamisesta	Illume Oy
Burning Bridge Literary Agency	Turkulaisen kirjallisuuden ja seudullisen agentuuritoiminnan markkinointi- hanke koti- ja ulkomaille	Turku Burning Bridge ry
Nordiska Röster - Pohjoismaisia ääniä	Kaksi kansainvälistä tarinankerrontafestivaalia Turussa ja Turunmaalla	Tuotantoyhtiö Koti osk

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)
27.8.2011	2	23 000	90 321 €	147 000 €
2. - 4.9.2011	17	1230	31 000 €	82 518 €
12. - 27.8.2011	12	304	25 000 €	30 589 €
8.1. - 27.11.2011	54	1823	100 000 €	187 748 €
vuosi 2011	2	10 000	29 676 €	48 463 €
28.1.2011 - 8.1.2012	44	90 883	70 000 €	171 633 €
7. ja 17.12.2011 (esitykset Turussa)	2	350	83 154 €	127 110 €
4.5. - 27.8.2011	120	450	30 000 €	92 361 €
mediataidekilpailu 2010, installaatiot 2011	6	23 000	145 697 €	145 697 €
4.11. ja 2.12.2011 (konsertit)	7	300	90 000 €	162 013 €
18. - 19.6.2011 (eloku- vanäytökset)	23	50 000	85 000 €	111 500 €
9.4.2011 (dokument- tieleokuvan ensi-ilta)	34	2500	65 000 €	170 868 €
hanke käynnistyi vuonna 2009	37	900	71 271 €	145 514 €
29.3. - 29.11.2011	331	7950	128 269 €	290 099 €

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
Runomuotokuvat	Runoilijat tekivät sanoilla muotokuvia ihmisistä julkisilla paikoilla sekä vanhainkodeissa, sairaaloissa ja vankilassa	Kirjoittajayhdistys Kapustarinta ry
Studia litteraria	18 tunnetun suomalaisen kirjailijan avoin luentoseria aiheesta: Kuinka kirjani ovat syntyneet	Suomen kirjailijaliitto
Bongaa Oliopus Olius!	Luontoelämysesitys lapsille nukketatterin keinoin Turun kasvitieteellisessä puutarhassa ja lähimetsissä	Teatteriyhdistys SudenEnne ry
Bongaa Turun murkut	Muurahaisten elämää esiteltiin eri tavoin maastossa, kirjastossa ja internetissä	Turun eläin- ja kasvitieteellinen seura ry
Ekoteko! - nuoret Itämeren äärellä	Draamapedagogisia ohjelmia, työpajoja ja tapahtumia, joissa nuoret tutustuivat Itämereen	Performancesirkusyhdistys ry
Iki-Auran aikakeikaus	Tutki lasten kanssa oman asuinseudun historiaa ja koosti tapahtumista elokuvallisia tarinoita, joiden päähenkilöitä ovat lapset itse	ValoAurinko - lasten ja nuorten kulttuurin tuki yhdistys ry
Leikkivallankumous	Päiväkotien ja koulujen lapset valmistivat Turussa ja Salossa 50 leikkipihaa lähiympäristöjensä ekologisista materiaaleista	Aurinkoinen tulevaisuus ry
Old Spaces Living Art	Historialähtöisiä työpajoja koululaisten ja opiskelijoiden taideopetukseen sekä esityksiä mm. Turun linnaan	Turun AMK, Taideakatemia
Puppet Science and Fiction	Taiteellista ja matemaattista ajattelua yhdistänyt hanke osana yläkoulujen opetus suunnitelmaa	Teatteriyhdistys SudenEnne ry
Sam Body Plays	Luovaa taidelähtöistä toimintaa painottava kouluhanke huipentui festivaaliin, jonka pääesiintyjinä olivat oppilaat itse	Turun kaupunki, Kasvatus- ja opetusvirasto
Taikalampun Sytyke	Valtakunnallinen lastenkulttuurihanke toteutui taideprojekteina ympäri Suomen ja huipentui päätapahtumaan Turkuun	Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Pii Poon kannatusyhdistys ry
Tulevaisuuden retki - Turku 3011	12 turkulaiskoulussa pidetyissä libretto-, sävellys- ja lavastustyöpajoissa syntynyt lasten ideoma ooppera	ArtSoppa ry
Verso -sanataidetta lapsille	Sanataidetta perhepäivähoidon lapsille ja hoitajille	Turun Sanataideyhdistys ry
Åbo vid vatten	Turun ruotsinkielisten koulujen taidetyöpajoissa tehtiin taitelija Jan-Erik Anderssonin johdolla ympäristötaideteos ja kiipeilyteline Å-djuren koulujen pihaille	Åbo stad, Sektorn för fostran och undervisning

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)
2009 - 2011	84	1700	9 000 €	16 855 €
10.10. - 12.12.2011	9	360	7232 €	14 120 €
7. - 29.5.2011	59	729	18 000 €	35 645 €
7. - 29.5.2011	11	25 000	8000 €	24 311 €
30.10. - 4.11.2011 (nuorten ympäristöviikko)	61	2522	40 000 €	106 564 €
vuosi 2011	9	210	15 600 €	45 637 €
vuosi 2011	290	950	46 369 €	110 930 €
17. - 27.3.2011 (esitykset Turun Linnassa)	24	605	68 100 €	111 438 €
6.3.2011 (ensi-ilta)	16	407	12 490 €	33 466 €
25.1. - 27.5.2011	177	18 000	116 000 €	271 299 €
14. - 18.11.2011 (tapahtumaviikko)	446	40 223	149 500 €	293 023 €
1.2. - 17.2. ja 6. - 9.8.2011	53	3861	68 568 €	89 410 €
vuosi 2011	141	995	9500 €	13 500 €
3.6.2011 (avajaiset)	93	4050	37 300 €	71 360 €

Nimi	Lyhyt kuvaus	Päävastuutaho
Aboagora	Taiteiden ja tieteiden kansainvälinen symposiumi käsitteli valistuksen perintöä ja merkitystä osana Turun Musiikkijuhlia	Turun musiikkijuhlasäätiö
Archipelago Logic	CAA:n kanssa yhteistyössä tehty kansainvälinen symposium saariston kestävästä kehityksestä ja globaaleista saaristo-diskursseista	Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi
CREATIN'	Kolmen eri lähestymistavan tiedeohjelma tutki Turun luovaa infrastruktuuria ja Turku 2011 -mallia	Handelshögskolan vid Åbo Akademi, Företagets organisation och ledning professor Alf Rehn
International Science Day	Seminaari ja elokuvaesitys, jossa kansainväliset ja kotimaiset huippututkijat avasivat kvanttifysiikan maailmaa taiteiden keinoin	Turun yliopisto, Kvanttifysiikan keskus
Kerrottu ja koettu Turku	Naisten kaupunkiin ja Aurajoen muistitietoon teemoittunut tutkimushanke toteutti työpajoja, näyttelyitä ja liikkuvan historiahuoneen	Turun yliopisto, Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos
Kulttuuri, terveys ja hyvinvointi *	Sarja tieteiden ja taiteiden toiminnallisia työpajoja sekä seminaari, joilla kehitettiin taiteiden hyvinvointivaikutusten tutkimusta	Turun yliopisto, Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos
Kulttuuria vanhusten arkeen (Kuva)	Hanke toi yksilöllisen kulttuurisuunnitelman osaksi vanhusten ympärivuorokautista hoitoa turkulaisissa hoitoyksiköissä	Turun kaupunki, Sosiaali- ja terveystoimi
Olemisen monet tarinat	Kouluissa ja oppilaitoksissa toteutettu valokuvaterapiaa, draamaa, kirjallisuutta ja elokuvaa sisältänyt hanke lasten ja nuorten mielenterveyden edistämiseksi	Turun yliopisto, Koulutus- ja kehittämiskeskus Brahea
Osallisuuden luova voima *	Tutkimushanke kulttuuripääkaupunkiprosessin pitkäkestoista vaikutuksista ja hyvistä toimintamalleista	Turun Kaupparkeakoulu, Tulevaisuuden tutkimuskeskus
Street life	Katutilaan ja sen käyttöihin liittyvä tutkimushanke seminaareineen tutkimusaineistona erityisesti Turku365- ja Eurocultured-hankeet	Turun yliopisto, Maantieteen ja geologian laitos
Tieteen ja kulttuurin Turku - hyvinvoiva kaupunki	Neljän tiedekunnan tutkimushanke esitteli hyvinvointitutkimusta ja järjesti kansainvälisen CultWell-kongressin taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutusten tutkimuksesta	Turun yliopisto, Lääketieteellinen tiedekunta
Turku 2011 päältä katsoen	Taidehistorian ja mediatutkimuksen taidekriittinen hanke tuotti julkisia kriittikilaisuuksia sekä kansainvälisen seminaarin julkisesta taiteesta	Turun yliopisto, Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos
Turku 2011 Summer School	San Diego State Universityn ja Turun yliopistojen yhteinen kesäkoulu Turussa teemanaan kestävä kehitys ja kulttuuri Itämeren alueella	Åbo Akademi
Uskonnot ja kulttuuriperintö - Abrahamin Lapset	Seminaari yhdisti keskusteluun eri kristinuskon suunnat ja islamin	Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä

Ajankohta	Tapahtumat	Kävijämäärä	Säätiön tuki	Koko budjetti (menot)
15. - 18.8.2011	15	400	15 000 €	43 500 €
26. - 28.8.2011	2	70	10 000 €	62 880 €
2009 - 2011	10	450	200 000 €	503 261 €
5.6.2011	6	550	10 000 €	110 000 €
2010 - 2012	106	3611	72 250 €	201 948 €
vuosi 2012	5	500	61 000 €	131 704 €
2010 - 2011	210	600	72 700 €	105 887 €
2009 - 2011	4	460	85 000 €	122 476 €
2009 - 2012	5	300	109 100 €	144 100 €
2010 - 2011	4	150	48 448 €	108 556 €
2010 - 2012	13	1000	133 529 €	442 913 €
2010 - 2012	13	120	52 724 €	133 844 €
26.5. - 16.6.2011	24	150	14 500 €	92 058 €
12. - 13.10.2011	2	75	5000 €	15 049 €

* Tiedot perustuvat etukäteisarvioon

* Tiedot perustuvat etukäteisarvioon

Turku 2011 -säätö kiittää kulttuuripääkaupunkivuoden tuhansia tekijöitä, yhteistyökumppaneita ja osallistujia. Yhdessä me kaikki teimme Euroopan kulttuuripääkaupunkivuodesta onnistuneen.

TURKU ÅBO

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Undervisnings-
och kultur-
ministeriet

EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

